PlanMER bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode

15 juli 2011

Tauw

PlanMER bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode

Een milieuonderzoek op hoofdlijnen

Kenmerk R002-4653991FEE-evp-V01-NL

Verantwoording

Titel	PlanMER bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode
Opdrachtgever	Gemeente Sint-Oedenrode
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Floris Eenink, Lex Bekker, Bart Gerrits en Niels Bronsgeest
Projectnummer	4653991
Aantal pagina's	100 (exclusief bijlagen)
Datum	15 juli 2011
Handtekening	

Colofor

Tauw bv
afdeling Ruimte
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Tauw

Kenmerk R002-4653991FEE-evp-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

Samenvatting **11**

1 Inleiding **25**
1.1 Een nieuw bestemmingplan buitengebied Sint-Oedenrode 25
1.2 Doel van het bestemmingsplan 25
1.3 Reden voor dit milieueffectrapport 26
1.4 Hoofddoel planm.e.r. 27
1.5 Initiatiefnemer en bevoegd gezag 27
1.6 M.e.r.-procedure 27
1.7 Leeswijzer 29

2 Uitgangspunten en kader van het milieueffectrapport **31**
2.1 Algemeen 31
2.2 Plan- en studiegebied 31
2.3 Gebiedszoneringen- en gebiedsbestemmingen 32
2.4 Kenschets veehouderij Sint-Oedenrode in de huidige situatie 35
2.5 Probleemschets stikstofdepositie 35
2.6 Mogelijke ontwikkelingen op nationaal niveau 37
2.7 Relevant beleidskader 37
2.7.1 Structuurvisie Noord-Brabant 37
2.7.2 Reconstructieplan De Meierij (provincie Noord-Brabant) 37
2.7.3 Verordening ruimte provincie Noord-Brabant 2011 38
2.7.4 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant (2010) 38
2.7.5 Beleidsregel stikstof en Beschermde natuurmonumenten 39
2.7.6 Natuurbeschermingswetgeving 39
2.7.7 Gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties 2008 (gemeente Sint-Oedenrode) 40
2.7.8 Visie Rooi(s)e Draad 2005 (gemeente Sint-Oedenrode) 40
2.7.9 Landschapsontwikkelingsplan 2009 (gemeente Sint-Oedenrode) 41
2.7.10 Beeldkwaliteitsplan LOG Jekschotse Heide 2010 (gemeente Sint-Oedenrode) 41

3 Het plan en de onderzoeksstrategie **43**
3.1 Uitleg ruimtelijk plan 43
3.2 Hoofdlijnen van het bestemmingsplan 44
3.2.1 Agrarische doeleinden 44

3.2.2 Overige doeleinden ... 46
3.3 Gebiedsgerichte benadering ... 46
3.4 De referentiesituaties ... 47
3.4.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw) ... 47
3.4.2 Referentiesituatie vanuit de Wet Milieubeheer ... 49
3.5 Effect maximalisatie ... 50
3.6 Nader onderzoek ... 52
3.6.1 Onderzoek naar het effect van voorzienbare bedrijfsontwikkelingen ... 52
3.6.2 Onderzoek naar het effect van de Provinciale verordening 2010 ... 52
3.6.3 Onderzoek naar het effect van dubbel-laags kippenstallen ... 52

4 Effecten op de natuur ... 53
4.1 Algemene kenschets natuur ... 54
4.2 Effecten op de nabijgelegen Natura2000-gebieden ... 56
4.2.1 Natura2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen ... 56
4.2.2 Resultaten van de gebiedgerichte modelleringen ... 57
4.3 Effecten op Beschermde natuurmonumenten ... 62
4.3.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling van de Dommelbeemden ... 62
4.3.2 Effecten / resultaten ... 63
4.4 Effecten EHS ... 65
4.4.1 Algemene kenschets ... 65
4.4.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ... 68
4.4.3 Effecten EHS ... 70
4.5 Effecten soorten ... 72

5 Milieueffecten overige thema's ... 73
5.1 Landschap ... 73
5.1.1 Huidige situatie ... 73
5.1.2 Autonome ontwikkeling landschap ... 78
5.1.3 Effecten landschap ... 78
5.2 Cultuurhistorie en archeologie ... 81
5.2.1 Cultuurhistorie ... 81
5.2.2 Archeologie ... 83
5.2.3 Effecten op cultuurhistorie en archeologie ... 83
5.3 Geomorfologie en bodem ... 83
5.4 Hydrologie en water ... 84
5.5 Verkeer ... 85
5.5.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 85
5.5.2 Effecten / resultaten ... 86

5.6 Geluid ... 87
5.7 Geur ... 88
5.7.1 Toetsingskader ... 88
5.7.2 Resultaten ... 88
5.8 Luchtkwaliteit ... 89
5.8.1 Toetsingskader voor fijn stof ... 89
5.8.2 Effecten / resultaten ... 90
5.9 Recreatieve ontwikkelingen ... 91
5.9.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 91
5.9.2 Effecten / resultaten ... 91

6 De effecten op een rij ... 93
6.1 Conclusies ... 93
6.1.1 Natuur ... 94
6.1.2 Landschap ... 95
6.1.3 Cultuurhistorie (historische geografie en bouwhistorie) en archeologie ... 96
6.1.4 Bodem en water ... 96
6.1.5 Verkeer ... 97
6.1.6 Geluid ... 97
6.1.7 Geur ... 97
6.1.8 Luchtkwaliteit ... 97
6.1.9 Recreatie ... 97
6.2 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan ... 98

7 Ontbrekende informatie en onzekerheden ... 99

Bijlage(n)

1. Literatuurlijst
2. M.e.r.-procedure
3. Relevant beleidskader
4. Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie
5. Verklarende woordenlijst

Samenvatting

De gemeente Sint-Oedenrode stelt een nieuw bestemmingsplan buitengebied op. Naast een actualiseringslag is het doel van het plan de kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Dit wordt gerealiseerd door middel van zonering en een specifieke regeling voor intensieve veehouderij, het versterken van de natuur- en landschapswaarden en het bevorderen van recreatie en toerisme. Het meest recente provinciale beleid[1] en het geldende gemeentelijke beleid zijn doorvertaald. Voor het nieuwe bestemmingsplan is dit milieueffectrapport opgesteld.

Waarom dit planMER

De belangrijkste reden voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan buitengebied is dat het vigerende bestemmingsplan buitengebied meer dan 10 jaar oud is en bij wet verplicht moet worden herzien. Een andere belangrijke reden is vertaling van provinciaal beleid in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Daarnaast hebben de afgelopen jaren veel veranderingen in het buitengebied plaatsgevonden. Dit blijkt onder andere uit het aantal agrarische bedrijven dat is afgenomen en de steeds grotere groep mensen die gebruik maakt van het buitengebied. Ook blijkt dit uit de schaalvergroting van de agrarische sector en de toename van nevenfuncties bij agrarische bedrijven. Ook deze veranderingen moeten planologisch goed geregeld worden. De gemeente Sint-Oedenrode streeft onder andere naar het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water), mede in relatie tot de dynamiek ervan en aanwezige waarden.

Wat staat er in dit MER

Het hoofddoel van dit milieueffectrapport (MER) is het in beeld brengen van de milieugevolgen van de ontwikkelruimte die het voorliggende plan biedt, in het bijzonder de gevolgen van de emissie van stikstof op de nabijgelegen Natura2000-gebieden en de Beschermende natuurmonumenten. In dit kader wordt aandacht besteedt aan:

- Onderbouwing van de ontwikkelingsruimte voor de landbouwsector binnen het plangebied
- Kwantificering van de mogelijke effecten op stikstofdepositie (primaire effecten)
- Op stikstofdepositie herleidbare scenario's om de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het plangebied te onderzoeken
- Inzicht in de secundaire effecten (zoals landschap, bodem en water, recreatie en verkeer) die voorkomen uit het voorliggende plan

[1] Reconstructieplannen zijn doorvertaald in de provinciale structuurvisie. De gebiedsindeling (reconstructiezonering) is weer doorvertaald in de Verordening ruimte. Daarnaast bieden ook de Verordening Stikstof en Natura 2000 en de Beleidsregel Stikfstof en Beschermde Natuurmonumenten kaders voor het bestemmingsplan buitengebied

Hoewel de ontwikkelruimte van de agrarische bedrijven de directe aanleiding vormen voor dit milieueffectrapport worden daarnaast ook de overige functies binnen het plangebied beschouwd. Dat is kwalitatief, beschrijvend gedaan. Het gaat dan om de functies landschap, cultuurhistorie, bodem en water, verkeer, recreatie en het fysieke leefmilieu. Het onderzoek strekt zich in principe uit over het hele plangebied zoals dat in de onderstaande figuur wordt weergegeven.

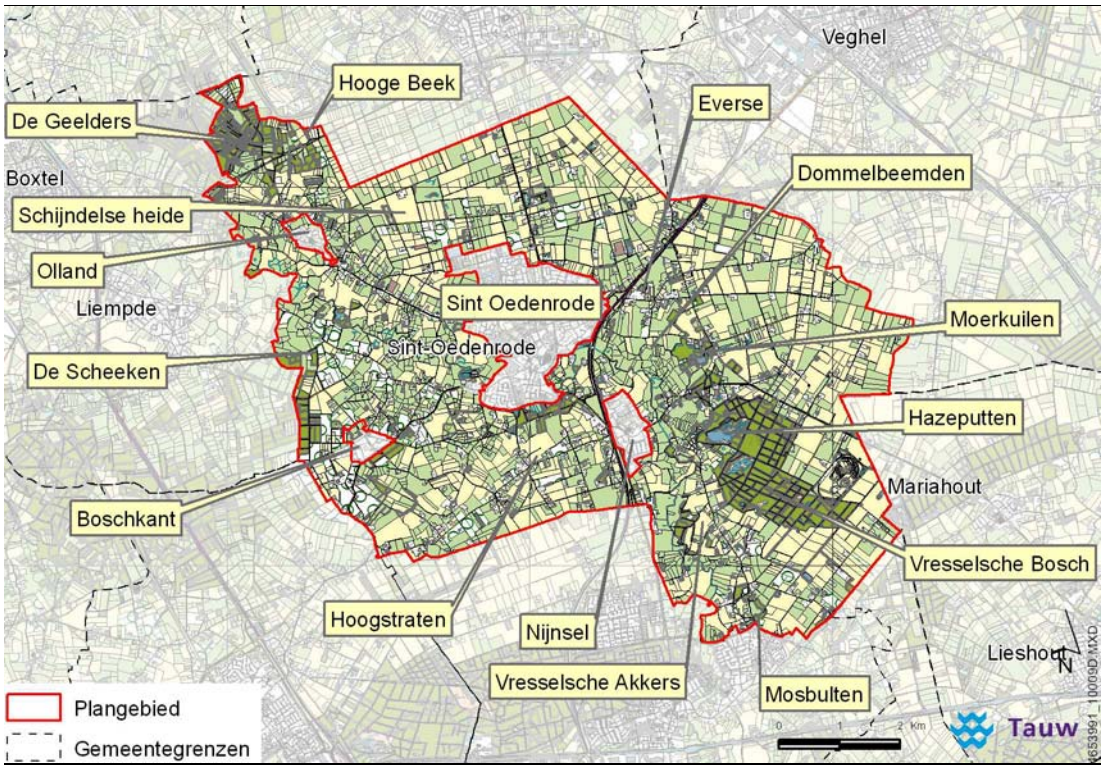

Figuur 0.1 Plangebied bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode

Het studiegebied bestaat uit het plangebied aangevuld met gebieden buiten het plangebied waarop effecten te verwachten zijn, zoals het Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.

De M.e.r.-procedure

Het MER bevat het onderzoek naar de milieueffecten die voortkomen uit het bestemmingsplan. De Uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing (art. 7.9 Wet milieubeheer). In onderstaande figuur staat die schematisch weergegeven.

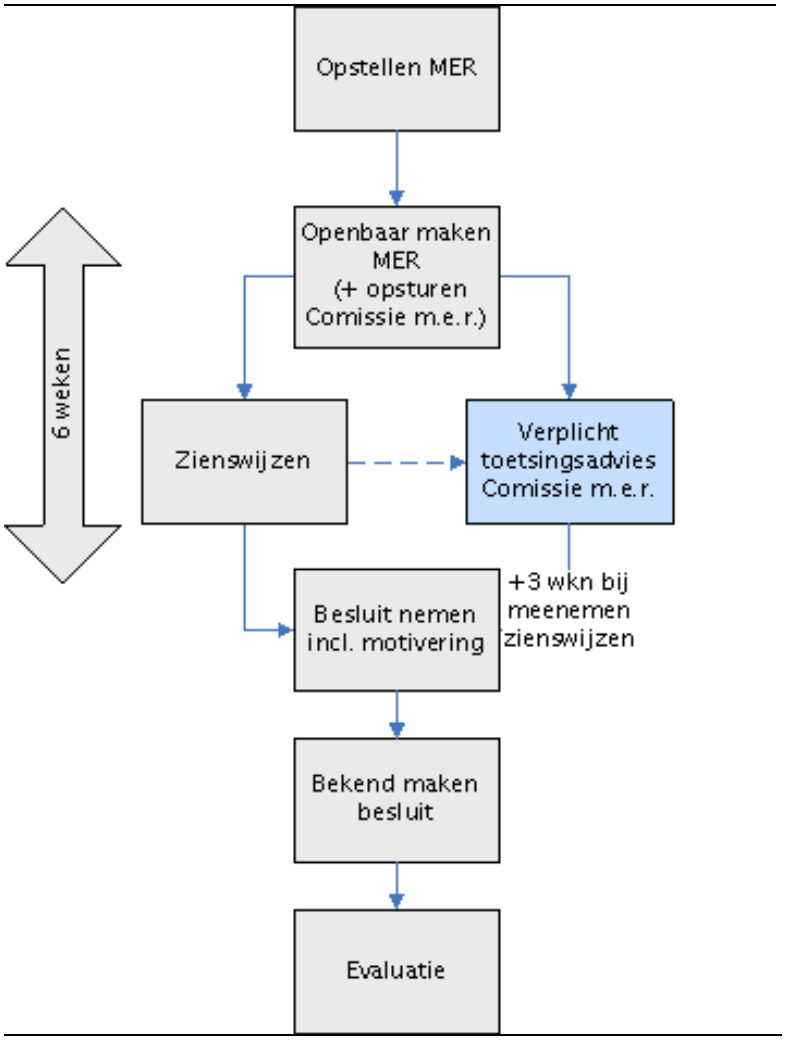

Figuur 0.2 Milieueffectprocedure (Commissie voor de m.e.r.)

Wat beoogt het nieuwe bestemmingsplan

Het buitengebied is primair bedoeld voor aan het buitengebied gebonden functies. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zullen circa 286[2] locaties een agrarische bestemming krijgen. Van deze agrarische bestemmingen zijn 151 veehouderijen grondgebonden (met name melkrundveehouderijen) en 135 bedrijven betreffen intensieve veehouderijen. Niet aan het buitengebied gebonden functies worden zo veel mogelijk geweerd.

[2] Alleen agrarische bedrijven met een emissie

De gemeente wil onnodige verstening en verspreiding van bebouwing in het buitengebied voorkomen maar wel ontwikkelingsruimte bieden voor extensieve en kleinschalige vormen van recreatie.

De gemeente kiest voor bouwvlakken op maat met een wijzigingsbevoegdheid. Voor verschillende wijzigingen in omvang en gebruik van het bouwvlak is toepassing van de wijzigingsbevoegdheid vereist. De omschakeling binnen bouwvlakken naar grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten is wel mogelijk; omschakeling van een grondgebonden bedrijf naar een intensieve veehouderij niet. Het komt er op neer dat de vigerende bouwvlakken zijn overgenomen in de nieuwe plankaart. Voor vergroting van bouwvlakken moet een beroep worden gedaan op de wijzigingsbevoegdheid.

Hoe is het onderzoek opgezet

De gebiedseigen stikstofdepositie is bepalend voor de kwantificering van de effecten op verzuring en eutrofiëring van de nabijgelegen Natura2000-gebieden. Om een gebiedsgericht onderzoek efficiënt in te kunnen richten is het noodzakelijk om een zekere standaardisering aan te brengen. De bronsterkte voor stikstofemissies vanuit het gebied wordt bepaald door het staltype en het aantal dieren. Het aantal dieren wordt grotendeels bepaald door de beschikbare omvang van het bouwvlak. Om het gebied te kunnen karakteriseren is een overzicht gemaakt van de relatieve bijdrage aan de emissies van de verschillende diergroepen. De onderstaande tabel geeft dit emissieprofiel van het gebied weer.

Tabel 0.1 Het emissieprofiel van het plangebied

Diergroep	Relatieve bijdrage aan de emissies	Opmerkingen
Melkvee	23 %	
Varkens	50 %	Driekwart hiervan zijn vleesvarkens
Vleesvee	8 %	
Pluimvee	17 %	Bijna 80 % vleeskuikens
Overig	2 %	Schapen, paarden, geiten en dergelijke

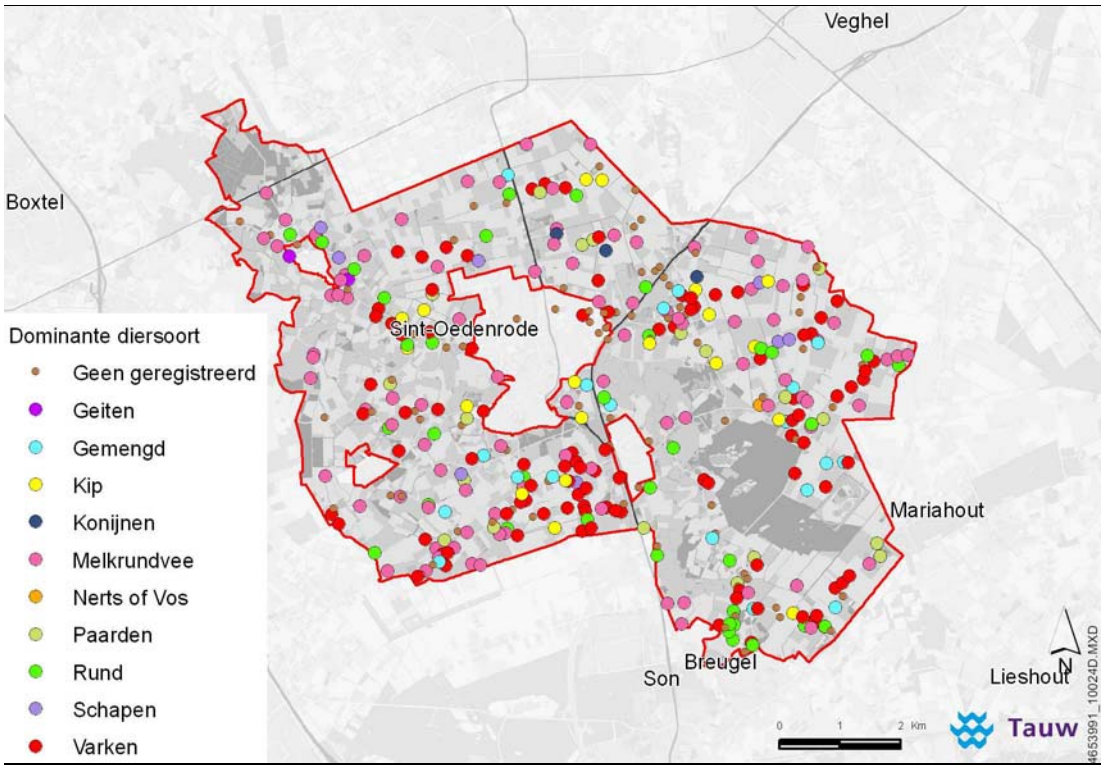

Figuur 0.3 De ruimtelijke spreiding van type veehouderijen in Sint-Oedenrode

In eerste instantie is een *worstcase* situatie doorgerekend om vast te stellen wat het maximaal mogelijke effect kan zijn vanuit het plangebied. De algemene uitgangspunten in het gebiedsgerichte onderzoek naar de effecten van eutrofiëring en verzuring op de Natura2000-gebieden zijn daarin:

- Het maximaal opvullen van de bouwvlakken
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van de autonome ontwikkelingen
- Geen rekening gehouden met de consequenties van de Provinciale verordening uit 2010

Vervolgens is rekening gehouden met de bedrijfsontwikkelingen die door de sector zelf zijn opgegeven in de Bedrijfs Ontwikkel Plannen (BOP). Op basis van deze plannen is door de gemeente vastgesteld welke bedrijven mogelijk op korte/middellange termijn zullen gaan stoppen.

Tot slot zijn twee scenario's (met nummer 4 en 5) doorgerekend welke zijn gebaseerd op de maximale streefemissies uit de Provinciale verordening Stikstof en Natura 2000. De verordening richt zich in eerste instantie op nieuw te bouwen stallen. In deze twee scenario's zijn ook de voorzienbare bedrijfsontwikkelingen verdisconteerd. De uitkomsten geven inzicht in de vraag of stoppende bedrijven binnen de gemeente voldoende salderingsruimte bieden om de basis-groei-ruimte die het bestemmingsplan mogelijk maakt ook te benutten binnen de randvoorwaarden van de Provinciale verordening. De laatste twee scenario's betreffen het opvullen van de in het bestemmingsplan geboden ontwikkelruimte, waarbij zowel rekening wordt gehouden met één laag kippen als met twee lagen kippen (waarbij de maximale nokhoogte van 11 meter gerespecteerd wordt).

Effecten op Natura2000-gebieden (stikstofbeoordeling)

Agrarische bedrijven hebben in het nieuwe bestemmingsplan bij recht andere mogelijkheden tot uitbreiding. Deze rechten hebben mogelijk consequenties via de emissies van verzurende en eutrofierende stoffen.

Op basis van de modelaanpak zijn die effecten voor het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen op een rij gezet. Als alle bouwvlakken maximaal worden opgevuld, slechts gebruik makend van stalemissie beperkende technieken die voldoen aan het Besluit huisvesting, zal er sprake zijn van een toename van depositie in het Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Echter, de Provinciale verordening over stikstofdepositie op Natura2000-gebieden verlangt (veel) verdergaande inzet van emissiebeperkende technieken. De werking van deze verordening voorkomt dus het optreden van dit negatieve effect.

Als gevolg van de voorschriften in de Provinciale verordening zal de emissie vanuit de ontwikkelruimte die het plan biedt veel minder toenemen dan het geval zou zijn op basis van de emissiegrenswaarden uit het Besluit huisvesting. De streefemissies vastgelegd in de Provinciale verordening gaan namelijk uit van een emissiereductie van 40 % voor grondgebonden landbouw en van een reinigingsrendement van 85 % voor intensieve veehouderij. In combinatie met de salderingsruimte die naar verwachting binnen de gemeente zal ontstaan is berekend dat deze gecombineerde ontwikkelingen binnen de gemeente Sint-Oedenrode kunnen zorgen voor een netto afname van de depositie op de nabijgelegen Natura2000-gebieden. De salderingsregeling in de Provinciale verordening is erop gericht dat deze afname ook daadwerkelijk zal worden bewerkstelligd.

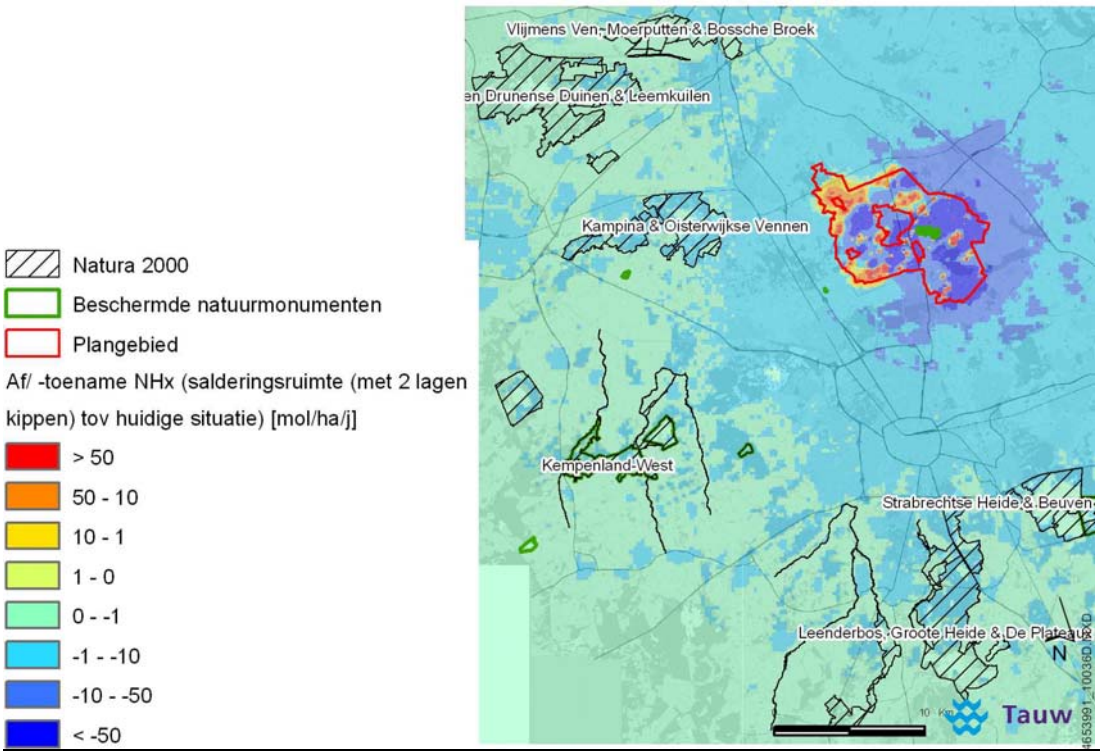

Figuur 0.4 Toe- en afname van de depositie ten opzichte van het huidig gebruik bij verdergaande bedrijfsontwikkelingen op basis van de Provinciale verordening 2010 (scenario 5 vergeleken met huidig gebruik)

Het invullen van de uitbreidingsruimte die het bestemmingsplan biedt, resulteert dus niet in een toename van depositie in de omliggende Natura2000-gebieden. Ten opzichte van het huidig gebruik zal er sprake zijn van een afname aan depositie op de omliggende Natura2000-gebieden. Echter, omdat er toch nog sprake zal zijn van een depositie die hoger is dan de kritische depositie waarden voor de meest gevoelige habitat types wordt het effect op de Natura2000-gebieden daarom als neutraal (0) gewaardeerd.

Naast een effectbepaling ten opzichte van het huidig gebruik is ook vastgesteld hoe de depositie ten gevolge van de voorgenomen activiteit zich verhoudt tot de autonome ontwikkeling die wordt bepaald door een verlaging van de huidige emissies vanwege de werking van het Besluit huisvesting. Ten opzichte van die autonome ontwikkeling is er wel sprake van een zekere toename van de depositie wat zich vertaald in een licht negatieve score.

Beschermde natuurmonumenten

De Provinciale verordening uit 2010 garandeert dat er ook geen sprake zal zijn van toename van stikstofdepositie op het Beschermd natuurmonument Dommelbeemden ten opzichte van het huidig gebruik. Dit is daarom neutraal (0) beoordeeld. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling neemt de depositie op de Dommelbeemden mogelijk wel iets toe. Dit is als licht negatief (-) beoordeeld.

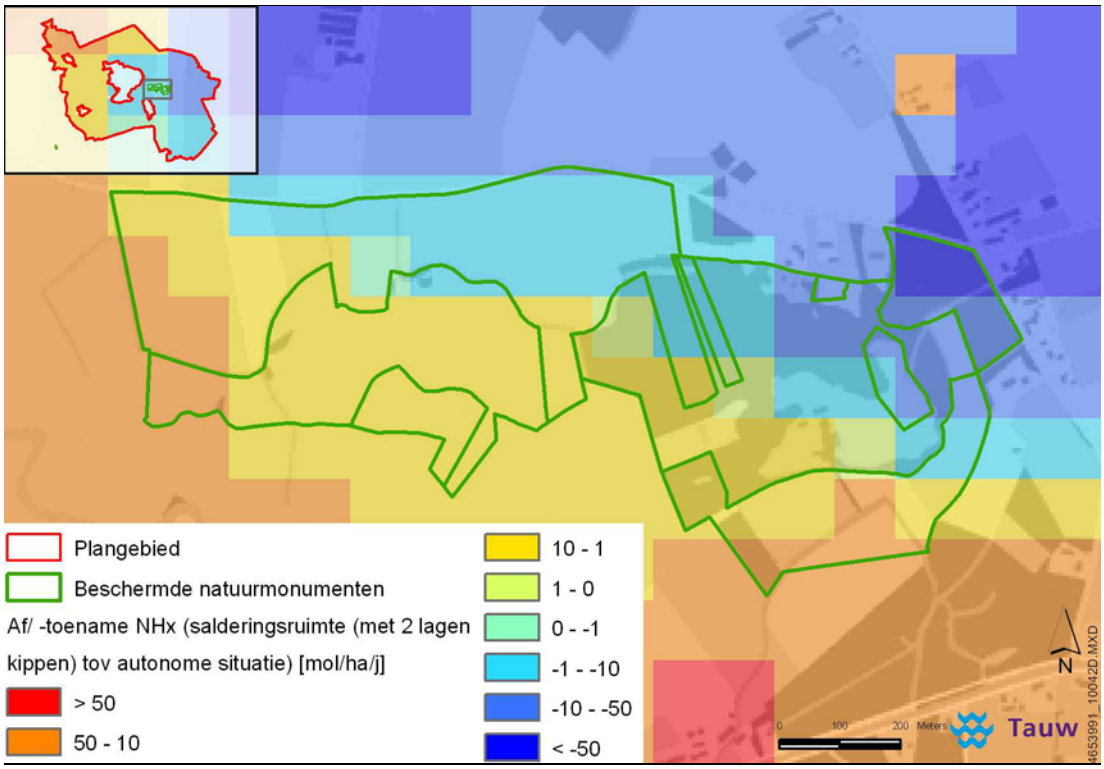

Figuur 0.5 Verdeling van de toe- en afname van depositie op de Dommelbeemden ten opzichte van de autonome ontwikkeling bij scenario 5

Ecologische hoofdstructuur

Het fysiek uitbreiden van de bouwblokken van de bedrijven grenzend aan of binnen de grenzen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) kan negatieve effecten hebben op de intrinsieke waarden van de EHS. In de EHS komen vegetaties voor die gevoelig zijn voor stikstofdepositie (vermesting en verzuring). Doordat de Provinciale verordening uit 2010 uitgaat van de inzet van vergaande emissiebeperkende technieken wordt ook de EHS beschermd. Vastgesteld is dat netto de stikstofdepositie op de EHS af zal nemen.

Voor ecologie geldt in zijn algemeenheid dat de ecologische verscheidenheid er naar verwachting niet op achteruit gaat. Of een daadwerkelijke verbetering op zal kunnen treden, is vooralsnog niet duidelijk. Het effect op de EHS is daarom als neutraal (0) beoordeeld.

Soorten

Gezien de overwegend consoliderende eigenschappen van het bestemmingsplan is het niet te verwachten dat realisatie van de mogelijkheden die het plan nog biedt tot gevolg hebben dat populaties van beschermde soorten in hun voortbestaan bedreigd worden. In het kader van dit MER is weliswaar geen gericht onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten, maar, gezien de beperkte gevolgen van het nieuwe bestemmingsplan is geen effect te verwachten op (bedreigde) soorten.

Bij individuele ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt door dit plan zal, op basis van biotoopeisen, habitatvoorkeuren en specifieke verspreidingsgegevens inzichtelijk worden gemaakt dat er geen effect is te verwachten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten. Het effect op soorten is daarom als neutraal (0) beoordeeld.

Landschap

Met name door in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied de planregel op te nemen dat alle toegestane uitbreidingen van agrarische bouwvlakken landschappelijk moeten worden ingepast (10 % regeling) en het feit dat nieuwvestiging van bedrijven en woningbouw in het buitengebied niet is toegestaan, zullen de effecten van uitbreidingen van (agrarische) bedrijfsontwikkelingen neutraal tot positief uitvallen. Behoud en versterking van de landschappelijke identiteit zijn voldoende geborgd in het voorliggende plan. Het effect op landschap is als licht positief (+) beoordeeld.

Cultuurhistorie (historische geografie en bouwhistorie) en archeologie

Bestaande lijnvormige elementen, boomsingels en dijken blijven in het nieuwe bestemmingsplan behouden en worden planologisch beschermd. Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van archeologische en cultuurhistorische waarden ter plaatse. De te beschermen onderdelen uit het Erfgoedplan zijn opgenomen in de Erfgoedverordening en, op basis hiervan, geregeld in dit bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde inclusief verplichtingen tot archeologisch onderzoek. Daardoor is de kans op aantasting van archeologische waarden zoveel mogelijk beperkt binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Aantasting van archeologische waarden is aldus niet aannemelijk.

De effecten op cultuurhistorie en archeologie worden als neutraal (0) beoordeeld.

Bodem en water

Er vindt geen verandering van het peilbeheer plaats in het kader van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan heeft geen verdroging tot effect. Er zijn geen ontwikkelingen in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt die invloed hebben op de water- en bodemkwaliteit. Er is slechts een kleine kans dat aardkundige waarden worden aangetast als gevolg van het opvullen van de agrarische bouwvlakken. Mogelijk neemt het verhard oppervlak toe bij uitbreidingen, de watertoets is het instrument om water een plek te geven in de ruimtelijke ontwikkeling. Het effect op water en bodem is als neutraal (0) beoordeeld.

Verkeer

In het kader van het bestemmingsplan nemen de verkeersintensiteiten in het plangebied weliswaar toe maar gezien de beperkte omvang van de toename zal de hinderbeleving naar verwachting nagenoeg gelijk blijven. De verkeersveiligheid blijft in alle scenario’s gelijk ten opzichte van de referentiesituatie. Het effect op verkeer is als neutraal (0) beoordeeld.

Geluid

De ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt leiden niet tot verandering in de gebiedseigenschappen wat betreft (industrie)lawaai in relatie tot de omgeving. Doordat de toename van het aantal verkeersbewegingen gering is, zal ook het wegverkeerslawaai naar verwachting geen knelpunten opleveren. Het effect op geluid is als neutraal (0) beoordeeld.

Geur

Voor uitbreidingen middels de wijzigingsbevoegdheid van agrarische bedrijven met een geurcontour en waar dieren gehouden worden die genoemd worden in de regeling geurhinder en veehouderij dienen V-Stacks berekeningen uitgevoerd te worden. Hiermee kan afdoende gewaarborgd worden dat de geurhinder binnen de norm blijft. Bijkomend effect van de Provinciale verordening voor stikstof en Natura 2000 zal waarschijnlijk zijn dat de achtergrondbelasting, een maat voor de gecumuleerde geurhinder, af zal nemen. De effecten van het plan op geurhinder zijn als neutraal (0) beoordeeld.

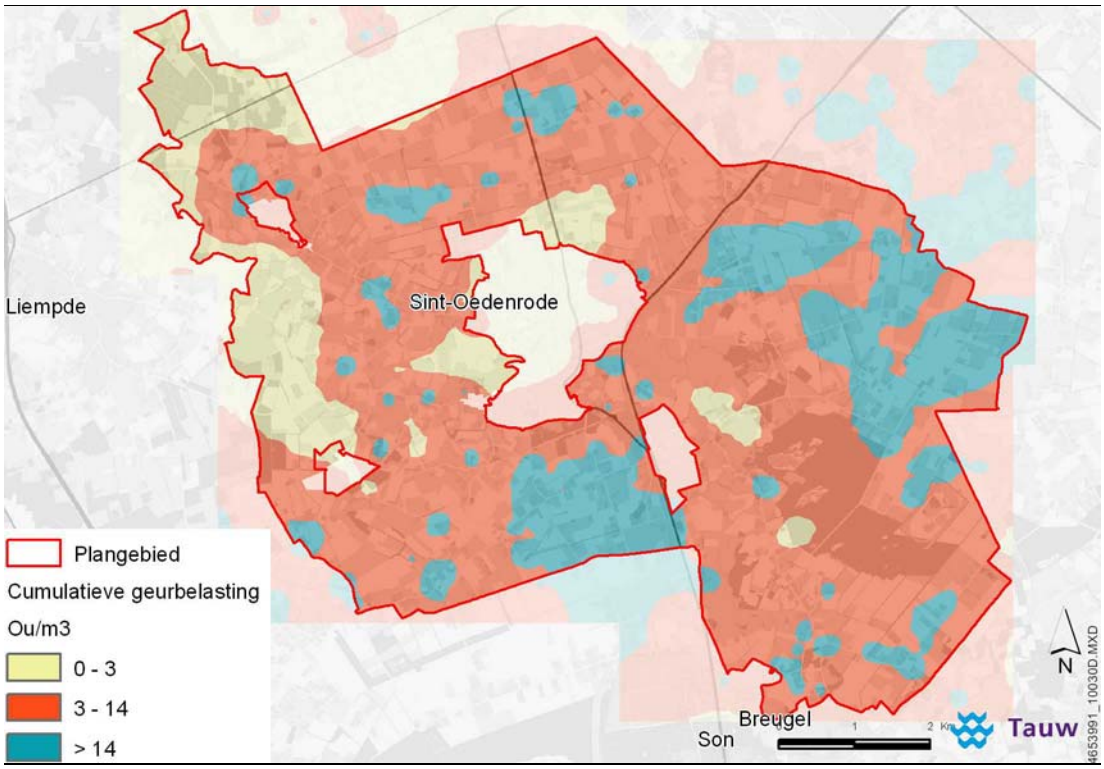

Figuur 0.6 Achtergrond geurbelasting in de huidige situatie

Luchtkwaliteit

Overschrijdingen van grenswaarden voor de emissie van fijn stof door uitbreidingen van stallen kunnen in de toekomst niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) kan worden afgegeven als de norm voor fijn stof (of NO_2) wordt overschreden.

Gezien de geringe fijn stof toename door een relatief kleine verkeersbijdrage vanuit de agrarische sector zijn er ook langs de wegen geen effecten te verwachten. De voorgenomen activiteit (de mogelijkheden tot uitbreidingen) draagt namelijk niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging in het gebied. Het effect op luchtkwaliteit is als neutraal (0) beoordeeld.

Recreatie

Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe grootschalige recreatieve ontwikkelingen. Over het algemeen worden vigerende rechten overgenomen in het nieuwe plan. Kleinschalig kamperen is toegestaan via ontheffing onder voorwaarden tot 25 kampeermiddelen (bij landbouwbedrijven en burgerwoningen). Het effect op recreatie is als neutraal (0) beoordeeld.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode geeft uitwerking aan vastgesteld beleid voor het gebied. Het plan faciliteert met name landbouwkundige ontwikkelingen in het gebied. Het beleid uit de Verordening Ruimte is overgenomen in het bestemmingsplan. In de onderstaande tabel zijn de hiervoor beschreven effecten samengevat.

Tabel 0.2 Score effectbeschrijving per milieuthema

Milieuaspecten	Criterium	Waardering t.o.v.	
		Huidig gebruik	Autonome ontwikkeling
Natuur	Natura2000-gebieden	0	-
	Beschermde natuurmonumenten	0	-
	EHS	0	-
	Soorten		0
Landschap	Landschappelijke kwaliteit		+
Cultuurhistorie / archeologie	Archeologische verwachtingswaarden		0
	Cultuurhistorie		0
Water en Bodem	Bodem		0
	Water		0
Verkeer	Knelpunten verkeersveiligheid		0
Milieukwaliteit	Geluid		0
	Geur		0
	Fijn stof		0
Recreatie	Recreatie kwaliteit		0

Voorliggend planMER toont dus aan dat als gevolg van uitvoering van het bestemmingsplan geen knelpunten ontstaan op het gebied van wet- en regelgeving. Speciale aandacht in dit planMER is uitgegaan naar mogelijke effecten van de ontwikkelruimte die aan agrarische bedrijven geboden wordt. Voor het onderdeel ecologie ligt hier een uitvoerige scenarioanalyse aan ten grondslag. De resultaten van de scenario’s hebben aangetoond dat de ontwikkelruimte geen negatieve effecten op verzuring en eutrofiering oplevert na vergelijking van de ontwikkelruimte die met het plan mogelijk wordt gemaakt met het huidig gebruik. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling kan er wel een zekere toename van de depositie gaan ontstaan.

Voor geen van de overige aspecten zijn negatieve effecten te verwachten en voor wat betreft het aspect landschap, vanwege de voorwaarde van landschappelijke inpassing bij uitbreidingen van agrarische bouwvlakken (10 % landschappelijke inpassing), is er sprake van een positief effect op de landschappelijke kwaliteiten in het gebied.

Daarmee is vastgesteld dat er ten aanzien van de Natuurbeschermingswet geen belemmeringen worden verwacht die het voorliggende plan onuitvoerbaar zouden kunnen laten zijn. Ook vanuit de andere sectorale kaders is het plan inpasbaar.

1 Inleiding

De gemeente Sint-Oedenrode stelt een nieuw bestemmingsplan buitengebied op. Naast een actualiseringslag is het doel van het plan om de kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Dit wordt gerealiseerd door middel van zonering en een strikte regeling voor intensieve veehouderij en het versterken van de natuur- en landschapswaarden. Verder worden recreatie en toerisme bevorderd. Het meest recente provinciale beleid en het geldende gemeentelijke beleid zijn doorvertaald. Voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied is dit milieueffectrapport opgesteld.

1.1 Een nieuw bestemmingplan buitengebied Sint-Oedenrode

Aan het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode liggen drie redenen ten grondslag:

- Vigerende bestemmingsplan buitengebied is ouder dan 10 jaar, een aanpassing is bij wet vereist
- Doorvertalen van het provinciale beleid (Verordening Ruimte)
- Veranderingen in het buitengebied (afname agrarische bedrijven, schaalvergroting intensieve veehouderij)

Gezien het accent op stikstof versus natuur in dit planMER, heeft bij het opstellen ervan nadrukkelijk afstemming plaatsgehad met de provinciale regelgeving voor stikstof, zoals vervat in de provinciale Verordening stikstof en Natura2000 Brabant en de Beleidsregel stikstof en Beschermde natuurmonumenten[3].

1.2 Doel van het bestemmingsplan

Het doel van het bestemmingsplan is het bieden van een actueel juridische-planologische regeling voor ruimtelijk relevante zaken in het buitengebied van Sint-Oedenrode. De gemeente Sint-Oedenrode is gestart met de herziening van het bestemmingsplan ‘Buitengebied 1997’ en aanverwante plannen voor het buitengebied. Het bestemmingsplan ‘Buitengebied Sint-Oedenrode’ richt zich op het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke en functionele kwaliteiten van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap en cultuurhistorie, recreatie en water). Daarnaast wordt in het plan ingegaan op de overige functies in het plangebied. Veelal is het planologisch beleid voor deze overige functies ondergeschikt aan de hoofdfuncties van het buitengebied.

[3] Beiden in 2010 vastgesteld

1.3 Reden voor dit milieueffectrapport

In het nieuwe bestemmingsplan ‘Buitengebied Sint-Oedenrode’ worden de landbouwontwikkelingsgebieden (LOG’s) Jekschotse Heide, Hoogstraat en de Reit opgenomen. Uitbreidingen van (intensieve) veehouderijen in het plangebied overschrijden mogelijk de m.e.r.-drempels van de onderdelen C en D van de bijlage van het Besluitm.e.r.. Als gevolg hiervan is het nieuwe bestemmingsplan buitengebied kaderstellend voor projectm.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en daarmee planm.e.r.-plichtig. De uitgebreide procedure voor plannen (lees planm.e.r.) dient te worden doorlopen.

Geen passende beoordeling nodig als gevolg van werking Verordening stikstof en Natura 2000

Toename van de ammoniakdepositie vanuit veehouderijbedrijven uit het plangebied (indirecte effecten) zou op grond van het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied aan de orde kunnen zijn. Dit zou significant negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen van de omliggende Natura2000-gebieden tot gevolg kunnen hebben. De door de provincie Noord-Brabant in 2010 opgestelde Verordening Stikstof en Natura 2000 echter, is van toepassing op alle veehouderijbedrijven in de provincie Noord-Brabant. Middels de verordening is een balans gevonden tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en het behoud van ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector anderzijds. Uitvoering van de verordening leidt tot een daling van de uitstoot en depositie van ammoniak vanuit de veehouderij op Natuurbeschermingswetgebieden. Hiervoor stelt de verordening onder andere extra emissiereducerende eisen aan alle nieuw te bouwen stallen, die verder gaan dan het landelijke Besluit Huisvesting. In die gevallen waar door uitbreiding van een veehouderij toch nog sprake zou zijn van een toename van de depositie van ammoniak op Natura2000-gebieden, dient saldering van ammoniak vanuit een provinciale depositiebank plaats te vinden. Hierbij wordt gesaldeerd met ammoniak vanuit stoppende agrarische bedrijven. Per saldo kan er dan ook in die gevallen geen depositietoename plaatsvinden. Omdat de toepassing van de Verordening Stikstof en Natura 2000 zorgt voor een daling van de ammoniakdepositie op Natura2000-gebieden, is een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet niet noodzakelijk. Op grond van dit onderdeel zou dus geen plan-m.e.r. hoeven te worden doorlopen.

Het onderhavige rapport is niet bedoeld voor individuele toetsingen. De insteek is een geclusterde (theoretische) benadering om de mogelijke effecten op bijvoorbeeld verzuring en eutrofiering van de ontwikkelingen binnen met name de veehouderijsector in het in plangebied in de tijd zo reëel mogelijk te illustreren.

1.4 Hoofddoel planm.e.r.

Naast het inzichtelijk maken van de effecten op landschap en milieu in het buitengebied van Sint-Oedenrode is het doel van het uitgevoerde onderzoek om inzichtelijk te maken of er op gemeentelijk niveau voldoende ruimte zal komen in de depositiebank ten behoeve van saldering om de groeipotentie die het plan biedt te accommoderen.

Op basis van ontwikkelscenario's wordt de emissietrend behorend bij agrarische bedrijven binnen de gemeente Sint-Oedenrode inzichtelijk gemaakt. De volgende doelstellingen zijn aan de orde:

- Inzichtelijk maken van de gevolgen van uitbreidingen van veehouderijbedrijven en de salderingsruimte binnen het plangebied op basis van navolgbare scenario's
- Kwantificeren van de mogelijke effecten van stikstofdepositie op Beschermde natuurmonumenten (primaire effecten)
- Inzicht geven in de secundaire effecten (landschap, bodem en water, cultuurhistorie, verkeer, geur en geluid)

In hoofdstuk 3 staan wij uitgebreid stil bij de onderbouwing van de gebiedsgerichte aanpak.

1.5 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Het initiatief tot het opstellen van het bestemmingsplan is genomen door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sint-Oedenrode. Het bevoegd gezag in de procedure is de eindverantwoordelijke voor het plan m.e.r.-plichtige plan. Bij dit bestemmingsplan is dat de gemeenteraad van de gemeente Sint-Oedenrode.

1.6 M.e.r.-procedure

Op deze milieueffectprocedure is de uitgebreide procedure van toepassing (art. 7.9 Wet Milieubeheer). Deze uitgebreide procedure is in acht genomen. Het gemeentebestuur heeft ervoor gekozen de Commissie voor de m.e.r. in de voorfase niet te betrekken (advies op het startdocument over de reikwijdte en detailniveau).

Het MER is voorafgegaan door de openbare kennisgeving op 18 augustus 2010[4] en een notitie Reikwijdte en Detailniveau (startdocument), welke van 19 augustus tot 29 september 2010 ter inzage heef gelegen en naar de betrokken bestuursorganen en adviseurs is verstuurd[5]. Op de notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn geen opmerkingen binnengekomen.

[4] In het kader van het wettelijk vooroverleg ivm het voorontwerpbestemmingsplan en de Notitie Reikwijdte en detailniveau is op 18 augustus 2010 een brief verzonden aan de volgende instanties: provincie Noord-Brabant, gedeputeerde staten; waterschap de Dommel en VROM Inspectie Regio Zuid

[5] Op 8 september 2010 is een brief verzonden aan waterschap Aa en Maas, Enexis BV, Defensie Directie Zuid, Brabant Water NV, Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij, TenneT, Nederlandse Gasunie en zijn tevens de volgende omliggende gemeenten formeer benaderd: Best, Sint-Michielsgestel, Boxtel, Nuenen, Schijndel, Veghel, Son en Breugel en Laarbeek

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure van het Bestemmingsplan buitengebied. Het MER wordt samen met het Ontwerp-bestemmingsplan ter visie gelegd. Vervolgens geeft de Commissie voor de m.e.r een (verplicht) toetsingsadvies (binnen de inspraaktermijn). De gemeenteraad neemt vervolgens een besluit op basis van het MER, de inspraakreacties en overige adviezen. Het besluit wordt bekend gemaakt. De procesgang wordt middels figuur 1.1 geïllustreerd.

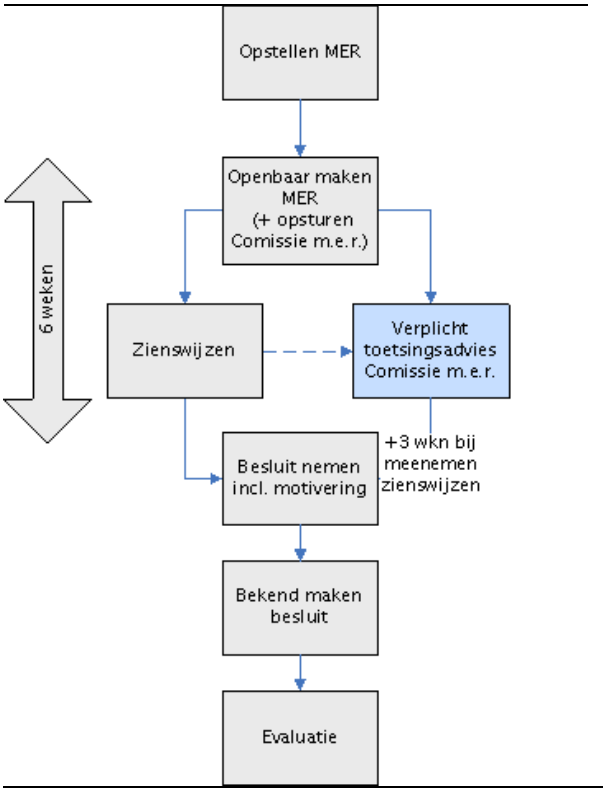

Figuur 1.1 Milieueffectprocedure (m.e.r.)
Bron: Commissie voor de m.e.r.

Na afronding van deze plan-m.e.r.-procedure ten behoeve van het bestemmingsplan kan er nog steeds sprake zijn van een projectm.e.r. plicht voor nieuw- en hervestiging of uitbreiding van veehouderijbedrijven. Dit is afhankelijk van de omvang van de bedrijven. De projectm.e.r. dient uitgevoerd te worden op individueel bedrijfsniveau in het kader van de vergunningverlening.

1.7 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de inleiding (o.a. doel bestemmingsplan, aanleiding m.e.r.). De uitgangspunten en het kader van dit milieueffectrapport worden behandeld in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het plan en de alternatieven. Hoofdstuk 4 bevat de milieueffecten voor natuur. De overige milieueffecten zijn terug te vinden in hoofdstuk 5 (steeds voorafgegaan door de referentiesituatie). De vergelijking van de scenario's en leemten in kennis staan in hoofdstuk 6 en 7. Onderdeel van de bijlagen is onder meer een verklarende woordenlijst. In de hoofdtekst wordt verder verwezen naar verschillende andere bijlagen.

2 Uitgangspunten en kader van het milieueffectrapport

In dit hoofdstuk staan we stil bij de uitgangspunten en het kader van het MER. Wij gaan hierbij in op het plan- en studiegebied alsmede op de voorgeschiedenis die heeft geleid tot dit MER. Daarnaast schetsen wij de samenhang met overige ontwikkelingen. Het meest relevante beleid wordt in dit hoofdstuk beschouwd. Het overige beleidskader wordt per thema belicht in bijlage 3.

2.1 Algemeen

Sint-Oedenrode is een gemeente in het midden van Brabant, grofweg gelegen tussen Eindhoven en Den Bosch. Aan de oostkant is Veghel een grote plaats in de nabijheid van Sint-Oedenrode. De gemeente grenst aan de gemeenten Schijndel, Veghel, Nuenen C.A.., Son en Breugel, Best, Boxtel en Sint-Michielsgestel.
De gemeente Sint-Oedenrode telt een kleine 18.000 inwoners en heeft een oppervlakte van 64,25 km^2. De grootste kern is Sint-Oedenrode zelf, daarnaast liggen de kernen Olland, Boschkant en Nijnsel binnen de gemeentegrenzen. Sint-Oedenrode is een typisch Brabants dorp, ontstaan aan de oevers van de Dommel. Deze rivier heeft gezorgd voor het kenmerkende beekdalenlandschap. Het beekdallandschap met hooiland, beemden en kleine landschapselementen is kenmerkend. De hoger gelegen cultuurlanden vormden met bolle akkers, meidoornhagen en houtsingels een meer gesloten landschap. De populierenteelt en de klompenindustrie hebben een sterke stempel gedrukt op de verschijningsvorm van het hedendaagse landschap.

2.2 Plan- en studiegebied

De geografische reikwijdte van het planMER wordt gevormd door de grenzen van het bestemmingsplan. Het plangebied omvat het buitengebied van de gemeente Sint-Oedenrode exclusief de kernen, inclusief de bebouwingsconcentraties in het buitengebied. De effecten van de voorgestelde activiteiten kunnen echter verder reiken dan de grenzen van het bestemmingsplan. Gedurende de planm.e.r. wordt daar rekening mee gehouden, dit noemen we het studiegebied. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is Kampina en Oisterwijkse Vennen. Dit gebied ligt op 7 km ten westen van het plangebied, en maakt aldus onderdeel uit van het studiegebied. De omvang van het plangebied kan daardoor per milieuaspect verschillen.

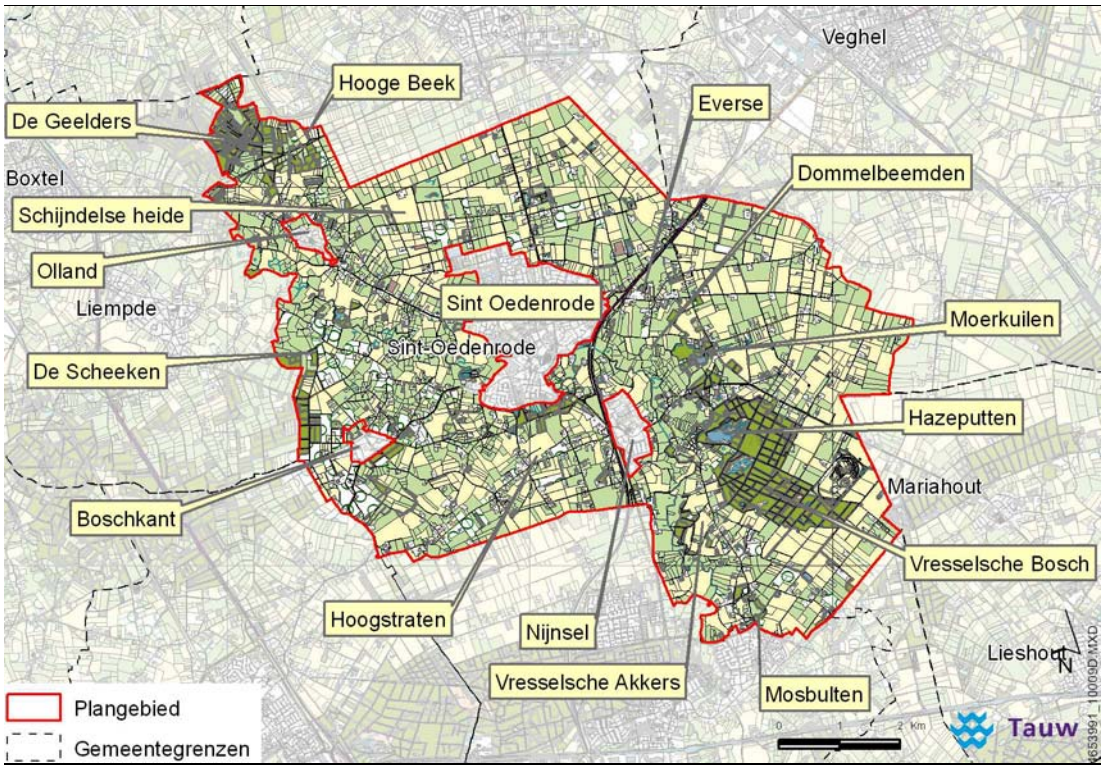

Figuur 2.1 Plangebied met gebiedsnamen

2.3 Gebiedszoneringen- en gebiedsbestemmingen

Voor intensieve veehouderijen zijn zogenaamde gebiedszoneringen aangewezen. Deze gebiedszoneringen vloeien voort uit de Verordening Ruimte en zijn doorvertaald in het bestemmingsplan. De volgende zoneringen geven de begrenzingen aan voor de intensieve veehouderij:

- Extensiveringsgebieden
- Verwevingsgebieden
- Primair landbouwontwikkelingsgebied (LOG)
- Primair landbouwontwikkelingsgebied (LOG), aandacht voor struweelvogels / dassen
- Secundair landbouwontwikkelingsgebied (LOG)
- Ontheffingsgebied artikel 9.4 lid 1

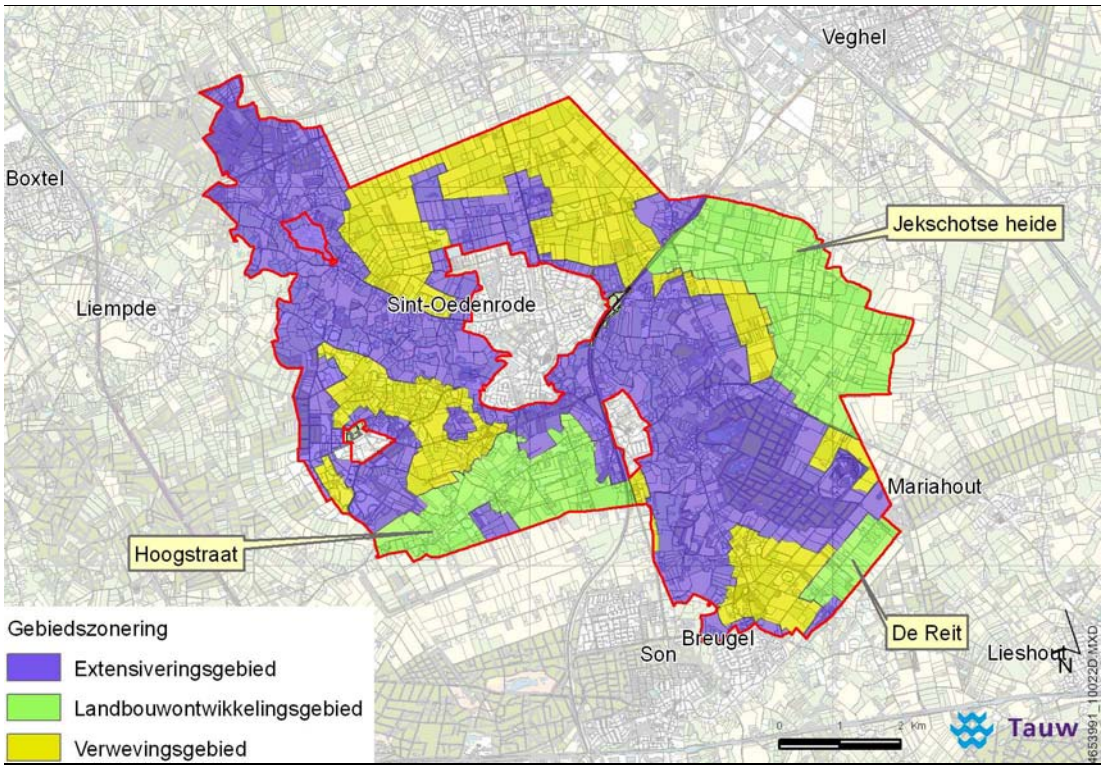

Figuur 2.2 Gebiedszonering intensieve veehouderijbedrijven

In het plangebied zijn drie landbouwontwikkelingsgebieden gelegen. Dit betreffen LOG Jekschotse Heide (noordoostelijk), LOG de Reit (zuidoostelijk) en LOG Hoogstraat (zuidwestelijk). Het LOG Jekschotse Heide kent van de drie landbouwontwikkelingsgebieden de meest stringente bescherming tegen andere woon- en verblijfsfuncties.

Daarnaast zijn voor de melkrundveehouderijen gebiedsbestemmingen opgenomen in het bestemmingsplan, deze geven de ontwikkelruimte weer:

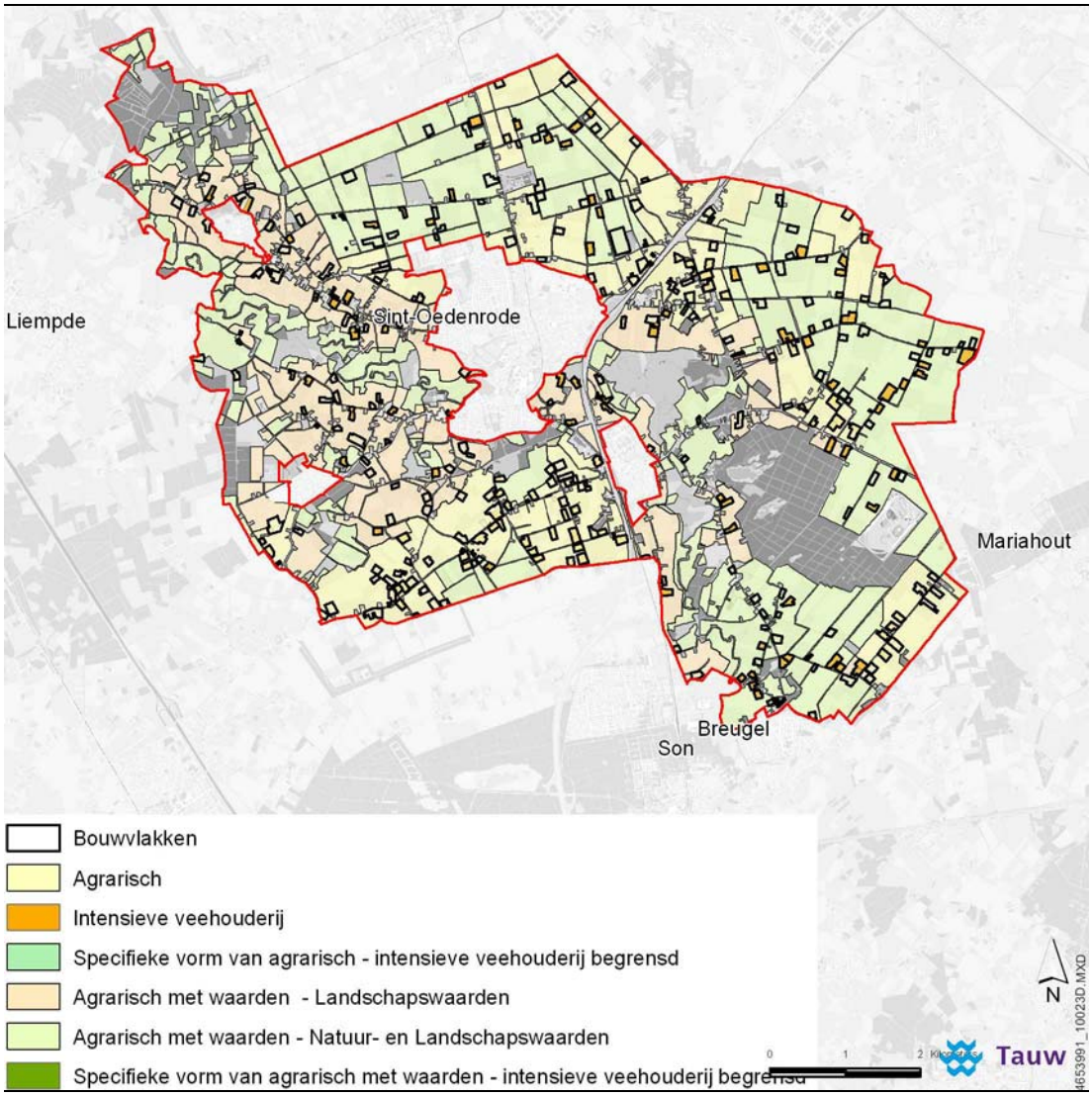

Figuur 2.3 Gebiedsbestemmingen in relatie tot de bouwvlakken

2.4 Kenschets veehouderij Sint-Oedenrode in de huidige situatie

In het buitengebied van Sint-Oedenrode krijgen in het bestemmingsplan buitengebied 286 locaties een agrarische bestemming, conform de huidige situatie. Op 135 locaties zit een intensieve veehouderij gevestigd. Dit zijn met name varkenshouders en melkrundveebedrijven. Het totaal aantal dieren in Sint-Oedenrode betreft ruim 1,3 miljoen, waarvan kippen en varkens het grootste aandeel betreffen. Tabel 2.1 geeft een overzicht weer van de veehouderij sector in Sint-Oedenrode, inclusief de bedrijven waarvan op basis van hun Bedrijfs Ontwikkel Plan (BOP) verwacht wordt dat de bedrijfsvoering niet zal worden voortgezet. In paragraaf 3.2 wordt nader ingegaan op de omvang en locaties (spreiding) van de veehouderij.

Tabel 2.1 Agrarische bestemmingen

Diersoort	i.v.	Niet i.v.	Totaal	Dieraantal
Geiten	1	1	2	3.100
Kippen	15	4	19	1.047.111
Konijnen	1	2	3	10.788
Melkrundvee	3	87	90	17.610
Nerts of Vos	1		1	1.200
Paarden		19	19	1.097
Rund	22	13	35	13.246
Schapen		7	7	2.575
Varken	82	10	92	218.687
Gemengd	10	8	18	
Totaal	135	151	286	1.315.414

2.5 Probleemschets stikstofdepositie

Om de voortdurende aantasting van biodiversiteit te keren zijn op Europees niveau natuurdoelen geformuleerd. De verschillende lidstaten moeten deze natuurdoelen realiseren teneinde een Europees natuurnetwerk te creëren, het Natura2000-netwerk.

Het blijkt dat de verzuring en eutrofiëring een lastig knelpunt is bij de implementatie van natuurbeschermingswetgeving (Nbw). Het gaat daarbij om de externe werking van stikstofemitterende activiteiten (landbouw, verkeer, industrie) op voor stikstofgevoelige natuur. De ervaring leert dat het invloedsgebied waarbinnen nog een toename van de depositie van verzurende en eutrofiërende stoffen (zoals ammoniak) kan worden vastgesteld, veel groter is dan de invloedsgebieden van de aspecten als geur, fijn stof, geluid, verstoring, verkeersaantrekkende werking en dergelijke.

Op basis van deze overwegingen is tot de conclusie gekomen dat de ordenende werking die uitgaat van de ammoniakemissies bepalend is voor de haalbaarheid van de geboden ontwikkelingsmogelijkheden.

De bescherming van de Natura2000-gebieden vindt plaats op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Op grond van de Crisis- en Herstelwet 2010 (CHW) wordt voor de stikstofdepositie op deze gebieden het bestaand gebruik wettelijk geregeld. Als peildatum is hiervoor 7 december 2004 opgenomen. Tegelijk is de CHW geregeld dat de vergunningplicht vervalt als het depositieniveau per saldo gelijk is aan of lager dan die op de peildatum. De CHW is op 31 maart 2010 aangenomen door de Tweede Kamer en sindsdien zijn de hiervoor aangehaalde regelingen onderdeel geworden van de Natuurbeschermingswet. In de CHW is ook opgenomen dat de provincie een verordening mag opstellen met maatregelen om de stikstofdepositie te beperken. Dit heeft in de provincie Noord-Brabant geleid tot de Verordening Stikstof en Natura 2000.

Stand-still voor eutrofiëring en verzuring

In grote delen van Nederland is sprake van een overbelaste situatie: de achtergronddepositie van stikstof overschrijdt de maximaal toelaatbare hoeveelheid stikstof die Natura2000-gebieden kunnen hebben (kritische depositiewaarde - KDW). Dat betekent dat iedere mol stikstof extra in potentie leidt tot een (mogelijk significante) verslechtering van de natuurlijke kenmerken van omliggende Natura2000-gebieden. Op basis van jurisprudentie in relatie tot de overbelaste situaties kan er in Nederland wellicht '*geen mol stikstof extra meer bij*', de rek lijkt eruit. Als deze lijn zou worden doorgezet zijn individuele bedrijfsplannen alleen mogelijk als er sprake is van een dalende totale emissie / depositie vanuit deze bedrijven.

Via het toepassen van technische (BBT[6])-maatregelen op bestaande (intensieve) veehouderijen lijkt er nog wel ruimte voor ontwikkelingen, gedacht kan worden aan: saldering, het toepassen van emissiearme stalsystemen en het aanpassen van de voeding[7] (nutriëntenmanagement). Binnen melkrundveehouderijen is via deze lijnen tussen de 20 en 40 % emissiereductie haalbaar. Dit is het percentage waar de sector van uitgaat in het kader van bijvoorbeeld de besluitvormingsprocessen rondom de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Binnen de intensieve veehouderij wordt al uitgegaan van technische maatregelen die een reductie van 70 % tot 85 % bewerkstellingen. In de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is 70 % reductie vooralsnog de minst vergaande nageschakelde techniek. De Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant gaat uit van 85 % emissiereductie door nabehandelingstechnieken. Op de bestaande veehouderijen kan deze reductie (deels) worden ingevuld door extra dieren te houden. De inzet van techniek levert daarmee ontwikkelingsruimte op.

[6] BBT: Best Beschikbare Techniek
[7] Deze laatste maatregel staat bekend als 'het voerspoor'

2.6 Mogelijke ontwikkelingen op nationaal niveau

In Nederland wordt het probleem van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden zwaarder gevoeld dan in de ons omringende landen. Dat heeft onder andere te maken met veehouderijen die dicht bij elkaar liggen. In het overgrote deel van de gebieden liggen stikstofgevoelige habitats en in ruim vijftig gebieden is er sprake van fors overbelaste situaties. De landbouw levert een belangrijke bijdrage aan deze overbelasting (plm. 35 %), maar niet de enige (verkeer, industrie).

Het gat tussen de huidige depositie van stikstof en de voor natuur nog te verdragen depositie is nog steeds groot.
Het is de bedoeling dat binnen de PAS afspraken worden gemaakt over een daling van de stikstofdepositie, waaraan alle sectoren een bijdrage leveren. Deze afspraken worden juridisch geborgd. Daarnaast wordt ecologisch onderbouwd wat de vereiste daling van de stikstofdepositie is, waarmee de instandhoudingsdoelen worden bereikt. Daar kan op dit moment echter nog niet op vooruit worden gelopen. Bij dit MER is vooralsnog de Brabantse Verordening Stikstof en Natura 2000 richtinggevend.

2.7 Relevant beleidskader

In deze paragraaf beschrijven we het generieke en relevante algemene beleidskader. De beleidskaders voor de specifieke thema's zijn opgenomen in bijlage 3.

2.7.1 Structuurvisie Noord-Brabant

Voor het gehele grondgebied van de provincie Noord-Brabant is een visie op hoofdlijnen vastgesteld. Het geeft de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de provincie Noord-Brabant weer. De Structuurvisie Ruimtelijke Ontwikkeling is op 1 oktober 2010 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze structuurvisie trad op 1 januari 2011 in werking. De visie omvat vier delen, het eerste deel geeft hoofdlijnen van het beleid weer. Op basis van verschillende trends en ontwikkelingen zijn ruimtelijke belangen gedefinieerd. Het tweede deel gaat in op de ambities voor groenblauwe structuren, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en de infrastructuur. Deel 3 is het onderdeel van de Interimstructuurvisie, het betreft keuzen ten aanzien van verschillende ontwikkelprojecten. Het laatste deel geeft de ontwikkeling voor de Brainport-Oost weer.

2.7.2 Reconstructieplan De Meierij (provincie Noord-Brabant)

Het Reconstructieplan De Meierij is ingetrokken. De gebiedszoneringen zijn opgenomen in de Verordening ruimte en nog wel van toepassing. In de Verordening ruimte zijn regels opgenomen ten aanzien van bouwvlakken in deze gebiedszoneringen. Op figuur 2.2 is te zien waar de gebiedszoneringen liggen.

Het reconstructieplan De Meierij trad na vaststelling door de provincie en goedkeuring door het Rijk in 2005 in werking. Onderdelen van dit Reconstructieplan zijn met toepassing van artikel 27 van de Reconstructiewet aangewezen voor (directe) planologische doorwerking. Insteek van het Reconstructieplan was de problemen in het landelijke gebied structureel en op een samenhangende manier aan te pakken. Een belangrijk onderwerp daarbij betrof de zonering van de conflicterende functies intensieve veehouderij en natuur, landschap, recreatie en wonen.

2.7.3 Verordening ruimte provincie Noord-Brabant 2011

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) wordt weergegeven hoe provincies invulling kunnen geven aan het provinciale ruimtelijke beleid. De provincie Noord-Brabant heeft in dat kader de Verordening ruimte vastgesteld. De onderwerpen die in de verordening worden genoemd komen uit de Structuurvisie. Op 8 maart 2011 is deze in werking getreden. In de Verordening ruimte is in artikel 3.3.5 bepaald dat nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet is toegestaan, ook niet in de landbouwontwikkelingsgebieden. De uitbreiding van bouwvlakken van bestaande intensieve veehouderijen is wel toegestaan tot een oppervlakte van maximaal 1,5 hectare. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor een oppervlakte van 2,5 hectare voor agrarische bouwvlakken van intensieve veehouderijen. Deze ontheffing kan alleen worden verleend voor (delen) van het landbouwontwikkelingsgebied (niet aan de orde in Sint-Oedenrode). In de Verordening ruimte worden verwevingsgebieden, extensiveringsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden onderscheiden. Op figuur 2.2 is te zien waar deze gebieden liggen binnen de gemeente Sint-Oedenrode.

2.7.4 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant (2010)

Een overmaat aan ammoniak is een groot probleem bij de implementatie van Natura 2000. Dit speelt met name in dichtbevolkte gebieden, waarin kwetsbare natuur en bijvoorbeeld veehouderijen dicht bij elkaar liggen. In het overgrote deel van de gebieden bevinden zich gevoelige habitats (leefgebieden van planten en dieren). Met de verordening wil de provincie een balans vinden tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector anderzijds. De Verordening Stikstof en Natura 2000 is van toepassing op alle veehouderijbedrijven in de provincie Noord-Brabant. De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen. Ook gelden er voorwaarden aan het salderen van de uitstoot van ammoniak, via een provinciale depositiebank. Uitvoering van de verordening leidt tot een daling van de uitstoot van ammoniak vanuit de veehouderij en geeft duidelijkheid over mogelijkheden voor agrarische bedrijfsontwikkeling.
De Verordening stelt aan veehouderijen de eis dat nieuwe stallen met behulp van de laatste emissiereducerende technieken worden gebouwd en de eis dat deze bedrijven in 2028 gemiddeld aan BBT++ voldoen. Hierdoor zal de algehele ammoniakemissie van veehouderijen afnemen en zal hierdoor minder depositie op Natura2000-gebieden plaatsvinden.

2.7.5 Beleidsregel stikstof en Beschermde natuurmonumenten

De Beleidsregel stikstof en Beschermde natuurmonumenten Noord-Brabant geeft invulling aan de bevoegdheid die Gedeputeerde Staten hebben om op grond van artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 vergunningen te verlenen voor handelingen die schadelijk kunnen zijn voor één of meerdere Beschermd(e) natuurmonument(en). De beleidsregel geeft weer op welke manier Gedeputeerde Staten met deze bevoegdheid omgaan waar het gaat om de invloed van N-depositie afkomstig van veehouderijen op de Beschermde natuurmonumenten. Hierbij wordt aangesloten bij de Verordening Stikstof en Natura 2000. Er wordt gewerkt met een depositiebank die als referentiesituatie december 2004 kent. Er kan enkel depositieruimte beschikbaar komen door saldering of door bedrijfsverplaatsing, zodat de depositie op gevoelige bestemmingen (Natura 2000 en Beschermde natuurmonumenten) niet toeneemt ten opzichte van de situatie in 2004.

2.7.6 Natuurbeschermingswetgeving

De huidige natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in soortenbescherming en gebiedsbescherming.

- Gebiedsbescherming wordt gewaarborgd door de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). Deze wet beschermt Natura2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Voor activiteiten met een mogelijk effect op deze gebieden is toetsing aan de Nbw noodzakelijk
- Soortbescherming wordt gewaarborgd door de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt inheemse dier- en plantensoorten waarbij onderscheidt wordt gemaakt in verschillende beschermingscategorieën. Voor alle activiteiten met een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten is toetsing aan de Flora- en faunawet noodzakelijk
- De planologische bescherming van gebieden aangemerkt als Ecologische Hoofdstructuur vindt primair plaats bij ruimtelijke procedures en andere vergunningaanvragen

Om de biodiversiteit binnen de Europese Unie te behouden en te herstellen is het Natura2000-beleid opgesteld. Dit is een samenhangend netwerk van Beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het netwerk is nog in ontwikkeling en omvat alle gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992).

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is de Kampina en Oisterwijkse vennen. Dit gebied ligt op 7 km ten westen van het plangebied.

2.7.7 Gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties 2008 (gemeente Sint-Oedenrode)

De provincie heeft via de beleidsnota 'Buitengebied in ontwikkeling' (BiO) de eerste stap gezet in het verruimen van de ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied. De gemeente Sint-Oedenrode heeft de uitwerking van dit beleid actief opgepakt. Derhalve is een beleidsnotitie op gesteld voor verschillende bebouwingsconcentraties binnen de gemeente Sint-Oedenrode. De opstelling van de beleidsnotitie dient als gemeentelijke uitwerking van genoemd provinciaal beleid. Het omvat een gebiedsgerichte visie, die benut kan worden als gebiedsprofiel en als denk- en werkkader voor projectprofielen. Verder wordt een globaal zicht op uitvoering geboden. Het doel van deze beleidsnotitie is het bieden van een ontwikkelingskader voor ruimtelijke initiatieven op Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB's) en individuele Ruimte voor Ruimte-(RvR)-locaties, met name in bebouwingsconcentraties. Om een totaalkader te bieden voor VAB-beleid, Ruimte voor Ruimte-woningen en BiO-woningen (Ruimte voor Ruimte verbreed) dient deze beleidsnotitie ook als kader voor initiatieven in het overig buitengebied.

2.7.8 Visie Rooi(s)e Draad 2005 (gemeente Sint-Oedenrode)

De Visie Rooi(s)e Draad (2005) vormt een document dat men kan gebruiken als toetsingskader bij strategische beslissingen op het gebied van onder meer wonen, werken, toerisme en verkeer. De visie is uitgewerkt in een aantal thematische programma's voor de middellange termijn (15-20 jaar). Concrete projecten geven invulling aan de visie.

Op basis van de huidige situatie en de belangrijkste ontwikkelingen onderscheidt de Visie Rooi(s)e Draad verschillende opgaven. De volgende punten gelden als belangrijkste strategische opgaven voor het buitengebied:

- Behouden van de vitaliteit in het buitengebied
- Benutten van de potenties van de recreatiesector
- Reconstructie landelijk gebied
- Behouden groene karakter
- Behouden / versterken aandacht cultuurhistorie in aanpalende beleidsvelden

Behoud van de karakteristieke omgeving door (gerichte en passende) ontwikkeling staat in de Visie Rooi(s)e Draad centraal. De bijzondere groene en cultuurhistorische kwaliteiten dienen als inspiratiebron voor de realisering van bijzondere woonvormen (landgoederen en slotjes). De kwaliteit is bepalend voor de groei. Groene Poorten, zoals de Kienehoef, vormen een recreatief concentratiepunt. Verder zet de visie Rooi(s)e Draad onder andere in op ontwikkeling van nieuwe landgoederen ('rood voor groen').

Het beleid met betrekking tot 'Rood voor Rood' is nader uit gewerkt in de Gebiedsvisie bebouwingsconcentraties en het bestemmingsplan.

2.7.9 Landschapsontwikkelingsplan 2009 (gemeente Sint-Oedenrode)

De aanleiding voor het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Sint-Oedenrode was de wens van de gemeente Sint-Oedenrode om verschillende stedelijke en landelijke ontwikkelingen landschappelijk in te passen en om een concreet uitvoeringsprogramma op te stellen voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het landschap binnen de gemeente Sint-Oedenrode. Het doel van het LOP is het vastleggen van een landschapsstructuur, die leidraad zal zijn voor het behoud en het herstel van bestaande waarden en voor de ontwikkeling van nieuwe waarden. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn het vigerende en in ontwikkeling zijnde beleidskader, de vorming van voldoende draagvlak en het bieden van zicht op uitvoering. Het bestemmingsplan faciliteert de beoogde ontwikkelingen uit het LOP. De vertaling is indirect door bescherming van bestaande waarden en ontwikkeling van het landschap, welke mogelijk is binnen bepaalde bestemmingen.

2.7.10 Beeldkwaliteitsplan LOG Jekschotse Heide 2010 (gemeente Sint-Oedenrode)

Het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Jekschotse Heide is een gebied van circa 950 ha gelegen binnen de gemeenten Sint-Oedenrode, Veghel en Laarbeek. Van de drie gemeenten heeft Sint-Oedenrode het grootste deel van het LOG binnen haar grenzen.

Het beeldkwaliteitplan geeft de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderijbedrijven op bestaande bouwblokken binnen het LOG weer en geeft het inzicht in de gewenste inrichting van de agrarische bedrijfspercelen binnen het LOG. Het landschappelijk raamwerk en de ruimtelijk-stedenbouwkundige structuur vormen de basis van het plan, waarbij aandacht wordt besteed aan schaal, dichtheid, situering en streekeigenheid / plaatsgebondenheid van de beplanting en bebouwing. In het beeldkwaliteitplan komt tot uiting hoe de beoogde landbouwontwikkeling kan plaatsvinden zonder dat de beeldkwaliteit wordt aangetast en waar mogelijk kan worden versterkt.

Het beeldkwaliteitplan streeft naar behoud en ontwikkeling van waardevolle groenelementen en zichtrelaties in het landschap. Er ontstaat hierdoor een ruimtelijk casco waarbinnen bestaande bouwblokken kunnen worden ontwikkeld.

3 Het plan en de onderzoeksstrategie

Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied is de voorgenomen activiteit. In dit hoofdstuk wordt kort stilgestaan bij de ontwikkelruimte van de meest belangrijke functies (intensieve veehouderijen en melkrundveehouderijen) binnen het plangebied. De meest wezenlijke bestemmingen zoals agrarische bedrijven en recreatie worden tevens behandeld. In het hoofdstuk komen ook de ontwikkelde gebiedsscenario's aan de orde.

3.1 Uitleg ruimtelijk plan

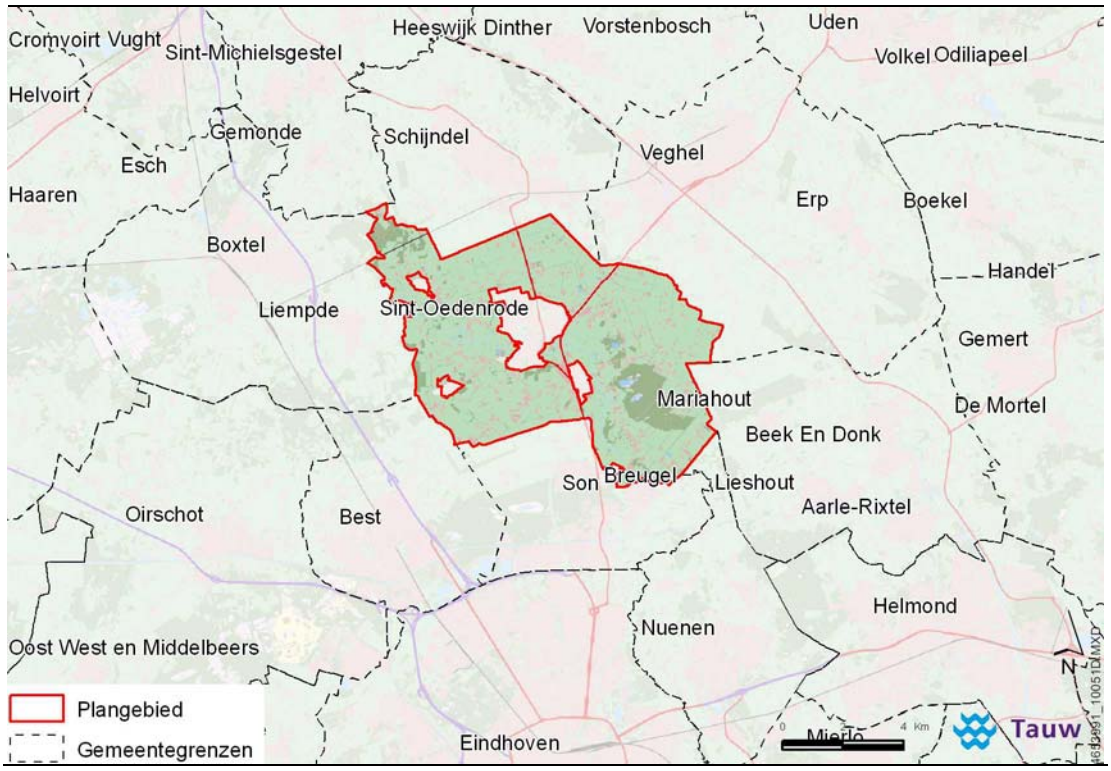

Figuur 3.1 De plangrenzen van het bestemmingsplan buitengebied afgezet in de regionale context

De gemeente Sint-Oedenrode hanteert een aantal uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied. De onderste laag (natuur, landschap, cultuurhistorie) is leidend voor de mogelijkheden voor de bovenste lagen (functies landbouw, wonen, werken en recreatie). Op basis van de actuele natuur-, landschappelijke - en/of cultuurhistorische waarden kunnen verschillende gebiedsbestemmingen onderscheiden worden. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van de in het buitengebied voorkomende functies worden in belangrijke mate bepaald door de gebiedsbestemmingen.

Hierbij moet oog zijn voor samenhang met de actuele en potentiële natuur-, landschappelijke - en/of cultuurhistorische waarden in een gebied. Meestal zal gelden dat hoe hoger de waarden zijn, des te minder bouw- en gebruiksmogelijkheden er zijn.

Het buitengebied is primair bedoeld voor aan het buitengebied gebonden functies. Niet aan het buitengebied gebonden functies worden zo veel mogelijk geweerd. Bovenstaande uitgangspunten hebben tot doel de actuele natuur-, landschappelijke - en cultuurhistorische waarden volgens de huidige inzichten beter te beschermen ten opzichte van de bestaande situatie. De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan buitengebied is dan ook:

Het bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode richt zich op het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water), mede in relatie tot de dynamiek ervan en aanwezige waarden.

Het bestemmingsplan onderscheid verschillende bestemmingen. In onderstaande paragrafen wordt de ontwikkelruimte voor de in dit MER relevante bestemmingen beschreven.

3.2 Hoofdlijnen van het bestemmingsplan

In deze paragraaf beschrijven we de hoofdlijnen van het bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode. We gaan hierbij met name in op de MER relevante hoofdlijnen, op deze manier onderscheiden we achtereenvolgens agrarische doeleinden en overige doeleinden.

3.2.1 Agrarische doeleinden

Landbouw is een van de belangrijkste sociale en economische dragers voor het buitengebied van Sint-Oedenrode. Er wordt onderscheid gemaakt in verschillende bedrijfssoorten. Een van de subdoelstellingen is het behouden en daar waar mogelijk versterken van de agrarische bedrijvigheid.

In het nieuwe bestemmingsplan krijgen 286 locaties een agrarische bestemming. Van deze agrarische bestemmingen zijn 151 veehouderijen grondgebonden en 135 locaties betreffen intensieve veehouderijen. Op figuur 3.2 is te zien waar de intensieve- en niet-intensieve veehouderij bedrijven liggen in het plangebied.

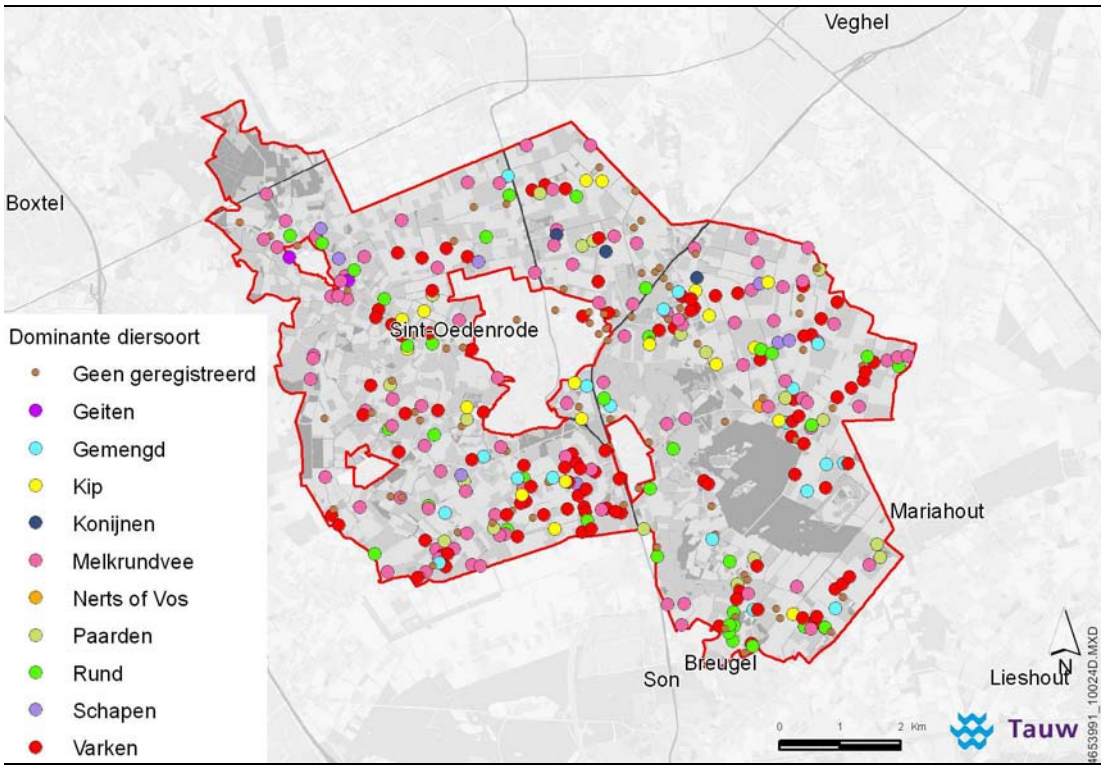

Figuur 3.2 De ruimtelijke spreiding van type veehouderijen in Sint-Oedenrode

Bouwvlakken op maat

De gemeente kiest voor bouwvlakken op maat met een wijzigingsbevoegdheid. Voor verschillende wijzigingen in omvang en gebruik van het bouwvlak is toepassing van de wijzigingsbevoegdheid vereist. De omschakeling binnen bouwvlakken naar grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten is wel mogelijk: omschakeling van een grondgebonden bedrijf naar een intensieve veehouderij niet. Aan de relevante wijzigingsbevoegdheden worden voorwaarden gekoppeld via het bestemmingsplan.

M.e.r.-plicht wijzigingsplan (ex. Wro art. 3.6 eerste lid onder a)
Als voor een wijzigingsplan (bijvoorbeeld ten behoeve van het vergroten van een bouwvlak) de drempels uit categorie C14[8] (intensieve veehouderij) van het Besluit-m.e.r. worden overschreden zal een dergelijk plan (en de milieuvergunning) rechtstreeks m.e.r.-plichtig zijn.

Als een wijzigingsplan betrekking heeft op een intensieve veehouderij, maar de drempels uit categorie C14 worden niet overschreden, dient beoordeeld te worden of er mogelijk sprake is van significante[9] negatieve effecten op de omliggende Natura2000-gebieden. Als daar sprake van is zijn de wijzigingsplannen (en de milieuvergunningen) ook planm.e.r.-plichtig (via een Passende beoordeling). Omdat de provincie Noord-Brabant de Verordening Stikstof en Natura2000 heeft vastgesteld, kan er geen sprake meer zijn van stikstofdepositietoename op Natura2000-areaal. Passende beoordelingen kunnen aldus uitblijven.

3.2.2 Overige doeleinden

Behoudens de agrarische doelen hanteert de gemeente Sint-Oedenrode de doelstelling om bos / natuur, landschap, archeologie / cultuurhistorie en recreatie te behouden en waar mogelijk te versterken. Ook het behoud, herstel en ontwikkeling van het watersysteem is een belangrijk subdoel.

3.3 Gebiedsgerichte benadering

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van een ruimtelijk plan. Dit betekent dat de effecten op ‘strategisch niveau’ duidelijk moeten worden. Dit vraagt om een gebiedsgerichte benadering omdat op projectniveau de kennis over details ontbreekt. De gebiedsgerichte benadering spitst zich dan ook toe op een onderbouwde kwantificering van de emissies uit het plangebied en depositie op Natura2000-areaal.

Om een gebiedsgericht onderzoek efficiënt in te kunnen richten is het noodzakelijk om een zekere standaardisering aan te brengen. De bronsterkte voor stikstofemissies vanuit het gebied wordt bepaald door het staltype en het aantal dieren. Het aantal dieren wordt grotendeels bepaald door de beschikbare omvang van het bouwvlak. Om het gebied te kunnen karakteriseren is een overzicht gemaakt van de relatieve bijdrage aan de emissies door de verschillende diergroepen. De navolgende tabel geeft dit emissieprofiel van het gebied weer.

[8] De C-lijst behorende bij het hoofdstuk milieueffectrapportage van de Wet milieubeheer op grond waarvan een m.e.r.-plicht geldt

[9] Negatieve effecten die als gevolg hebben dat instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet worden gehaald. Als sprake is van ‘slechts’ negatieve effecten, dan kunnen de instandhoudingsdoelstellingen doorgaans nog wel worden gehaald

Tabel 3.1 Het emissieprofiel van het plangebied

Diergroep	Relatieve bijdrage aan de emissies	Opmerkingen
Melkvee	23 %	
Varkens	50 %	Driekwart hiervan zijn vleesvarkens
Vleesvee	8 %	
Pluimvee	17 %	Bijna 80 % vleeskuikens
Overig	2 %	Schapen, paarden, geiten en dergelijke

In de gebiedsgerichte modellering zijn de vier diergroepen die meer dan 90 % van het emissieprofiel vullen gebruikt om de gevoeligheid van de depositie voor gebiedsgerichte sturing te onderzoeken. De emissies van de restgroep zijn gedurende deze studie gefixeerd. Bijlage 4 beschrijft de door ons gevolgde methodiek waarbij gebruik is gemaakt van de computerapplicaties OPS en GIS om de individuele emissiegegevens om te zetten in algemene depositiecontouren.

3.4 De referentiesituaties

Met dit MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide kaders verschillend.

3.4.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw)

Vanuit de directe en indirecte kaders die worden gesteld vanuit de Natuurbeschermingswet wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met het ‘huidig gebruik’. De basis voor de bepaling van het huidige gebruik in dit MER zijn de vergunningen geweest zoals die staan geregistreerd in de provinciale database WEB-BVB. Op basis van de geregistreerde gebruiksgegevens zoals die uit deze database zijn geëxporteerd is een eerste gebiedskaart gemaakt. Deze is vervolgens gecorrigeerd naar de feitelijke situatie, gebruik makend van de gebiedskennis zoals die bij de gemeente beschikbaar is. Zo zijn bijvoorbeeld de inrichtingen verwijderd die nog wel vergund waren maar waarvan bekend was dat er niet langer sprake is van enige bedrijfsvoering.

Ook zijn er correcties doorgevoerd op de bedrijfsvoering van de overige inrichtingen. Daarmee is bewerkstelligd dat deze referentiesituatie zo goed als mogelijk overeenkomt met de definitie van ‘huidig gebruik’ zoals die voortkomt uit de Natuurbeschermingswet. In eerste instantie zijn de bouwvlakken uit het bestemmingsplan overgenomen. Op basis van WEB-BVB is, na correctie tot ‘huidig gebruik’ aan elk van deze bouwvlakken een emissiepunt gekoppeld.

In bijlage 4 wordt toegelicht op welke wijze de emissies zijn vertaald naar individuele en gebiedseigen depositiekarakteristieken. Het resultaat van deze gebiedsgerichte modellering is weergegeven in figuur 3.3[10].

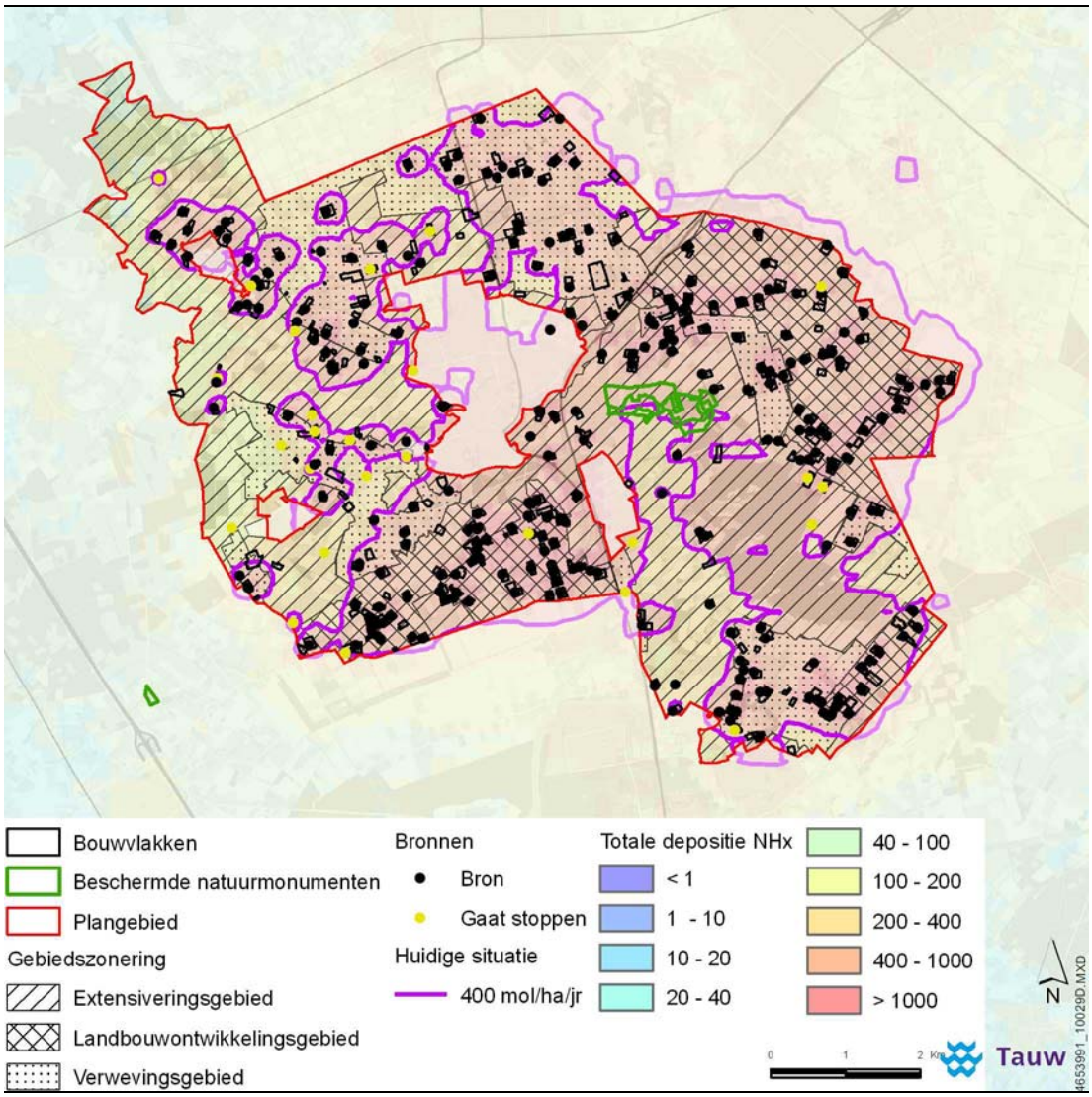

Figuur 3.3 Resultaten van de gebiedsgerichte modelleringen van het huidig gebruik (nul-scenario)

[10] In de kaartenbijlage (bijlage 6) zijn alle A3 kaarten vergroot weergegeven

3.4.2 Referentiesituatie vanuit de Wet Milieubeheer

Vanuit de eisen die de Wet milieubeheer aan een MER stelt wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met de referentiesituatie (scenario 1 = huidige gebruik + de autonome ontwikkeling). Daarvoor geldt dat in eerste instantie de huidige situatie in het referentiejaar beschreven moet worden en vervolgens de te verwachte autonome ontwikkelingen. Het gaat om de ontwikkelingen die voortkomen uit autonoom (reeds vastgesteld) beleid.

Vanuit het ruimtelijk spoor zijn er geen relevante autonome ontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden. Vanuit de sectorale wetgeving is die er wel. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij van 8 december 2005 (verder afgekort als Besluit huisvesting) is voor het grootste deel verantwoordelijk voor de autonome ontwikkeling waar in dit MER rekening mee wordt gehouden. Dit Besluit schrijft namelijk voor dat de ammoniakemissies voor drie hoofdcategorieën dieren uiterlijk in 2013[11] aan de grenswaardes uit het Besluit moeten voldoen. Voor rundvee, varkens en kippen zijn daartoe een aantal emissiegrenswaarden vastgesteld, zonder dat is voorgeschreven met welke middelen deze grenswaarden gehaald dienen te worden.

Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het Besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. Voor de melkrundveehouderij heeft dit in de praktijk geen verstrekkende consequenties omdat de grenswaarde overeenkomt met de huidige bedrijfsvoering. Voor de intensieve veehouderij kan het als autonome ontwikkeling consequenties hebben voor de sector.

Bij het vaststellen van de autonome ontwikkeling is hiermee rekening gehouden in de gebiedsgerichte modellen die zijn gebruikt. De onderstaande figuur karakteriseert de daaruit voortvloeiende depositiecontouren. De omvang van de contour neemt iets af ten opzichte van de huidige situatie. Dit is het resultaat van de emissie beperkende maatregelen die vanuit het Besluit huisvesting genomen zullen moeten worden.

[11] Daarmee wordt voor deze ontwikkeling voldaan aan de randvoorwaarde dat het aannemelijk is dat ze plaats zal hebben binnen de periode van 10 jaar die geldt als “houdbaarheidstermijn” voor bestemmingsplannen

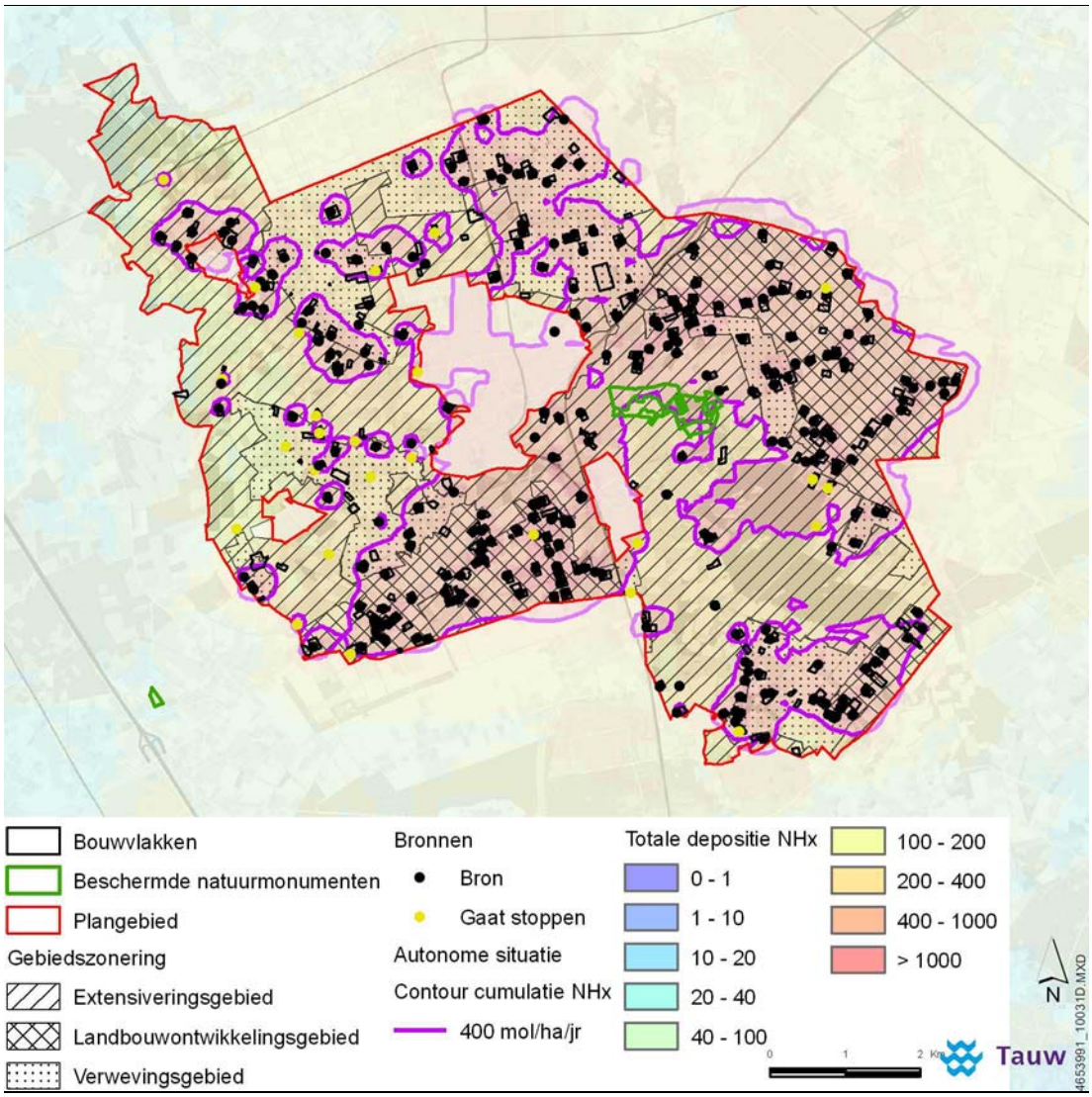

Figuur 3.4 Resultaten van de gebiedsgerichte modellering voor de autonome ontwikkelingen (scenario 1)

3.5 Effect maximalisatie

In scenario 2 is vervolgens vastgesteld wat het maximaal mogelijke effect kan zijn vanuit het plangebied ('worstcase'). De algemene uitgangspunten in het gebiedsgerichte onderzoek naar de effecten van eutrofiëring en verzuring op de Natura2000-gebieden zijn daarin:

- Het maximaal opvullen van de bouwvlakken
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van autonome ontwikkelingen

Voor het maximaal opvullen van elk bouwvlak is daarbij uitgegaan van de maximale toename die nog past binnen de onderstaande randvoorwaarden. Zo geldt bijvoorbeeld dat binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag mag worden gebruikt voor het houden van dieren. Voorts wordt de indeling extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden voor *intensieve veehouderijen* gehanteerd.

Tabel 3.2 Uitbreidingsruimte binnen het bestemmingsplan

Gebied ↓	**Uitbreiding van het bouwvlak voor bedrijfsdoeleinden**	**Gedeelte voor landschappelijke inpassing**	**Totale, maximale uitbreiding**
Grondgebonden agrarische bedrijven			
Agrarisch	2 ha	0,2 ha	2,2 ha
Agrarisch met waarden - landschapswaarden	1,53 ha	0,17 ha	1,7 ha*
Agrarisch met waarden - natuur- en landschapswaarden	1,53 ha	0,17 ha	1,7 ha*
Intensieve agrarische bedrijven			
Intensieve veehouderij (alleen in verwevingsgebied en in het LOG)	1,35 ha	0,15 ha	1,5 ha

* Indien het bestaande bouwvlak reeds meer bedraagt dan 1,7 ha mag dit bouwvlak worden vergroot met maximaal 15 %

Op basis van de uitgangspunten in tabel 3.2 is de maximale groei van de sector vastgesteld die binnen het plan mogelijk wordt gemaakt. Het tweede vertrekpunt voor dit scenario is dat er geen verdergaande emissiebeperkende maatregelen zijn ingezet dan zoals die op basis van het Besluit huisvesting al zijn verwerkt. Aanname ten behoeve van de gebiedsgerichte modellering is daarom geweest dat het aantal dieren, en dus de emissies, recht evenredig toenemen met de toename van het bebouwd oppervlak. Het verschil met de autonome ontwikkeling is dus het aantal dieren dat wordt gehouden. De emissie per dier is gelijk gehouden. Voor de worstcase is nog geen rekening gehouden met de consequenties van de Provinciale verordening uit 2010.
De consequentie van deze set aannames is dat de gebiedsdepositie die aldus kan worden berekend, geldt als de maximale toename van de depositie die op basis van het volledig opvullen van de planologische ruimte zou kunnen worden bereikt.

3.6 Nader onderzoek

3.6.1 Onderzoek naar het effect van voorzienbare bedrijfsontwikkelingen

De gemeente heeft het toekomstperspectief van de veehouderij sector onderzocht op basis van de gegevens die door de individuele bedrijven zelf zijn aangeleverd in de bedrijfsontwikkelingsplannen (BOP). Deze plannen geven inzicht in de ambities van de verschillende agrarische ondernemers. Uit deze BOP's zijn de stoppende bedrijven te herleid.

Om het worstcase effect op depositie vanuit het plangebied te corrigeren voor deze voorzienbare (maar vooralsnog niet zekere) bedrijfsontwikkelingen is scenario 3 onderzocht. Daarbij zijn de emissies van de 'stoppers' op nul gezet. Dit scenario 3 is dus als het voorgaande (de worstcase), echter minus de emissies van de stoppers.

3.6.2 Onderzoek naar het effect van de Provinciale verordening 2010

Deze en het volgende scenario zijn gebaseerd op de maximale streefemissies uit de Provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 (zie ook paragraaf 2.7.4). De verordening richt zich in eerste instantie op nieuw te bouwen stallen. Om de werking van de verordening te kunnen simuleren zijn in het gebruikte GIS-model de bouwvlakken gesplitst. Dat heeft het mogelijk gemaakt de emissies uit de bestaande stallen te fixeren op de autonome ontwikkelingen vanuit het Besluit huisvesting. Voor alle uitbreidingen ten opzichte van de bestaande stallen is gerekend met de streefemissies die in de bijlage van de verordening zijn opgenomen.

In dit scenario 4 zijn ook de voorzienbare bedrijfsontwikkelingen verdisconteerd. De stoppende bedrijven zijn 'uit' gezet. Dat betekent dat de uitkomsten van deze berekeningen inzicht geven in de vraag of stoppende bedrijven binnen de gemeente voldoende salderingsruimte bieden om de basis-groei-ruimte die het bestemmingsplan mogelijk maakt ook te benutten, binnen de randvoorwaarden die worden gesteld in de Provinciale verordening 2010.

3.6.3 Onderzoek naar het effect van dubbel-laags kippenstallen

Tot slot is in scenario 5, bovenop de basis-groei in het bestemmingsplan, uitgegaan van de twee bouwlagen voor kippenschuren die in het plan mogelijk worden. Het realiseren van deze huisvesting vereist altijd een bouwvergunning omdat binnen de verouderde stallen het aanbrengen van een dubbele bouwlaag niet mogelijk is. Daarom zijn we er in dit scenario vanuit gegaan dat alle oude kippenschuren worden vervangen door moderne nieuwe stallen met twee bouwlagen (de maximale nokhoogten van 11 meter respecterend). Nu sprake is van nieuwbouw, is in dit scenario alleen gewerkt met de streefemissies uit de verordening voor mestkuikens.

4 Effecten op de natuur

Belangrijkste onderwerp van dit milieueffectrapport is het aspect ammoniak. Inzichtelijk is gemaakt of door uitbreidingsmogelijkheden van agrarische bouwvlakken de milieukwaliteit binnen Natura2000-areaal verslechtert of niet. Met andere woorden draagt het nieuwe bestemmingsplan buitengebied (lees ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijbedrijven) er toe bij dat de depositie van ammoniak in aangrenzende Natura2000-gebieden toeneemt dan wel afneemt. Dit hoofdstuk gaat in op de effecten op natuurwaarden.

Tabel 4.1 Beoordelingscriterium natuureffecten

Relevante aspecten	Beoordelingscriterium
• Natuur	Effecten Natura2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur, soorten (flora en fauna), Beschermde natuurmonumenten en versterking van de ecologische verscheidenheid

In paragraaf 3.4 is al ingegaan op de verschillende referentiesituaties. Resumé: het referentiekader voor de Natuurbeschermingswet is het huidige gebruik, die voor de m.e.r. (Wet milieubeheer) de huidige situatie + de autonome ontwikkeling. Inzet van het planMER is een zodanige indicatie van te verwachten effecten te verschaffen dat het milieu een volwaardige plek kan krijgen in het planvormingsproces. Daarom worden de gevolgen van de voorgenomen activiteit vergeleken met beide referentiesituaties.

Naast effectbeoordeling op basis van gekwantificeerd onderzoek, heeft effectbeoordeling plaatsgevonden op basis van deskundigen oordeel.

Achtereenvolgens komen aan bod effecten op de Natura2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen, het Beschermd natuurmonument Dobbelbeemden, de Ecologische Hoofdstructuur en op dier- en plantensoorten (Flora- en faunawet).

Op de effecten op de verder weg gelegen Natura2000-gebieden en de verder weg gelegen Beschermde natuurmonumenten wordt alleen ingegaan als daar sprake zou zijn van een relevant verschil ten aanzien van de haalbaarheid van het voorliggende plan. Gestart wordt met een algemene impressie.

4.1 Algemene kenschets natuur

Het buitengebied van de gemeente Sint-Oedenrode wordt gedomineerd door de landbouw, waarbij duidelijk te zien is dat de gebieden nabij de kernen eerder ontgonnen zijn dan de verder afgelegen gebieden. Verspreid tussen de agrarische percelen zijn er bosschages, houtwallen, singels, laanbeplantingen en natuurlijke oevers van beken en sloten, die het natuurlijke aspect van het gebied bepalen. De natuurwaarden in de gemeente zijn met name gekoppeld aan het beekdal van De Dommel. Er liggen geen Natura2000-gebieden in de gemeente Sint-Oedenrode. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied, Kampina en Oisterwijkse vennen ligt op 7 km ten westen van de gemeente. Daarnaast liggen in een schil westelijk rond het plangebied nog een aantal Natura2000-gebieden. Zie figuur 4.1.

Binnen het plangebeid ligt een Beschermd natuurmonument, te weten De Dommelbeemden. Dit gebied is tevens aangeduid als ‘natte natuurparel’ in het reconstructieplan. Daarnaast kent de gemeente overige, niet als natuurmonument beschermde, natuurgebieden. Gebieden die wel zijn aangeduid als ‘natte natuurparel’, maar niet de status hebben van beschermd natuurmonument, zijn De Scheeken en het Hazelaarsbos in het zuidwesten en De Geelders in het noordwesten van de gemeente. Ook het beekdal van De Dommel vormt, samen met het gebied Hazeputten, een ‘natte natuurparel’.

De Dommelbeemden ligt in een beekdal van De Dommel, waarin laaggelegen voedselrijke stroomdalgronden geleidelijk overgaan in hoger gelegen voedselarme zandgronden, resulterend in een halfnatuurlijke beeklandschap. Bovendien komt hier een complex van door vervening ontstane plassen voor, welke in verschillende stadia van verlanding verkeren. De nooit intensief gebruikte beemden kennen een hoge floristische waarde, met Spaanse ruiter, tormentil, gewoon reukgras en scherpe zegge. De aanwezigheid van deze overgangen zorgt eveneens voor een grote verscheidenheid aan broedvogels, onder andere zomertaling, waterral, watersnip, sprinkhaanzanger, bosrietzanger, blauwborst en nachtegaal.

Ten oosten van het kerkdorp Nijnsel ligt het Vresselsche Bos. De voormalige zandverstuiving is heden ten dage begroeid met eik, linde en beuk. Het bos kent een rijke vogelpopulatie, waaronder de geelgors en het goudhaantje, maar ook de buizerd, havik en zwarte specht. Kenmerkend zijn verder de nabijgelegen vennen, waaronder de Hazeputten.

Sinds enkele jaren is de das weer aanwezig in de gemeente. Met name rond De Dommel en in het zuidoosten van de gemeente is deze soort weer actief. De nattere gebieden in de gemeente zijn van belang voor verschillende beschermde amfibieën, waaronder de heikikker, rugstreeppad en alpenwatersalamander. Met name poelen en vennen in De Geelders, het Vesselsche Bos en de Hazeputten zijn van belang voor deze soorten.

Buiten het Dommeldal, in het agrarisch gebied, zijn de natuurwaarden met name gekoppeld aan kleinschalige cultuurlandschapselementen, zoals struwelen, houtwallen en bomenlanen en watergangen. In deze gebieden zijn soorten van het agrarisch gebied te vinden, onder andere geelgors, patrijs en steenuil.

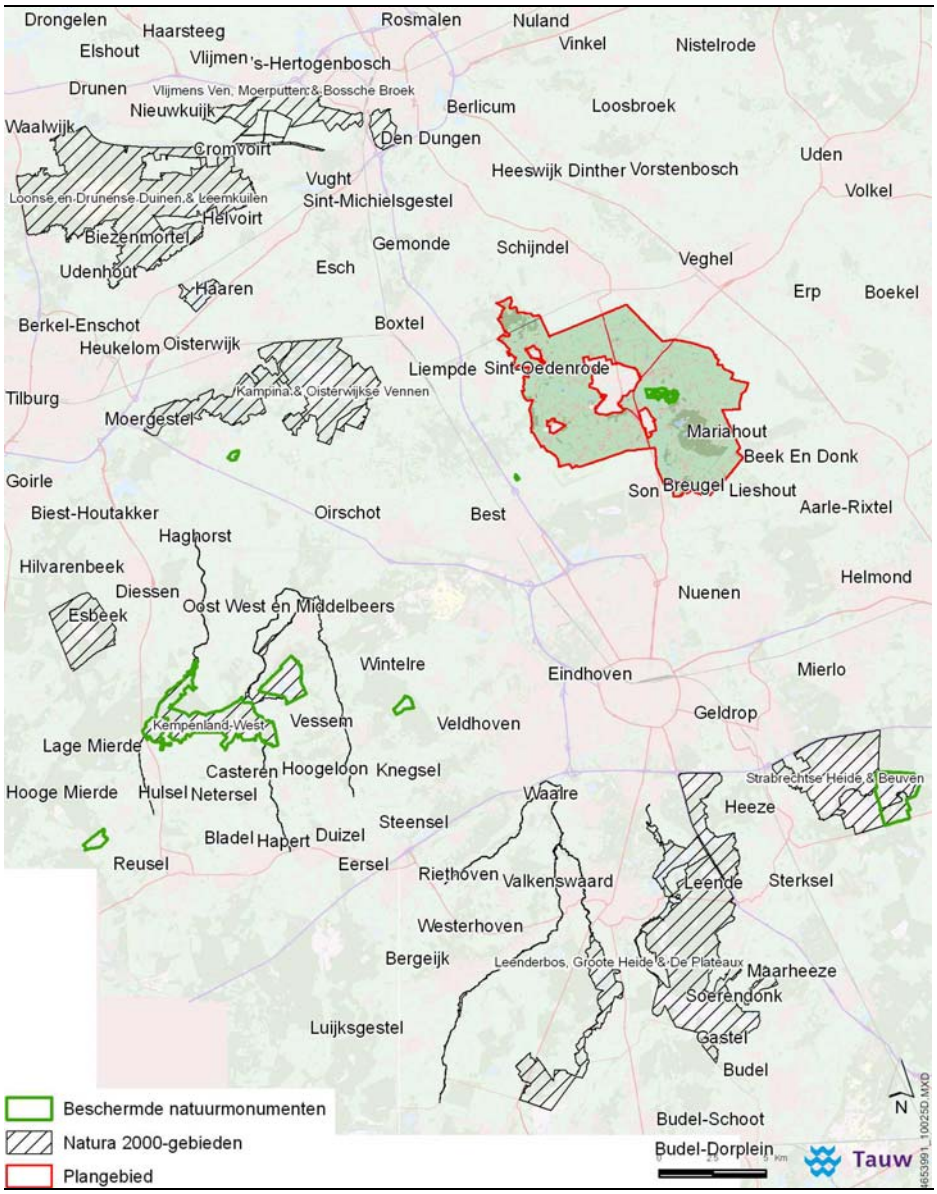

Figuur 4.1 Ligging plangebied ten opzichte van Natura2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

De voorgaand genoemde gebieden en elementen met hun actuele waarden (onder andere soorten planten en dieren) vormen samen de drager van het ecologisch potentieel binnen de gemeente[12].

De voorkomende natuurwaarden zijn vertaald naar het bestemmingsplan. Indien de betreffende soorten voorkomen in bos- en/of natuurgebied is er geen verder onderscheid gemaakt in het bestemmingsplan tussen deze soorten. Daar waar dassen voorkomen is de aanduiding 'leefgebied van dassen' opgenomen. Het leefgebied van vogelsoorten die voorkomen in opgaande beplanting, struiken en bosranden valt onder de noemer 'leefgebied struweelvogels'. Het leefgebied van vogelsoorten die vallen onder de groep weidevogels en voorkomen in combinatie met agrarische productieruimte, is herkenbaar op de kaart door de aanduiding 'leefgebied van weidevogels'. Alle overige soorten, die samenvallen met agrarische productieruimte vallen onder de noemer 'leefgebied van kwetsbare soorten'.

4.2 Effecten op de nabijgelegen Natura2000-gebieden

In het plangebied zijn geen Natura2000-gebieden gelegen. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied betreft Kampina en Oisterwijkse vennen, waar effecten van veranderingen in de stikstofdepositie zijn te verwachten.

4.2.1 Natura2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen

Dit Natura2000-gebied heeft een oppervlakte van circa 2.294 ha. Kampina en de naastgelegen Oisterwijkse vennen en bossen vormen samen een voorbeeld van het licht glooiende Brabants dekzandlandschap, met U-vormige paraboolduinen, met bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. Kampina is een restant van het halfnatuurlijke Kempense heidelandschap, met droge en vochtige heidevegetaties, akkertjes, een meanderend riviertje, voedselarme vennen en blauwgraslanden. In de oeverzones van de vennen komt nog hoogveenvorming voor, in het zuiden liggen dopheidevelden. In het stroomdal van de vrij meanderende Beerze staan hoge populieren, elzenbroek, vochtige heide met gagelstruweel en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn vaak langgerekt in zuidwest-noordoostelijke richting, de dominerende windrichting van de laatste ijstijd, toen dit landschap grotendeels werd gevormd. Vennen die in het gebied aanwezig zijn betreffen doorstroomvennen (onder andere de Centrale Vennen in de Oisterwijkse Bossen), geïsoleerde zure vennen, en vennen in beekdalflanken die (van oorsprong) onder invloed staan van inundatie met beekwater. De vennen in de Oisterwijkse bossen zijn merendeels ontstaan als uitgestoven laagten in een stuifzandlandschap, waar veentjes in ontstonden. Door vervening is hierin sinds de Middeleeuwen weer open water ontstaan. In het gebied zijn reeds in 1950 de eerste herstelmaatregelen in de vennen uitgevoerd.

[12] Bron: website Min. EL&I; Brabants Landschap, 1999; gemeente Sint-Oedenrode, 1998, provincie Noord-Brabant, 2005

4.2.2 Resultaten van de gebiedgerichte modelleringen

De uitkomsten van de modelering van stikstofdepositie op het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied zijn in tabel 4.2 opgenomen.

Effecten ten opzichte van het huidig gebruik

Uit de vergelijking van scenario 2 met het huidig gebruik blijkt dat voor Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen geldt dat het uitbreiden van de veehouderijbedrijven in het plangebied, zonder gebruik te maken van de mogelijkheden die door de techniek worden geboden, tot resultaat heeft dat de depositie toeneemt in het gehele Natura2000-gebied. In ongeveer de helft van het gebied zou er dan sprake kunnen zijn van een toename van de depositie met 1-10 mol N/ha/jaar. Echter, sinds het van kracht worden van de Provinciale verordening in 2010 is het niet langer mogelijk dat er vanuit een gebied sprake zal zijn van een dergelijke toename in depositie. De salderingsregels uit de verordening maken dit (juridisch) onmogelijk.

De voorschriften in de verordening zorgen ervoor dat er technische maatregelen zullen worden ingezet in combinatie met de groei die mogelijk zou zijn op basis van de voorschriften uit het onderhavige bestemmingsplan. Daar waar er op individuele basis sprake zou zijn van onvoldoende afname is voorzien in een provinciaal beheerde salderingsbank. Binnen de provincie wordt er daarmee voor gezorgd dat er sprake is van een afname in depositie.

De in tabel 4.2 opgenomen rekenresultaten van uitgevoerde berekeningen tonen het volgende aan met betrekking tot de depositie van stikstof in Kampina & Oisterwijkse Vennen:

- Als in scenario 3 de bedrijfsontwikkelingen (op basis van de BOP’s) worden meegenomen zal er in de gehele Kampina nog steeds sprake zijn van een geringe toename van de depositie: de toename in het gehele gebied is naar verwachting 0 - 1 mol N/ha/jaar (zie ook figuur 4.2)
- Als vervolgens in scenario 4 ook rekening wordt gehouden met de streefemissies uit de verordening is er op basis van de voorzienbare bedrijfsontwikkelingen binnen de gemeente voldoende salderingsruimte beschikbaar om de basis-groei die in het plan mogelijk wordt gemaakt te kunnen realiseren; in de gehele Kampina zal de depositie enigszins dalen; in een klein deel (154 ha) zal de afname meer dan 1 mol N/ha/jaar zijn (zie ook figuur 4.3)
- Als in scenario 5 naast de basisgroei uit het plan ook rekening wordt gehouden met de volledige benutting die aan de kippensector wordt geboden mogelijkheid tot het bouwen van dubbel-laags stallen zal er, door de daartoe benodigde sanering (= sloop) van de bestaande (ouderwetse) stallen, sprake zijn van een nog verdergaande afname van de stikstofdepositie op de Kampina & Oisterwijkse Vennen; in het grootste deel van dit gebied (1757 ha) zal de afname tussen 1 - 10 mol N/ha/jaar zijn (zie ook figuur 4.4)

Tabel 4.2 Bruto arealen (in hectare) binnen Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen (ten opzichte van het huidig gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Kampina & Oisterwijkse Vennen		**Scenario's**				
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**1: Autonome ontwikkeling**	**2: Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**3: als 2 minus stoppers**	**4: als 3, rekening houdend met de verordening en de basis-ruimte in het plan (1 laag in de kippenschuren)**	**5: als 4, met ruimte voor 2 lagen in alle kippenschuren**
+	>10					
+	1-10		1131			
+	0-1		1164	2295		
-	0-1	69			2140	537
-	1-10	2226			154	1757
-	>10					

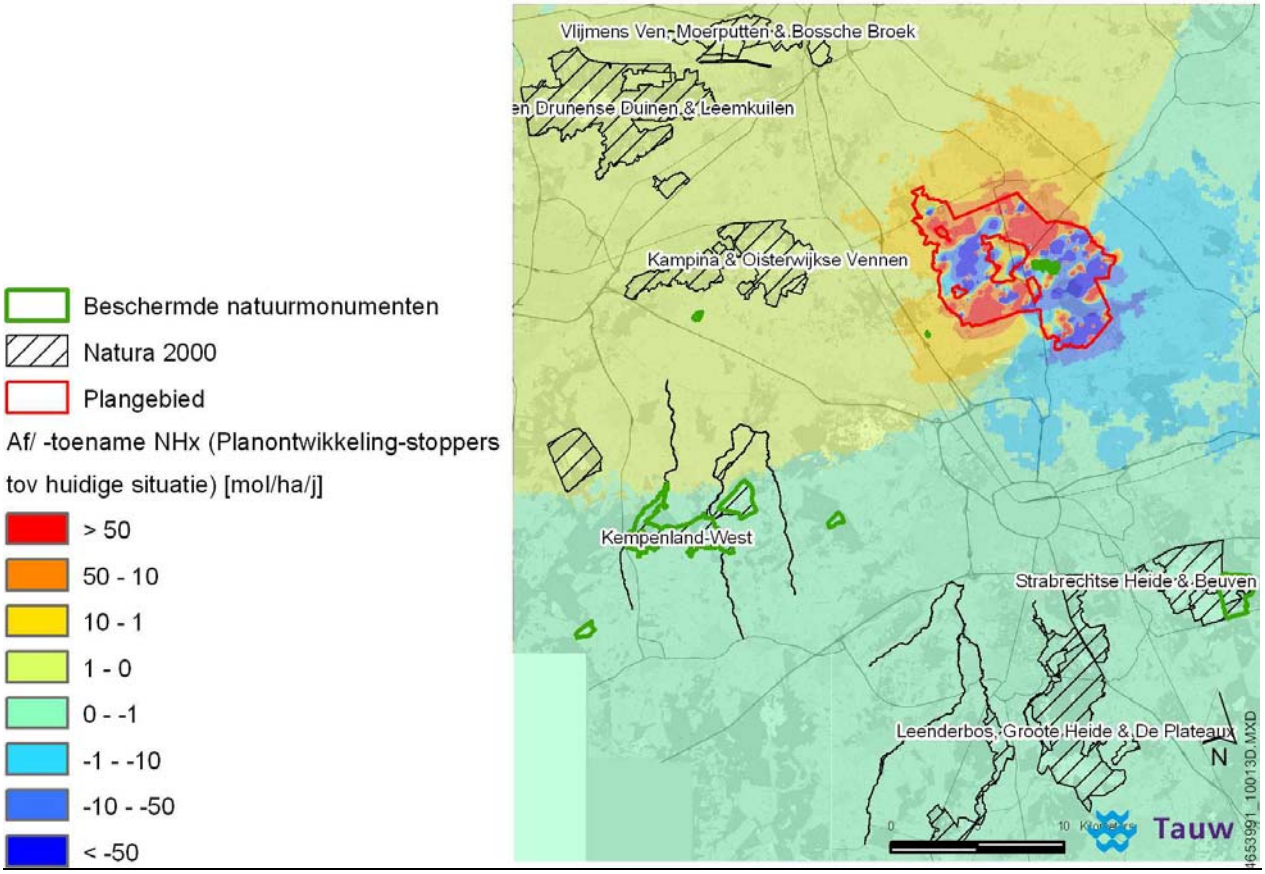

Figuur 4.2 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij bedrijfsontwikkelingen zonder inzet van techniek (scenario 3 vergeleken met huidig gebruik)

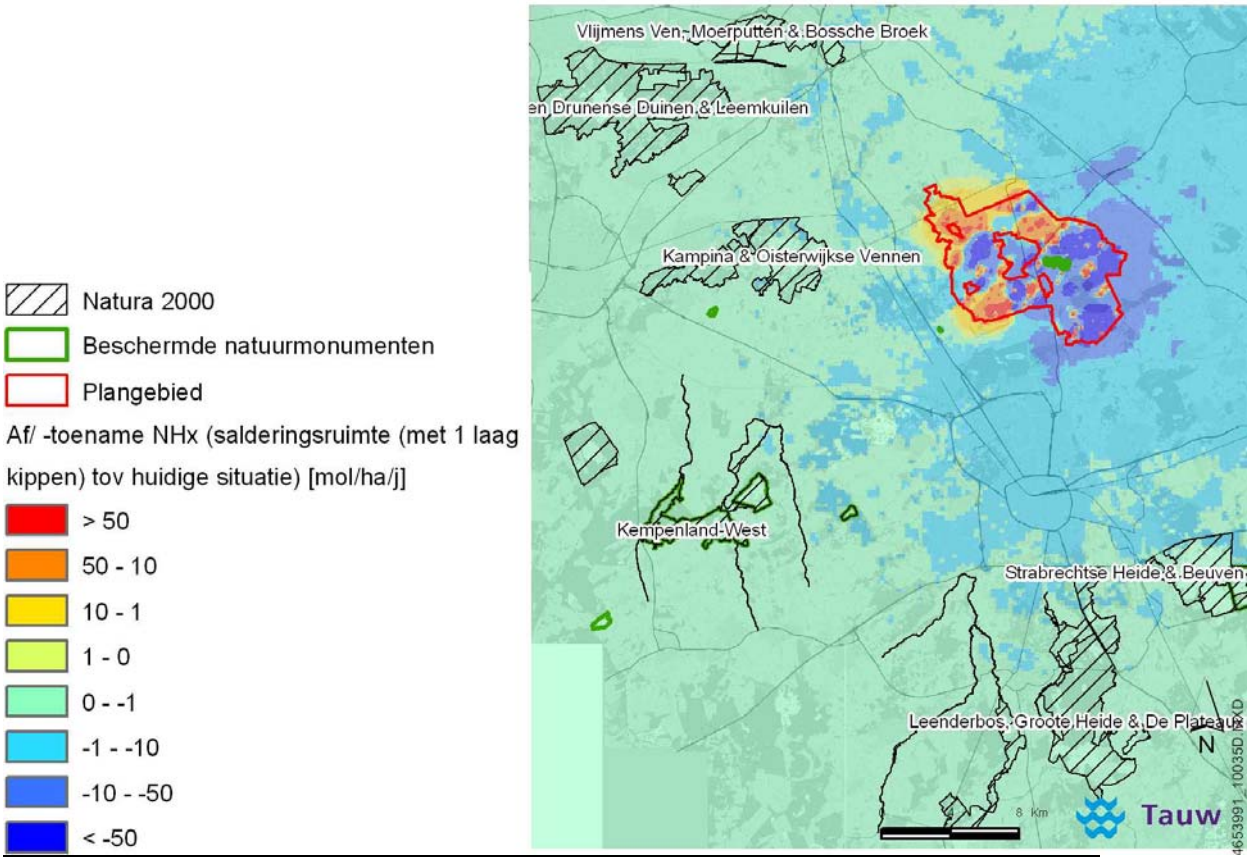

Figuur 4.3 Toe- en afname van de depositie tov het huidig gebruik bij bedrijfsontwikkelingen op basis van de Provinciale verordening 2010 (scenario 4 vergeleken met huidig gebruik)

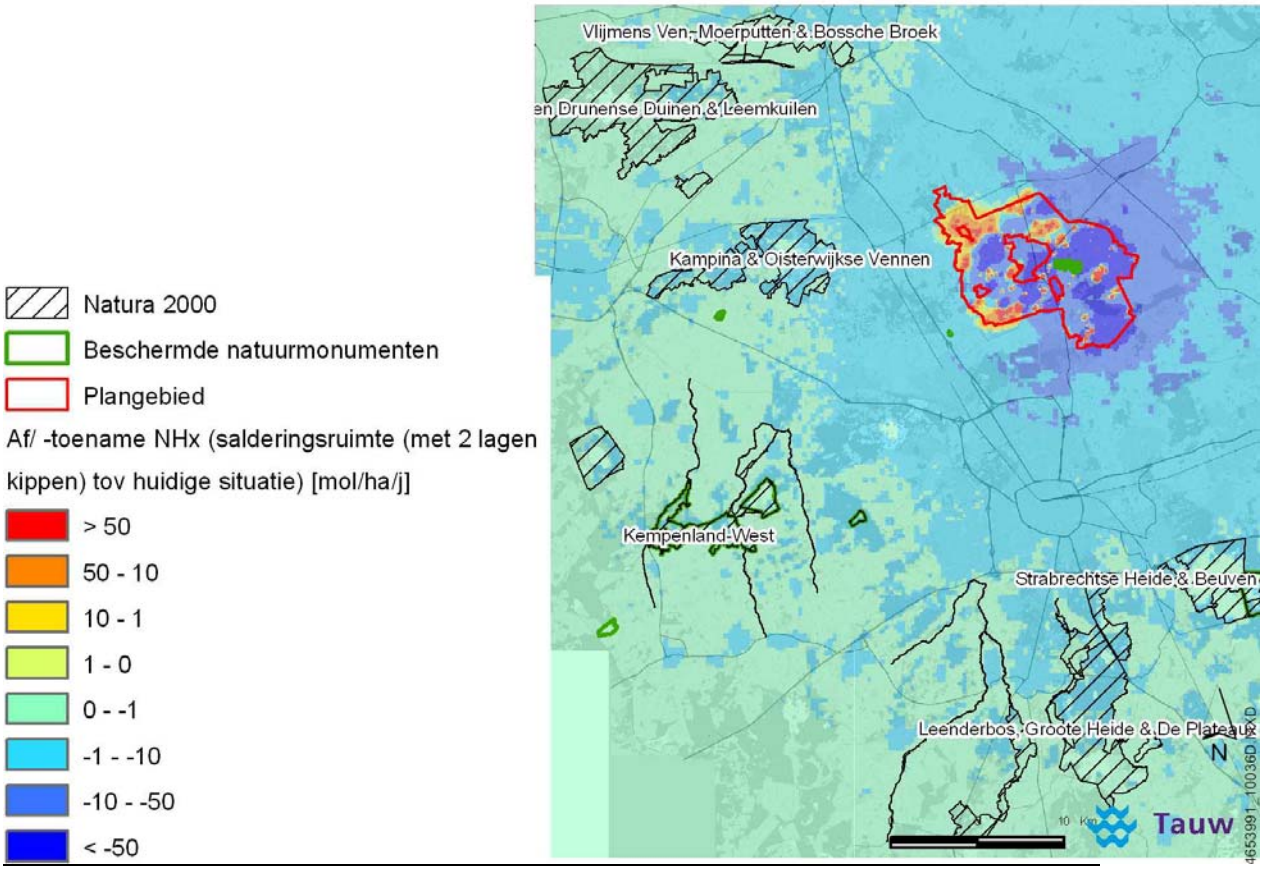

Figuur 4.4 Toe- en afname van de depositie tov het huidig gebruik bij verdergaande bedrijfsontwikkelingen op basis van de Provinciale verordening 2010 (scenario 5 vergeleken met huidig gebruik)

Effecten ten opzichte van de autonome ontwikkeling

Uit de vergelijking van de verschillende scenario's met de autonome ontwikkeling (tabel 4.3) blijkt dat voor Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen geldt dat er sprake is van een beperkte toename van de depositie. Voor scenario 5 die overeenkomt met de meest verstrekkende ontwikkeling van de sector binnen de randvoorwaarden van het plan, in combinatie met de voorschriften uit de Provinciale verordening 2010, blijft de toename ten opzichte van de depositie uit de autonome ontwikkeling in het grootste deel van het Natura2000-gebied (1557 ha) beperkt tot minder dan 1 mol N/ha/jaar.

Tabel 4.3 Bruto arealen (in hectare) binnen Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toename van de depositie bij de verschillende scenario's

Kampina & Oisterwijkse Vennen		Scenario's			
Toename/afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**2: Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**3: als 2 minus stoppers**	**4: als 3, rekening houdend met de verordening en de basis-ruimte in het plan (1 laag in de kippenschuren)**	**5: als 4, met ruimte voor 2 lagen in alle kippenschuren**
+	>10				
+	1-10	2281	2236	2077	737
+	0-1	13	59	217	1557
-	0-1				
-	1-10				
-	>10				

4.3 Effecten op Beschermde natuurmonumenten

4.3.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling van de Dommelbeemden

Binnen de gemeentegrens van Sint-Oedenrode ligt het Beschermd natuurmonument Dommelbeemden. Dit natuurgebied is circa 100 ha groot. Het gebied bestaat uit soortenrijke schrale hooilanden met onder andere ratelaars en orchideeën, een oude dichtgroeiende meander van de Dommel met veel waterlelies en kleinschalige weilandjes met knotwilgen.

Van toepassing is de beleidsregel stikstof en Beschermde natuurmonumenten Noord-Brabant. Deze is geënt op de Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant[13]. Referentiedatum is evenals bij Natura2000-gebieden 7 december 2004. In dit jaar was de achtergronddepositie 1430 mol/ha/jr. De kritische depositiewaarde is door Alterra voor de Dommelbeemden vastgesteld op 714 mol/ha/jr. In het Beschermd natuurmonument Dommelbeemden komen de volgende habitattypen met bijbehorende kritische depositiewaardes voor[14]:

[13] Op 9 juli 2010 door Provinciale Staten van Noord-Brabant vastgesteld en op 15 juli 2010 in werking getreden.
[14] Alterra rapport 1654, 2006

Tabel 4.4 Kritische depositiewaarden voor habitattypen

Habitattype	Kritische depositiewaarde (mol/ha/jr)
Blauwgraslanden (H6410)	1100
Heischrale graslanden (H6230)	830
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150)	2100
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510_B)[15]	1540

4.3.2 Effecten / resultaten

De uitkomsten van uitgevoerde scenario-berekeningen op de Dommelbeemden zijn samengevat in tabel 4.5 en 4.6. Voor scenario 5 zijn de rekenresultaten ook grafisch weergegeven in figuur 4.5 en 4.6.

Tabel 4.5 Bruto arealen binnen Beschermd natuurmonument Dommelbeemden (ten opzichte van het huidig gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Dommelbeemden		Scenario's				
Toename/afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**1: Autonome ontwikkeling**	**2: Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**3: als 2 minus stoppers**	**4: als 3, rekening houdend met de verordening en de basis-ruimte in het plan (1 laag in de kippenschuren)**	**5: als 4, met ruimte voor 2 lagen in alle kippenschuren**
+	>10		40			
+	1-10		13	2		
+	0-1		1	1		
-	0-1		0,4	3		
-	1-10		2	32		
-	>10	59	3	22	59	59

[15] Alterra rapport 213, 2011

Tabel 4.6 Bruto arealen binnen Beschermd natuurmonument Dommelbeemden (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Dommelbeemden		**Scenario's**			
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**2: Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**3: als 2 minus stoppers**	**4: als 3, rekening houdend met de verordening en de basis-ruimte in het plan (1 laag in de kippenschuren)**	**5: als 4, met ruimte voor 2 lagen in alle kippenschuren**
+	>10	59	59	59	6
+	1-10				26
+	0-1				3
-	0-1				1
-	1-10				16
-	>10				8

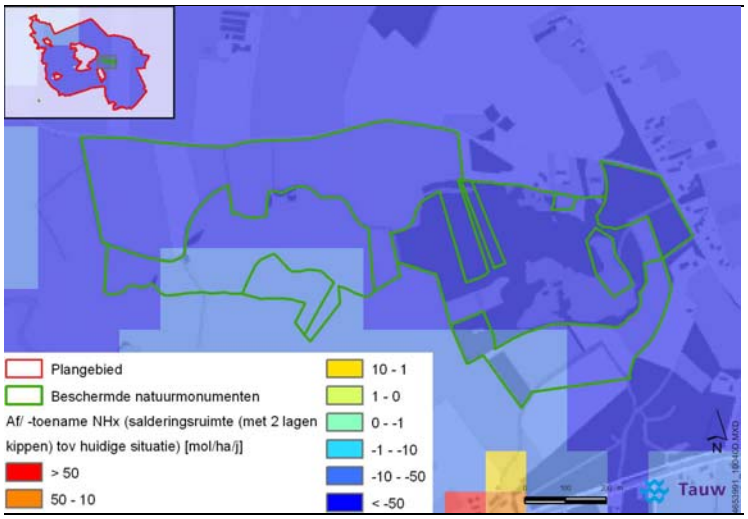

Figuur 4.5 Afname van depositie op de Dommelbeemden ten opzichte van huidig gebruik bij scenario 5

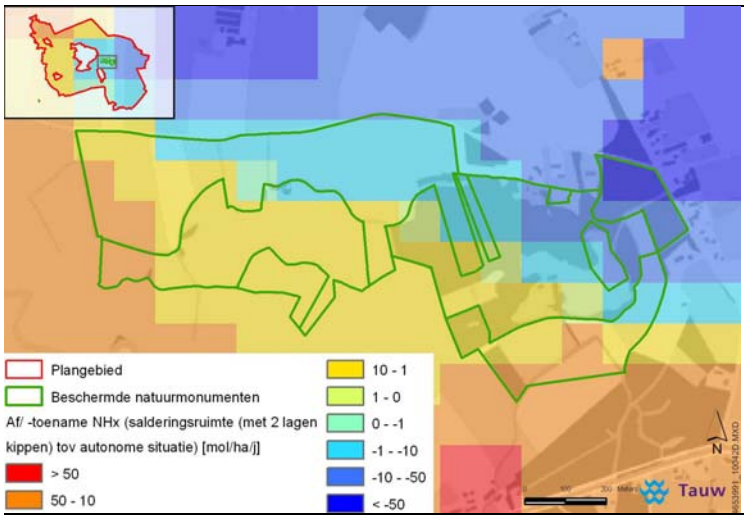

Figuur 4.6 Verdeling van de toe- en afname van depositie op de Dommelbeemden ten opzichte van de autonome ontwikkeling bij scenario 5

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat als er rekening wordt gehouden met de werking van de Provinciale verordening 2010 (scenario 4 en 5) er ten opzichte van het huidig gebruik geen toename van de stikstofdepositie is te verwachten op het Beschermd natuurmonument.

Er is wel sprake van een zekere toename van de stikstofdepositie in het Beschermd natuurmonument in vergelijking met de autonome ontwikkeling.

4.4 Effecten EHS

4.4.1 Algemene kenschets

Alle grotere natuurgebieden die niet zijn aangemerkt als Natura2000-gebied of Beschermd natuurmonument, zijn in Nederland planologisch beschermd. Deze gebieden maken deel uit van de *Ecologische Hoofdstructuur* (EHS), het netwerk van natuurgebieden in Nederland. Het beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het ‘nee, tenzij’-regime. Ruimtelijke ingrepen in de EHS met significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zijn in beginsel niet toegestaan. Zo’n project kan alleen doorgaan, als er geen reële alternatieven mogelijk zijn èn er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Een initiatiefnemer is in dit geval verplicht om de negatieve effecten te mitigeren.

Dit houdt in dat het optreden van negatieve effecten wordt voorkomen of beperkt door aanvullende maatregelen te treffen. Bij overblijvende negatieve effecten is compensatie de laatste stap om de optredende schade te herstellen [ministerie van LNV, 2007]. In figuur 4.9 staat de EHS in het plangebied afgebeeld.

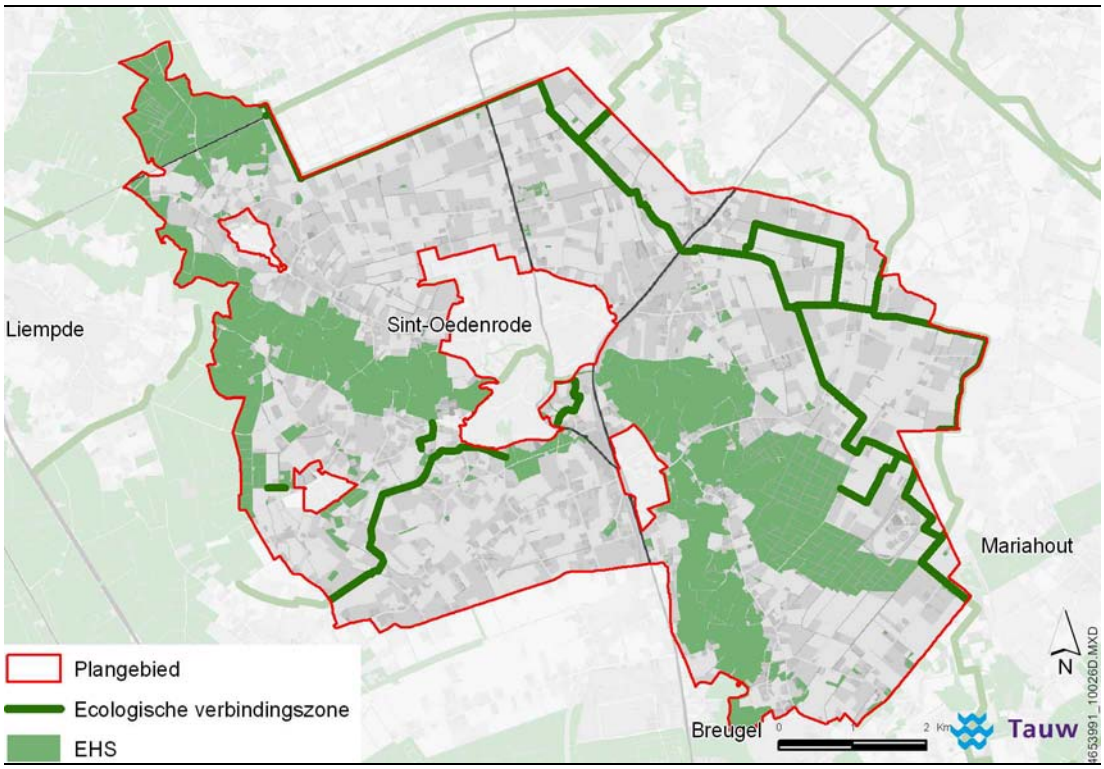

Figuur 4.7 Ecologische Hoofdstructuur binnen het plangebied

Binnen het beleid van de EHS worden de volgende doelen nagestreefd:

Kwantitatief

- Het realiseren van de EHS voor 2018. Dit gebeurd door de aankoop en inrichting van gebieden

Kwalitatief

- Ontsnippering: EHS-gebieden worden met elkaar verbonden via Ecologische verbindingszones (EVZ's)
- Verbeteren van de natuurwaarden binnen EHS-gebieden, door herinrichting en beheermaatregelen (afgestemd op soortenbeleid)
- Oplossen van de verdrogingproblematiek

- Verstoringsfactoren binnen EHS-gebieden terugdringen. Dit gebeurd onder andere door aanpak lichthinder, geluidhinder en vermesting

Deze doelen kunnen worden behaald door het nastreven van de uitvoer van het reconstructieprogramma van de provincie Noord-Brabant. De natuurdoeltypen voor de EHS zijn ook in figuur 4.8 opgenomen.

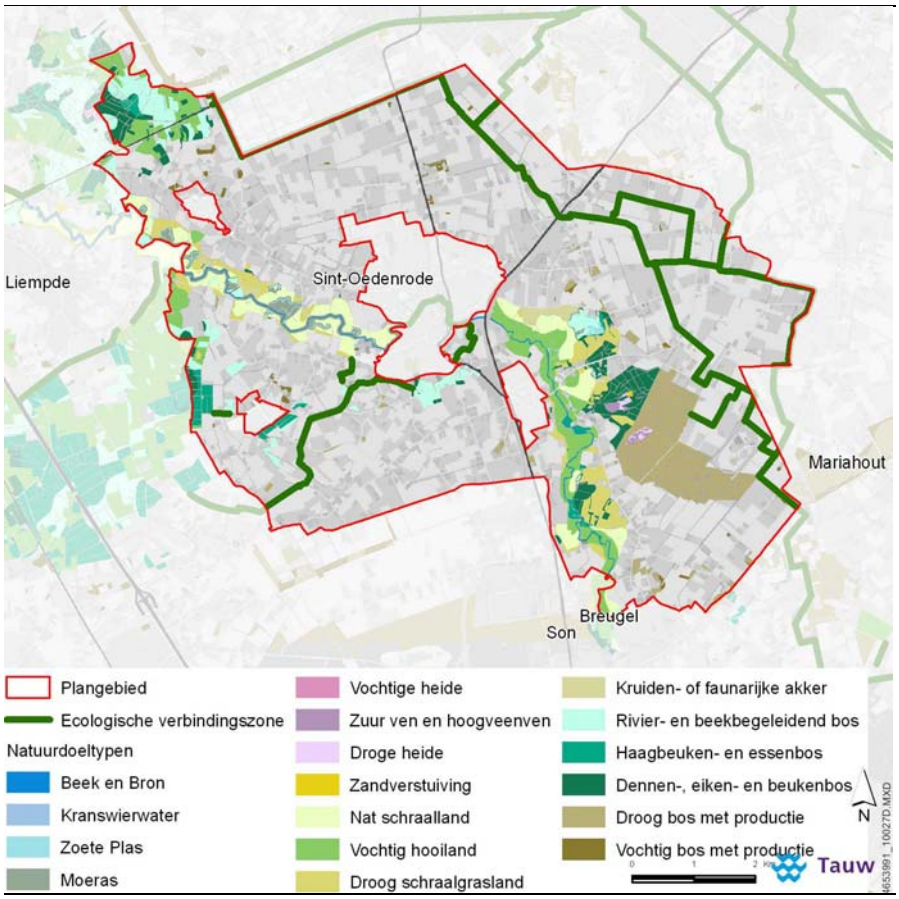

Figuur 4.8 Natuurdoeltypen EHS in Sint-Oedenrode

4.4.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Sint-Oedenrode ligt in het reconstructie gebied De Meierij. De natuur in De Meierij staat onder grote druk. Het gebied kent een hoge milieubelasting van water, lucht en bodem het de natuur is sterk versnipperd. Binnen Sint-Oedenrode liggen vier grote EHS-gebieden. Van noordwest naar zuidoost zijn dit De Geelders, Het dommeldal, de Dommelbeemden en Het Vresselsbos.

De Geelders is bijna 300 hectare groot en ligt gedeeltelijk binnen de grenzen van gemeente Sint-Oedenrode. Het is een afwisselend landschap bestaande uit hakhoutwallen, loofbos, populierenbos, heide en landschappelijk cultuurlandschap. Het beheer is het gebied is gebaseerd op ‘niets doen’, waardoor er zeer hoge natuurwaarden in dit gebied zijn ontstaan. Er komen bijzondere plantensoorten voor zoals Eenbes, Gevlekte orchis, Koningsvaren en Sleutelbloem.

Het Dommeldal (De Mortelen, Scheeken en Rooise Broek) bestaat voornamelijk uit agrarische gronden. Het gebied wordt gekenmerkt door de vele kleine, vaak onregelmatig gevormde percelen, waarlangs in veel gevallen populieren zijn geplant. In dit gebied komen ook de zogenaamde donken (hogere delen in het parkachtige landschap) voor.

De Dommelbeemden zijn de laaggelegen natuuroevers van de Dommel en de broekbossen en hakhoutwallen. De beemden worden extensief begraasd. Er komen zeldzame planten en dieren voor. Grenzend aan de Dommelbeemden ten noordoosten liggen de Moerkuilen. Dit is een veenplas die door turfwinning is ontstaan. Het gebied wordt omgeven door een broekbos.

Het Vresselsbos is ontstaan doordat de boeren de akkers wilde beschermen tegen de zandverstuivingen. Het gebied bestond ruim 100 jaar gelegen uit heide en zandverstuivingen. De boeren zijn het gebied gaan bebossen. Het bos bestaat voornamelijk uit naaldhoutsoorten. Staatsbosbeheer is bezig met meer gevarieerd bos door de aanplant van Eik, Linde en Beuk. In het gebied liggen vennen. Het gebied wordt begraasd. Het gebied heeft een rijke vogelpopulatie, zoals Geelgors, Goudhaantje, Buizerd, Havik en Zwarte specht.

In de huidige situatie liggen in het buitengebied van gemeente Sint-Oedenrode 286 agrarische bedrijven. Hiervan liggen 45 bedrijven binnen of grenzend aan de EHS. In figuur 4.9 is aangegeven waar de EHS ligt en welke agrarische bouwblokken hier aan grenzen of er binnen liggen.

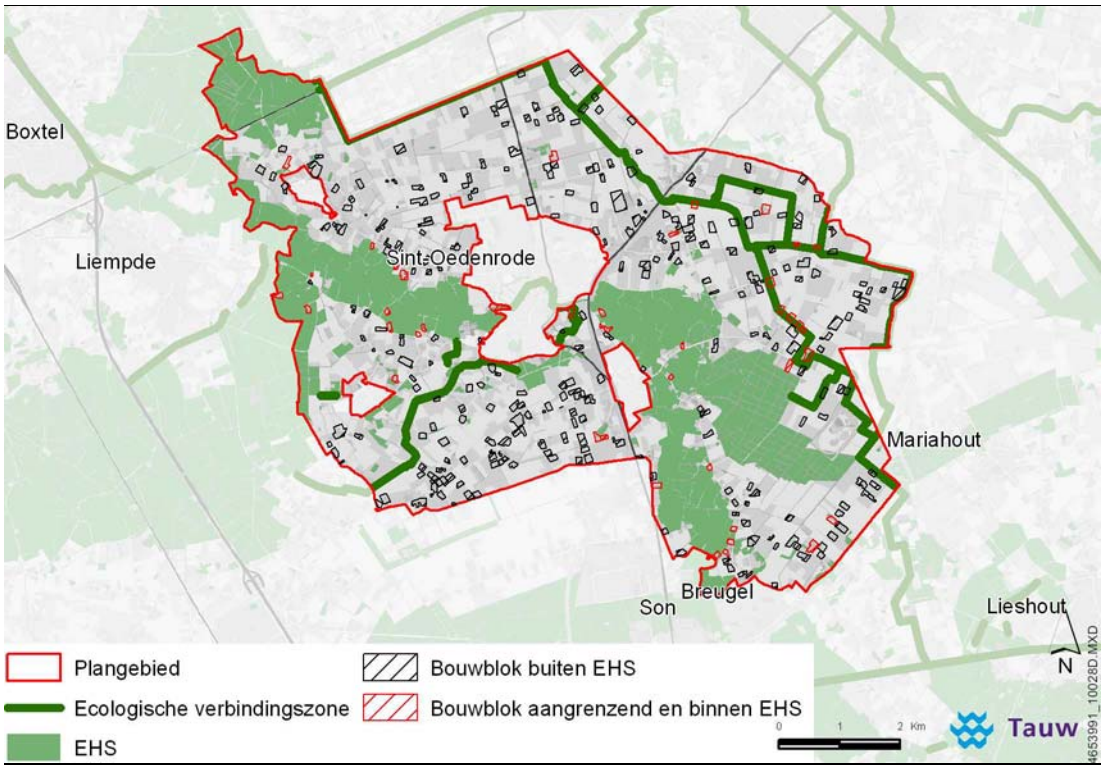

Figuur 4.9 Bouwvlakken ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling van de EHS in Sint-Oedenrode is voor een belangrijk deel beschreven in het reconstructieplan De Meierij. Met dit reconstructieplan heeft de gemeente ingestemd en zich hieraan geconformeerd. In het reconstructieplan wordt uitgegaan van de realisatie van de volledige EHS in 2016. Dit betekent dat de kwantitatieve en kwalitatieve doelen van de EHS voor deze periode moeten zijn behaald. Inmiddels is de verwachting van de versnelde realisatie van de EHS vrijgesteld, wat niet wegneemt dat deze intenties wel blijven bestaan.

Concreet voor Sint-Oederode betekent dit, dat in de Mortelen en Scheeken maatregelen zijn genomen om de grondwaterstand in deze natte natuurparels te verhogen. Dit heeft uitstraling op het landbouwgebied en de bomenteelt.
In het Dommeldal liggen percelen voor de bomenteelt. Deze percelen zijn niet geschikt voor natte gebieden. Hierdoor worden de melkveehouders van de hogere gronden geruild met de boomtelers op de lagere gronden. Ook worden in de Mortelen, Scheeken en Geelders gronden verworven voor de realisatie van de EHS. Er wordt gezocht naar alternatieve locaties in afwaartse richting van de natuurgebieden.

4.4.3 Effecten EHS

De effecten van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsplan op de aangrenzende EHS-gebieden zijn in kaart gebracht. De toetsing aan de EHS omvat het bepalen van mogelijke aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. De wezenlijke waarden en kenmerken worden ook wel de kernkwaliteiten van de EHS genoemd. Een uitgebreide toetsing van de EHS moet plaatsvinden op het moment dat een ruimtelijke ingreep op basis van het bestemmingsplan aan de orde is.

In de Nota ruimte is uiteengezet welke mogelijke effecten op de EHS moeten worden afgewogen. Dit zijn: geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, kwaliteit bodem, kwaliteit water, kwaliteit lucht, rust, stilte, duisternis, openheid, landschapsstructuur, beleving, behalen van natuurdoelen en biodiversiteit, verstoring van doelsoorten en verlies van oppervlakte.

Agrarische bedrijven

Binnen het nieuwe bestemmingsplan wordt hervestiging en uitbreiden van bouwblokken mogelijk gemaakt, behalve binnen de extensiveringsgebieden. Het fysiek uitbreiden van de bouwblokken van de bedrijven grenzend aan of binnen de grenzen van de EHS kan negatieve effecten hebben op de intrinsieke waarden van de EHS. Dit kan verlies veroorzaken van oppervlakte van de EHS en verstoring van doelsoorten, rust, stilte, duisternis.

Er is in het bestemmingsplan opgenomen dat 10 % van het bouwblok landschappelijk moet worden ingericht. Aangezien er geen ecologische voorwaarden worden gesteld betekent dit niet automatisch een verbetering van de waarden en kenmerken van de EHS.

Overige doeleinden

De doelstelling om bos, natuur, landschap, archeologie / cultuurhistorie en recreatie te behouden en, waar mogelijk te versterken heeft een mogelijk positieve uitwerking op de kernkwaliteiten van de EHS. Het versterken van bos, natuur en landschap heeft mogelijk een positief effect op de biodiversiteit in de EHS gebieden en hiermee wordt een draagkrachtige en dynamische EHS gecreëerd.

Recreatie heeft in veel gevallen een negatief effect op de kernkwaliteiten van de EHS (verstoring door geluid, licht, beweging en betreding). Hierdoor dient op het moment dat een nieuwe vorm van recreatie wordt aangevraagd te worden getoetst of de plannen geen negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van de EHS.

Stikstof

In de EHS komen vegetaties voor die gevoelig zijn voor stikstofdepositie (vermesting en verzuring). Voor dit planMER is inzichtelijk gemaakt of er een toename- of afname van stikstofdepositie ten opzichte van de huidige situatie is ter hoogte van gebieden begrensd binnen de EHS.

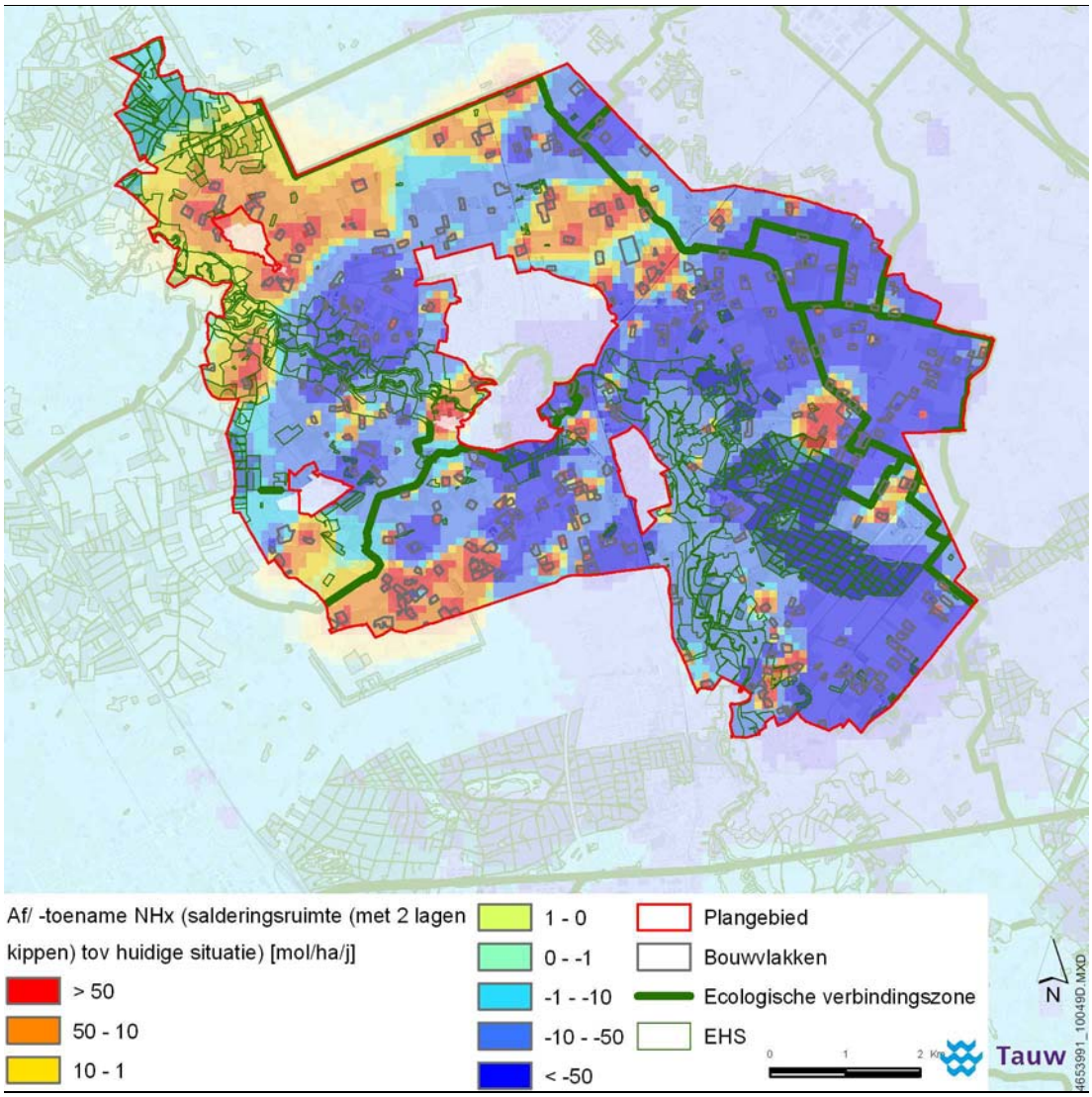

Figuur 4.10 Toe- en afname van de depositie ten opzichte van het huidig gebruik bij maximale bedrijfsontwikkelingen op basis van de Provinciale verordening 2010 (scenario 5)

Figuur 4.10 laat zien dat als scenario 5 wordt doorgerekend er in het overgrote deel van de EHS sprake zal zijn van een afname van de depositie ten opzichte van het huidige gebruik. In sommige delen van de EHS, met name in het noordwesten van de gemeente, neemt de depositie wel toe. Netto is er echter sprake van een afname van de depositie.

4.5 Effecten soorten

Uitvoering van het plan heeft niet tot gevolg dat soorten binnen het plangebied in hun voortbestaan worden bedreigd. Dit heeft te maken met het overwegend consoliderende karakter van het plan.

Bij individuele ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt door dit plan zal, op basis van biotoopeisen, habitatvoorkeuren en specifieke verspreidingsgegevens worden bepaald of er effect is te verwachten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten. Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen (inclusief bouwrijp maken) dient het gestelde in de Flora- en faunawet in acht genomen te worden (soortbescherming). Deze toetsing moet plaatsvinden op het moment dat een ruimtelijke ingreep op basis van het bestemmingsplan aan de orde is.

Na individuele toetsing aan de Flora- en faunawet zal blijken of, en zo ja, onder welke voorwaarden de desbetreffende ruimtelijke ingreep kan plaatshebben. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan kan bij hervestiging sloop van gebouwen noodzakelijk zijn. Hierdoor kunnen eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen, uilen, Boerenzwaluw en Gierzwaluw worden vernield. Ook hiervoor geldt dat een Flora- en faunawet toets noodzakelijk is.

5 Milieueffecten overige thema's

In het vorige hoofdstuk beschreven we de effecten voor natuur. Dit hoofdstuk geeft de effecten voor de andere thema's weer. Voor de effectbepaling ontlenen wij toetsingscriteria aan de in het bestemmingsplan geformuleerde doelen. Daarnaast gebruiken we de sectorale wetgeving.

Tabel 5.1 Beoordelingscriteria

Relevante aspecten	Beoordelingscriterium
• Landschap	Behoud en versterking van de landschappelijke identiteit
• Cultuurhistorie / archeologie	Behoud van archeologische gebieden en cultuurhistorische structuren
• Water en bodem	Voorkomen aantasting veerkracht watersysteem
• Verkeer	Knelpunten binnen verkeersstructuur als gevolg van planuitvoering
• Milieukwaliteit	Op basis van deskundigen oordeel wordt bepaald of er knelpunten met sectorale normstellingen voor geluid, luchtkwaliteit, geur en fijn stof kunnen ontstaan. Indien daar aanleiding toe is wordt een en ander meer kwantitatief onderzocht

5.1 Landschap

5.1.1 Huidige situatie

De gemeente maakt onderdeel uit van de Centrale Slenk. Dit is een laaggelegen gebied in Noord-Brabant, dat ligt tussen de Peelhorst of Peelrandbreuk (de lijn Roermond - Deurne - Uden - Lith) en de Kempenhorst (de lijn Luyksgestel - Gilze-Rijen - Oosterhout). In de laatste ijstijd is het grootste gedeelte van de Centrale Slenk door dekzand opgevuld. De Dommel behoort samen met de Aa tot de belangrijkste beken in de Centrale Slenk.
De verschillende landschapstypen zijn in grote lijnen van noord naar zuid geordend. In de gemeente domineert de landbouw. Verspreid tussen de agrarische percelen zijn er bosschages, houtwallen, singels, laanbeplantingen en natuurlijke oevers van beken en sloten die het landschap van de gemeente bepalen.

Nationaal Landschap Het Groene Woud

Het Nationaal Landschap Het Groene Woud vormt het ‘groene hart’ van het stedennetwerk Breda, Eindhoven, Helmond, ’s-Hertogenbosch en Tilburg. Het westelijke deel van het plangebied maakt onderdeel uit van dit Nationaal Landschap (de Jekschotse Heide niet). Het Groene Woud telt in totaal 35.000 hectare. Het gebied heeft een gebiedskern van 7.500 hectare natuur bestaande uit bossen, moerassen, heide en agrarisch populierenlandschap. Het Groene Woud laat zich karakteriseren door het groene karakter, de kleinschalige openheid en het samenhangende complex van beken, bolle akkers, kampen, bossen en heides.

Landschapstypologieën binnen het plangebied

Op basis van overeenkomsten in abiotische kenmerken, ontstaansgeschiedenis, landschappelijke karakteristiek en grondgebruik kan het grondgebied van Sint-Oedenrode worden onderverdeeld in vier (hoofd)landschapseenheden (zie figuur 5.1). Dit zijn:

1 Beekdal van de Dommel
2 Jonge zandontginningen: a open; b bos
3 Oude zandontginningen (besloten)
4 a Oude broekontginningen; b broekbos

(De nummers corresponderen met de nummers in het kaartbeeld van figuur 5.1).

Hierna worden de vier landschapstypologieën kort belicht. Na iedere beschrijving is de sterkte-zwakte-analyse overgenomen zoals die in het landschapsontwikkelingsplan is vastgesteld.

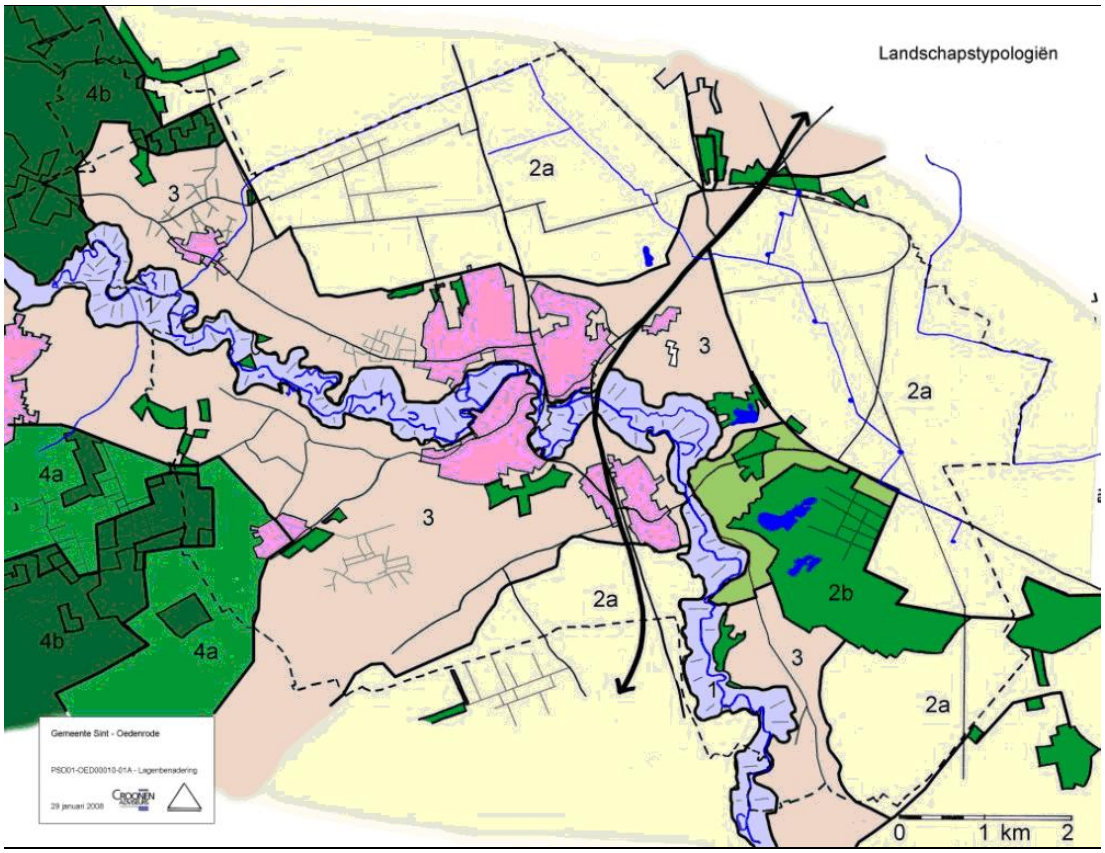

Figuur 5.1 Landschapstypologieën gemeente Sint-Oedenrode

Beekdal van De Dommel

In het beekdal is sprake van een kleinschalig landschap. Dit is mede dankzij de natuurlijke dynamiek met het bijbehorend extensief gebruik nog redelijk goed in tact gebleven. Het beekdal bestaat uit een overstromingsvlakte, oeverwallen, afgesneden meanders, stuif- en rivierduinen en stuifzandwallen. Kenmerkende natuurlijke processen voor een beekdal treden hier nog steeds op. Het gaat hierbij om erosie, sedimentatie, verstuiving en op een enkele plaats om verlanding en veenvorming.

Het overheersende beeld is een zeer onregelmatige verkaveling, afgewisseld met kleinschalige landschapselementen. Agrarische bedrijfsgebouwen komen niet of nauwelijks in het beekdal voor. De gebieden Dommelbeemden, bestaande uit een complex van weilanden en het nabij gelegen bosgebied met het ven Moerkuilen zijn vanuit natuuroogpunt zeer waardevol.

Het beekdal wordt op enkele plaatsen doorkruist door infrastructuur zoals de snelweg A50 tussen Eindhoven en Oss, de Corridor in het centrum van Sint-Oedenrode, de Lieshoutseweg en enkele lokale wegen zoals de Bobbenagelseweg. Ten westen van Sint-Oedenrode wordt het beekdal begrensd door de Ollandseweg aan de noordzijde en delen van de Boschkantseweg, Liempdseweg en Hulst aan de zuidzijde.

Sterkte-zwakteanalyse

+	fraai, oorspronkelijk beekdal
+	natuurwaarden met natuurlijke processen
-	grote delen moeilijk / slecht toegankelijk (voor extensieve recreant)

Jonge zandontginningen

Dit deelgebied bestaat uit de Rooise Heide, Schijndelsche Heide, Jekschotsche Heide en het gebied De Vossenkuil / Mosbulten. In dit deelgebied is momenteel hoofdzakelijk sprake van agrarisch gebruik. Door de jonge (heide)ontginningen zijn rationele verkavelingsstructuren ontstaan. Deze dragen bij aan een efficiënte bedrijfsvoering. Noordelijk van Sint-Oedenrode en oostelijk van Olland, rond de wegen Schijndelseheide en Schootse dijk ligt een open gebied met betekenis voor weidevogels.

Kernmerkend is het rechtlijnige karakter van de wegen binnen dit deelgebied. Beeklopen zoals de Beeksche Waterloop in het gebied van de Schijndelsche Heide en de Jekschotsche Heide, en de Biezenloop in de Jekschotsche Heide kunnen een belangrijke natuurfunctie vervullen en zijn aangeduid als ecologische verbindingszone. De Schijndelsche Heide is door zijn rationele wegen- en verkavelingspatroon aangewezen als een gebied met een redelijk hoge historisch-geografische waarde. Het ontginningslint van het beekdal van de Dommel ten zuiden van dit gebied en het gebied De Geelders in het uiterste noordwesten van de gemeente vormen door hun afwijkende karakter een groot contrast met deze Schijndelsche Heide. Het gebied wordt van noord naar zuid doorkruist door een hoogspanningsleiding. Er loopt op dit moment een studie naar de mogelijkheden van een zuidelijke rondweg om Schijndel.

Sterkte-zwakteanalyse

+	aanwezigheid van waardevolle onverharde zandwegen
+	aanwezigheid van natuurgebieden met fraaie wateren
-	relatief harde overgang van het bos naar het omliggende gebied
-	slechte inpassing (agrarische) bebouwing
-	verrommeling landschap (onder andere VAB en Schijndelsche Heide)

Oude zandontginningen

Het landschap van de oude zandontginningen is relatief kleinschalig van karakter. Een onregelmatig, organisch gevormd wegen- en verkavelingspatroon kenmerkt dit gebied. In de zone rondom Boschkant bevonden zich vroeger veel kleinschalige landschapselementen, waarvan een deel nog steeds aanwezig is. Kenmerkend is de begeleidende lintbebouwing langs met name de min of meer doorgaande wegen. Deze bebouwing bestaat zowel uit diverse typen agrarische bedrijven (boom- en veeteelt) en burgerwoningen. Ten zuiden van Everse en ten zuiden en noorden van Nijnsel bevinden zich open akkercomplexen die nog goed herkenbaar zijn. Onverharde wegen, steilranden en een onregelmatige verkaveling kenmerken deze open akkercomplexen. Er is hier sprake van een duidelijke samenhang met de lager gelegen graslanden langs de Dommel.

In het geval van de Vresselsche Akkers is daarnaast ook nog sprake van een samenhang met de woeste gronden ten oosten hiervan. Deze zijn inmiddels bebost.
Vanwege de geschiktheid voor de uitoefening van de landbouw zijn deze gronden eerder ontgonnen. In het oude ontginningslandschap bevindt zich een ecologische verbindingszone vanaf het Dommeldal aan de zuidwestrand van Sint-Oedenrode lopend onder Boschkant door.

Sterkte-zwakteanalyse

+	kleinschalige populieren- / coulisselandschap
+	lokale erfgoed, gaafheid cultuurhistorische waarden buitengebied
+	zichtbaarheid samenhang / gelaagdheid landschap
-	verjonging populierenlanen en bosjes
-	herkenbaarheid oude verkaveling, schaalvergroting

Oude broekontginningen en broekbos
Dit gebied nabij het kerkdorp Boschkant bestaat uit populierenbossen van verschillende leeftijd, afgewisseld met spar en eik. Landschappelijk heeft dit boslandschap, vooral door zijn grootschalig karakter, een bijzondere waarde. De Scheeken, De Geelders en Hooge Beek vormen een broekontginningslandschap op een relatief laaggelegen deel van een dekzandvlakte. Het gebied wordt gekenmerkt door natte lemige bodems in de vorm van vlakvaag- en beekeerdgronden. Sterke kwel zorgt voor een zeer nat gebied, waarbij in de nog natuurlijke gebieden bijzondere vochtige vegetaties kunnen ontstaan en een geschikt habitat voor bijzondere en beschermde diersoorten.
Het gebied De Geelders wordt gekenmerkt door een afwisseling van hakhout, open gedeelten, eikenbosjes en hier en daar naaldbomen. De opvallende weelderigheid en afwisseling van de begroeiing hangt samen met de verschillen in bodemgesteldheid, waterstand en cultuurmaatregelen. In dit deelgebied komen ook veelvuldig onverharde en doodlopende wegen voor. In De Scheeken bevinden zich met name bomenteeltbedrijven met bijbehorend agrarisch gebruik. In De Geelders en Hooge Beek is nauwelijks sprake van agrarische bedrijven. Dit gebied bestaat grotendeels uit populierenbos. De Scheeken kent een rationeel verkavelingspatroon en De Geelders en Hooge Beek een deels onregelmatig en deels langgerekt verkavelingspatroon.

Sterkte-zwakteanalyse

+	fraaie natuurwaarden
+	kleinschalig landschap
+	rustig gebied
-	landschappelijke inpassing boomkwekerijen
-	achteruitgang coulisselandschap, schaalvergroting

5.1.2 Autonome ontwikkeling landschap

Landschapsontwikkelingsplan
In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied worden de uitgangspunten uit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) doorvertaald, te weten behoud, herstel en verdere ontwikkeling van het landschap binnen de gemeente.

Deeluitvoering Nationaal Landschap Het Groene Woud: gebiedsontwikkeling De Scheeken
Het initiatief voor een samenhangende gebiedsontwikkeling van het gebied De Scheeken (deels binnen het plangebied gelegen) kende zijn aftrap in mei 2010. Gemeenten, provincie, het waterschap, natuurkenners en agrariërs gaan actief op zoek naar oplossingen voor actuele vraagstukken in het landschap tussen Boxtel, Sint-Oedenrode en Best. Nieuwe inzichten zullen worden uitgewerkt in concrete projectvoorstellen. Het achterliggende idee is de opgaven in het gebied integraal te benaderen en als gebiedsontwikkeling op te pakken. Opgaven en belangen dienen aan elkaar gekoppeld te worden.

5.1.3 Effecten landschap

Op basis van bovenstaande beschrijving van de huidige situatie en de op basis daarvan gemaakte sterkte-zwakte-analyses, kan de waardering van de onderscheiden landschapstypologieën worden beschreven in termen van

- Identiteit en verscheidenheid
- Gaafheid en
- Samenhang tussen verschillende landschappen (overgangen)

Uitgangspunt van het nieuwe bestemmingsplan voor landschap is behoud en waar mogelijk versterking van deze kwaliteiten, zowel visueel-ruimtelijk als cultuurhistorisch gezien.

In deze paragraaf wordt beschreven in hoeverre ontwikkelingsmogelijkheden op en van bouwvlakken in het buitengebied van invloed zijn op bovengenoemde kwaliteiten, zo veel als mogelijk wordt verwezen naar de genoemde landschapstypologieën.

Nieuwvestiging bouwvlakken
Nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven en bouw van woningen in het buitengebied heeft doorgaans de grootste landschappelijke impact. Nieuwvestiging is echter in het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied niet toegestaan. Verplaatsing van agrarische bedrijven uit kwetsbare gebieden (extensiveringsgebieden) naar nieuwe locaties, zoals naar de LOG’s, kan alleen buitenplans. Nu binnen het Bestemmingsplan buitengebied geen sprake zal zijn van rechtstreekse nieuwvestiging van agrarische bedrijven en woningen zal de landschappelijke kwaliteit van gebieden waar van oudsher weinig agrarische bebouwing voorkomt alsmede de landschappelijke kwaliteit van de gebieden met verspreide bebouwing behouden blijven.

Dit geldt in het bijzonder voor De Geelders & Hooge Beek (broekontginningslandschap), het beekdalgebied met in het bijzonder de Vresselsche akkers en Dommelbeemden en omgeving. Ook zal de relatieve openheid van de Rooise - en Schijndelsche heide (jonge zandontginningen), die naast zijn landschappelijke waarde betekenis heeft voor weidevogels, intact blijven.

Uitbreiding van bouwvlakken

De effecten van uitbreiding van bouwvlakken ligt genuanceerder. Vooraleerst kent het bestemmingsplan de regel dat uitbreiding van bouwvlakken gepaard dient te gaan met 10 % landschappelijke inpassing. Het vigerende Bestemmingsplan buitengebied 1997 Sint-Oedenrode kende deze planregel niet. Ten opzichte van het vorige bestemmingsplan is dat een verbetering en heeft een positief effect op het landschap. In tabel 3.2 (paragraaf 3.5) is weergegeven wat deze landschappelijke inpassingeis concreet betekent.

Concentraties grondgebonden veehouderijen en intensieve veehouderijen bevinden zich vooral binnen de Schijndelsche heide, Jekschotsche heide (LOG), Hoogstraat (LOG) en in het gebied Vossenkuil / Mosbulten / De Reit (LOG), alle jonge zandontginningslandschappen. Deze gebieden hebben al een sterk agrarische uitstraling.
Nieuwe uitbreidingen van bouwvlakken binnen dit al sterk agrarische landschap zullen dit beeld niet wezenlijk veranderen. Punt van aandacht is de verruiming van bouwhoogten van agrarische bedrijfsgebouwen (nokhoogte gaat van 9 naar 11 meter) die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Dit biedt voldoende ruimte om een moderne stal te realiseren. De verwachting is dat landschappelijke inpassing ondanks deze verruiming nog mogelijk is.
Het van oudsher kleinschalige landschap van de oude broekontginningen en broekbossen zal door uitvoering van het bestemmingsplan niet negatief worden beïnvloed. Ook hier geldt dat uitbreidingen van bouwvlakken hier goed mogelijk zijn en indien goed afgestemd op de aanwezige kwaliteiten, het aanwezige kleinschalige coulissenlandschap zelfs kan versterken.
In algemene zin kan opgemerkt worden dat het positief is dat alle uitbreidingen in de nieuwe situatie gepaard dienen te gaan met het landschappelijk inpassen / aankleden van percelen als gevolg van de nieuwe planregel (10 % landschappelijke inpassing). Dit is een verbetering ten opzichte van de referentiesituatie, waarin soms sprake is van een slechte inpassing van agrarische bebouwing en verrommeling van het landschap (onder andere VAB en Schijndelsche Heide). Dat geldt overigens niet voor enkele bedrijven die in het kader van de Reconstructie al zijn ingepast in de LOG’s, die zijn netjes ingepast in het landschap.
Door een verbeterde landschappelijke inpassing zullen naar verwachting ook de overgangen van het agrarisch gebied naar de bosrijke gebiedsdelen minder hard worden dan nu het geval is. Ook dit is een positief effect ten opzichte van de referentiesituatie.
Het is wel zaak dat de manier waarop landschappelijke inpassingen van bouwvlakuitbreidingen gestalte krijgen zorgvuldig worden afgestemd op de huidige omgevingskwaliteit.

Bij uitbreidingen van bouwvlakken binnen open gebieden bijvoorbeeld, zoals aan weerszijden van de wegen Schootse dijk en Schijndelsche heide, moet in het bijzonder rekening worden gehouden met de richting en de aard van de uitbreiding. Hier wordt de landschappelijke waarde grotendeels vertegenwoordigd door het relatief open karakter van dit heideontginningsgebied.

Effecten omschakeling

Het geheel of gedeeltelijk overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm naar een andere agrarische bedrijfsvorm, dan wel het overstappen van een niet-agrarisch gebruik naar een agrarische bedrijfsvorm richt zich met name op de omschakeling naar grondgebonden landbouw. Dit wordt in het bestemmingsplan overal mogelijk. Omschakeling naar een vorm van niet-grondgebonden agrarisch bedrijf in de gebieden Agrarisch met waarden - natuur- en landschapswaarden (AW-NL), Agrarisch met waarden - landschapswaarden (AW-L) is echter niet toegestaan. Nog afgezien van de bij deze omschakeling behorende ruimtelijke implicaties, zullen effecten binnen de genoemde gebiedszones neutraal zijn. Het gaat om de met name om de jonge zandontginningen, te weten Jekschotse heide en Hoogstraat. De omschakeling naar glastuinbouw kan enkel in een vestigingsgebied glastuinbouw maar deze komt niet voor in de gemeente.

Conclusie effectbeschouwing landschap

Met name door in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied de planregel op te nemen dat alle toegestane uitbreidingen van agrarische bouwvlakken landschappelijk moeten worden ingepast (10 % regeling) en het feit dat nieuwvestiging van bedrijven en woningbouw in het buitengebied niet is toegestaan, zullen de effecten van uitbreidingen van (agrarische) bedrijfsontwikkelingen neutraal tot positief uitvallen. Behoud en versterking van de landschappelijke identiteit zijn voldoende gegarandeerd met het voorliggende plan. Uitbreidingen zullen gepaard gaan met de realisatie van nieuwe landschapselementen in het gebied. Hierdoor worden nieuwe opstallen (deels) aan het oog onttrokken en in veel gevallen zullen ook bestaande gebouwen een betere inpassing krijgen. Het contrast tussen het open gebied en de besloten delen (bossen) wordt minder hard. De landschappelijke samenhang die in het gebied van oudsher aanwezig was wordt hierdoor deels hersteld.

Daar komt bij dat de toekomstige uitbreidingen - nog afgezien van de landschappelijke inpassingseis - doorgaans een beperkte landschappelijke impact hebben omdat in de gebieden waar dergelijke uitbreidingen het meeste plaatshebben (in de LOG’s Hoogstraat -, Jekschotse - en de Reit) al vrij veel agrarische bedrijven zitten binnen een rationele verkaveling. Al met al zullen met name de jonge zandontginningen er qua landschappelijke kwaliteit op vooruitgaan.

5.2 Cultuurhistorie en archeologie

5.2.1 Cultuurhistorie

Aan het verkavelingspatroon en het patroon van oude wegen, waterlopen, bebouwingslinten en beplantingen (voornamelijk historisch geografische lijnelementen) kan de ontginningsgeschiedenis van het plangebied worden afgelezen. De huidige patronen dateren deels nog uit de ontginningsfase; op veel plaatsen zijn de oorspronkelijke patronen nog goed bewaard gebleven. Met name tussen de Schijndelse en Jekschotse heide vallen de waardevolle cultuurhistorische zandwegen op, die zijn voorzien van begeleidende beplanting en die de percelen in dit gebied ontsluiten. Deze cultuurhistorische waardevolle zandwegen zijn in het landschap goed bewaard gebleven.
De gemeente Sint-Oedenrode heeft in het verleden geprofiteerd van een hoog participatieniveau rondom de landinrichting Sint-Oedenrode, zo'n 10 jaar geleden. Een convenant, destijds door verschillende partijen[16] opgesteld, voor behoud van cultuurhistorie en landschap heeft ertoe geleid dat veel cultuurhistorische en landschappelijke elementen ondanks de landinrichting bewaard zijn gebleven en zijn versterkt.

Het plangebied kent verschillende zones met cultuurhistorische waarden. Deze worden in figuur 5.2 weergegeven. Het gaat om gebiedsdelen die zijn aangeduid als landschappelijk open gebied (Schijndelsche Heide en deel Jekschotse Heide), akkerzone (voornamelijk in en direct om het beekdal van de Dommel), beekdal en kleinschalig cultuurlandschap (Dommeldal, Boschkant e.o. en De Geelders en Hooge Beek e.o.). Daarnaast kent de Rooise Broek (rondom Boschkant) nog veel historische beplanting.

[16] Provincie Noord-Brabant, zeven gemeenten, Landinrichtingscommissie, Brabantse Milieu Federatie, ZTLO en het waterschap de Dommel

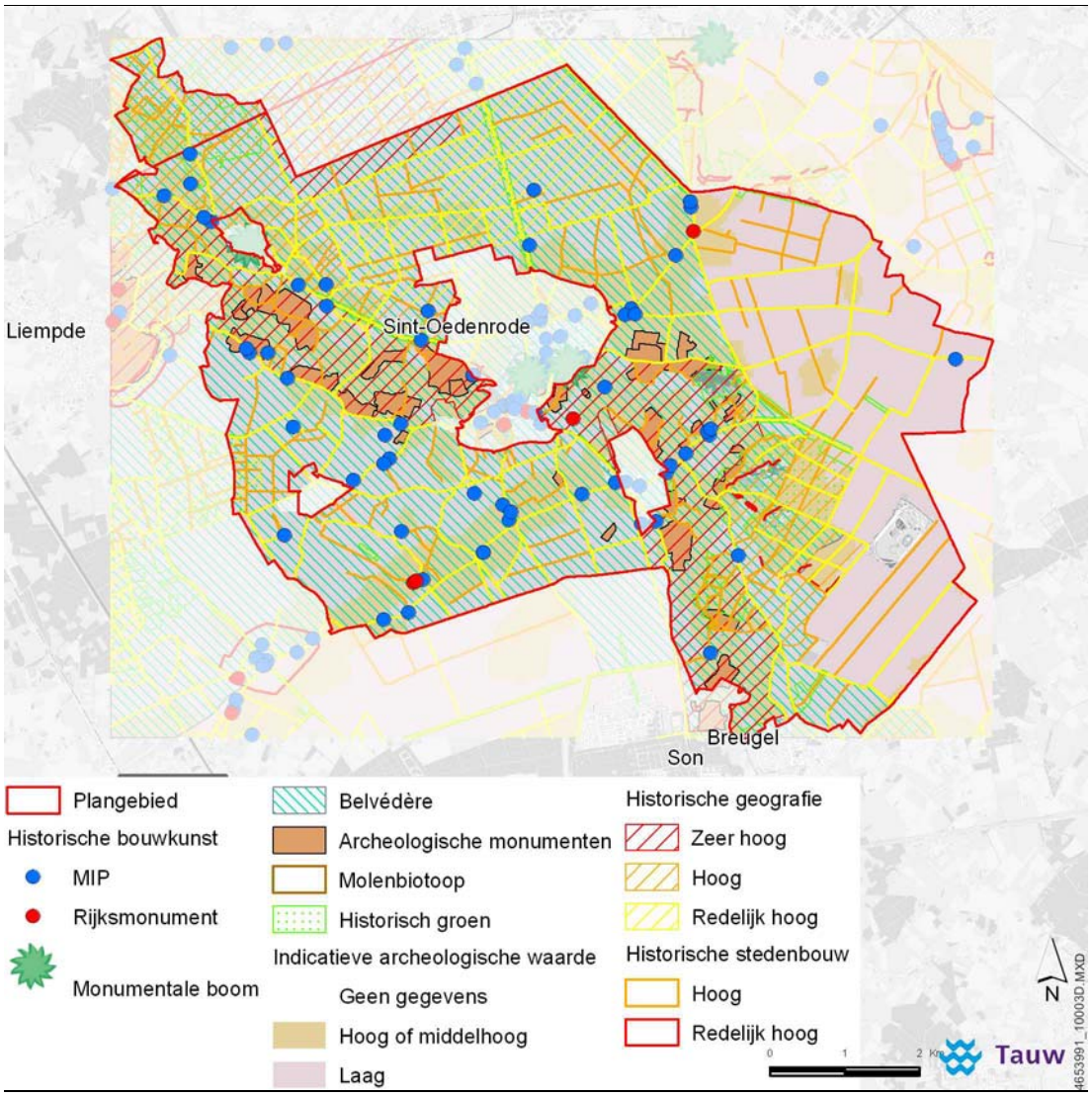

Figuur 5.2 Cultuurhistorische waardenkaart

Destijds is het Dommeldal In de Nota Belvedere (1999) aangewezen als Belvedere-gebied. Toekomstig beleid van de gemeente houdt rekening met deze waarden. Deze waarden hebben goeddeels ook hun doorvertaling gevonden in het beleid van de gemeente. De gemeente Sint-Oedenrode beoogt verdere bescherming en ontwikkeling van haar cultuurhistorische waarden te bewerkstelligen via uitvoering van het Erfgoedplan. In het Erfgoedplan zit ook een cultuurhistorische waardenkaart.

5.2.2 Archeologie

Al in de prehistorie was Sint-Oedenrode intensief bewoond. In de Middeleeuwen was Sint-Oedenrode een belangrijk machtscentrum. De eeuwenlange bewoning heeft haar sporen nagelaten in de ondergrond. Uit de cultuurhistorische waardenkaart uit het Erfgoedplan van de gemeente Sint-Oedenrode blijkt dat de meeste archeologische waarden en monumenten zich concentreren in en direct om het Dommeldal. Het gaat hierbij onder meer om crematiegraven en oude bewoningssporen uit diverse tijdsperioden. Ook liggen er in het Dommeldal, ter hoogte van de kern Sint-Oedenrode, oude slotjes. Verspreid over met name het Dommeldal liggen ook (oude) hoeves en molens. Veel archeologische monumenten die in het Dommeldal zijn gelegen zijn ‘in situ’ voor toekomstige generaties bewaard.
Dit komt overeen met de indicatieve waardenkaart (IWK) archeologie (bron: KennisInfrastructuur CultuurHistorie: www.kich.nl). De IWK laat zien dat grote delen van het plangebied de classificatie ‘lage tot zeer lage trefkans’ hebben gekregen, het gaat dan met name om de jonge zandontginningen. Rondom de kernen en in en rond het Dommeldal echter is de kans om archeologische waarden te treffen groter, namelijk hoog tot middelhoog.

5.2.3 Effecten op cultuurhistorie en archeologie

Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van archeologische waarden ter plaatse. In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde (Waarden, Archeologie 1 tot en met 4), inclusief de verplichting tot archeologisch onderzoek. Daardoor is de kans op aantasting van archeologische waarden zoveel mogelijk beperkt binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Aantasting van archeologische waarden is aldus niet aannemelijk.

De te beschermen onderdelen uit het Erfgoedplan zijn opgenomen in de Erfgoedverordening en, op basis hiervan, geregeld in dit bestemmingsplan.

Hiermee is behoud van archeologische gebieden en cultuurhistorische structuren voldoende geborgd in het voorliggende plan.

5.3 Geomorfologie en bodem

Het reliëf binnen de gemeente Sint-Oedenrode vertoont globaal een patroon dat bestaat uit hoger gelegen gronden (circa +14 m boven N.A.P.) in het zuiden en zuidoosten die aflopen richting noordwesten (tot circa +7 m boven N.A.P.). Het natuurgebied De Geelders bevindt zich in het laagst gelegen deel van de gemeente. Ook het beekdal van de Dommel is als lager gelegen deel herkenbaar.

De gemeente maakt onderdeel uit van de Centrale Slenk. Oudere ijstijdafzettingen zijn hier in het verleden bedekt door een laag dekzand. Wind vanuit de zuidwest-noordoostelijke richting heeft voor opstuwing gezorgd. Het resultaat hiervan zijn ruggen en welvingen die vooral in zuidwest-noordoostelijke richting lopen. De kern van Sint-Oedenrode is gelegen op een dergelijke dekzandrug; de Midden-Brabantse dekzandrug.

Nabij de Dommel bestaat de grond uit sterk lemig fijn zand. Wat verder verwijderd van de Dommel bevinden zich enkeerdgronden. Grote delen van de gemeente, met name het noorden, oosten en een deel van het zuiden bestaan uit zwak lemig fijn zand. Het zuidwesten van de gemeente bestaat uit sterk lemig fijn zand, met daaronder op sommige locaties een leemlaag.

Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van de boven omschreven karakteristieken met betrekking tot de aardkundige waarden ter plaatse.

5.4 Hydrologie en water

Het grondgebied van de gemeente Sint-Oedenrode bestaat hydrologisch gezien grotendeels uit intermediair gebied. Zowel kwel als infiltratie vinden hier plaats. In het Dommeldal bevinden zich enkele locaties waar uitsluitend infiltratie optreedt. Slootkwel komt met name voor in het westelijk deel van gemeente Sint-Oedenrode. De Dommel, een nog vrij meanderende beek in een duidelijk begrensd dal, vormt het belangrijkste element binnen de gemeente. Daarnaast bevindt zich in de gemeente een aantal kleinere beeklopen Dit zijn onder meer de Beekse Waterloop en de Biezenloop en de Ollandse Loop.

Hydrologisch neutraal bouwen

Een van de doelstellingen van Waterschap De Dommel vormt het hydrologisch neutraal bouwen. Dit punt komt voort uit Waterbeheer 21e eeuw (WB21). De trits ‘vasthouden, bergen, afvoeren’ is hier van toepassing. Specifiek gelden hierbij de volgende uitgangspunten:

- Bij nieuwe plannen dient altijd onderzocht te worden hoe omgegaan kan worden met hemelwater; hierbij wordt de volgende voorkeursvolgorde doorlopen: hergebruik - infiltreren - bufferen - afvoeren naar oppervlaktewater - afvoeren naar RWZI
- Conform het beleid van de waterschappen en de provincie (WHP) voldoen nieuwe plannen aan het principe van hydrologisch neutraal bouwen; dit wil zeggen dat de hydrologische situatie minimaal gelijk moet blijven aan de oorspronkelijke situatie; hierbij mag de oorspronkelijke afvoer uit het gebied niet overschreden worden en de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) niet worden verlaagd
- Bij alle bouwplannen wordt gestreefd naar een scheiding van vuil water en (schoon) regenwater ook wanneer nog steeds sprake is van een gemengd rioolstelsel; hier geldt de kwaliteitstrits ‘schoonhouden - scheiden - zuiveren’

Het waterschap zorgt ervoor dat er voldoende water is en dat dit water een goede kwaliteit heeft. Om deze taak goed uit te voeren, zijn wettelijke regels nodig, ook op en langs het water. Deze regels staan in de keur van het waterschap en gelden voor iedereen die woont of werkt binnen het gebied van Waterschap De Dommel. De regels zijn vastgelegd in de 'Keur Waterschap De Dommel 2009'. De Keur op de waterberging, de Verordening nadeelcompensatie waterberging en de beleidsregels maken onderdeel uit van het juridisch instrumentarium voor waterberging. Met het instrumentarium wordt beoogd een sluitende regeling te maken om waterberging te kunnen realiseren. Via een gedoogplicht in een keur op de waterberging wordt een titel voor waterberging verkregen voor gronden die daartoe ruimtelijk zijn bestemd of als zodanig in de legger zijn geregistreerd als waterbergingsgebied. In geval van nadelige gevolgen kunnen belanghebbenden een beroep doen op de Verordening nadeelcompensatie. Bij nieuwe waterberging kan ook worden gekozen om belanghebbenden een overeenkomst vergoeding inundatieschade aan te bieden. Het ruimtelijk relevante waterbeleid zal doorwerken in het bestemmingsplan. Denk hierbij aan verdroogde gebieden en hun bufferzones.

Met onderhavig plan wordt aantasting van de veerkracht van het watersysteem voorkomen.

5.5 Verkeer

5.5.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

De gemeente wordt ontsloten door de A50 tussen Oss en Eindhoven. Verder verbindt de N617 de kern Sint-Oedenrode met Schijndel. Via de N619 kan men in zuidelijke richting naar Best. De Liempdseweg, die overgaat in de Broekdijk en vervolgens in de Roderweg, verbindt de kern Sint-Oedenrode met Liempde en Boxtel. Daarnaast zijn de kernen goed ontsloten door geasfalteerde wegen. Ten noordwesten van Olland, in het gebied De Geelders, wordt het grondgebied van de gemeente Sint-Oedenrode doorsneden door het Duits Lijntje. Dit betreft een voormalige goederenspoorlijn tussen Boxtel en Veghel. Kenmerkend voor de gemeente Sint-Oedenrode is de aanwezigheid van onverharde (zand)wegen in het buitengebied. Ook komen binnen de gemeente verschillende recreatieve wandel- en fietspaden voor. De capaciteit van het wegennetwerk in het landelijk gebied in relatie tot de huidige verkeersstromen is voldoende (na verbreding van de Vossenberg in 2009 uit oogpunt van verkeersveiligheid in het LOG Jekschotse Heide). Al met al levert de afwikkeling van verkeer, bijvoorbeeld naar en van (agrarische) bedrijven in het buitengebied geen knelpunten op.

In de autonome situatie zal geen sprake zijn van een toename van het verkeer ten opzichte van de huidige situatie. Op grond van trendmatige ontwikkelingen wordt bijvoorbeeld verwacht dat de veehouderijsector in de toekomst niet zal groeien. Er zal sprake zijn van stoppers, echter ook bedrijven die willen en door de stoppers kunnen groeien: met andere woorden, het aantal bedrijven zal afnemen, maar de productieomvang zal toenemen binnen de randvoorwaarden die het bestemmingsplan buitengebied stelt.

Van de productieruimte die bij de stoppende bedrijven vrijkomt, wordt aangenomen dat dit terechtkomt bij andere intensieve veehouderijbedrijven binnen de gemeente.

In navolgende tabel is weergegeven welke toename van het aantal dieren het betreft. De gemeente Sint-Oedenrode heeft geen plannen voor het verbeteren van of de aanleg van nieuwe infrastructuur in het plangebied.

Tabel 5.2 Aantal dieren binnen het plangebied

Diersoort	Huidige situatie	Scenario 4 (één laag kippen)	Scenario 5 (twee lagen kippen)
Geiten	3.100	3.695	3.695
Kippen	1.047.111	1.169.664	2.339.328
Konijnen	10.788	15.506	15.506
Melkrundvee	17.610	24.093	24.093
Nerts of Vos	1.200	1.800	1.800
Paarden	1.097	1.645	1.645
Rund	13.246	15.534	15.534
Schapen	2.575	3.850	3.850
Varken	218.687	253.320	253.320
Totaal	**1.315.414**	**1.489.105**	**2.658.769**

5.5.2 Effecten / resultaten

De effecten voor verkeer worden kwalitatief bepaald op basis van expert judgement. Op basis van de ruimte in het bestemmingsplan wordt bezien of er effecten zijn te verwachten voor verkeer. De groei van het agrarisch gerelateerde verkeer in het buitengebied is rechtevenredig met de groei van het aantal dieren dat wordt gehouden[17]. Piekmomenten aan agrarisch gerelateerde vervoersbewegingen ontstaan door de afvoer van slachtrijpe kuikens. De aanvoer van veevoeder kent een gelijkmatiger karakter. Navolgend wordt ingegaan op een maximale toename van het aantal vervoersbewegingen indien het scenario met twee lagen kippen (scenario 5) wordt gerealiseerd, met de focus op de afvoer van slachtrijpe kuikens.

Daarbij wordt de volgende redenering aangehouden. Een toename van ruim 1,3 miljoen vleeskuikens, welke een cyclus kennen van 7,5 per jaar, leidt tot een toename van ruim 10 miljoen extra af te voeren dieren per jaar. In het geval van 8.000 dieren per vracht, zijn er op jaarbasis 1.750 extra vrachten noodzakelijk. Dit betreffen ruim 6 extra vrachten per dag (uitgaande van 200 werkdagen), en dus circa 13 extra vervoerbewegingen per dag. Het piekmoment per bedrijf zal hiermee incidenteel toenemen met 10 à 15 vrachten per dag.

[17] Waarbij de aanname wordt gedaan dat de capaciteit van de transportbewegingen minimaal gelijk blijft

Op het niveau van het plangebied is in het worstcase scenario dagelijks sprake van een toename van het aantal agrarisch gerelateerde vervoerbewegingen met 10 à 20 (waar veevoeder deel van uitmaakt). Op het totaal aantal vervoersbewegingen in het plangebied wordt deze toename niet als significant beschouwd.
Gezien de referentiesituatie is het aannemelijk dat de verkeersveiligheid in elk van de onderzochte scenario's adequaat blijft. Gezien de omvang van de sector zal een groei van het benodigde transport van voer, mest en (slachtrijpe) dieren, niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging langs de wegen in het plangebied.

5.6 Geluid

Toetsingskader
Voor geluid moet onderscheid gemaakt worden tussen het geluid dat afkomstig is van geluidbronnen binnen de inrichtingsgrenzen (vooral ventilatoren, laden en lossen) en geluid afkomstig van verkeer rijdend op de openbare weg (onder andere van en naar de agrarische bedrijven).

Geluid afkomstig van de bedrijven
Geluid direct afkomstig van de agrarische bedrijven is gereguleerd in de Wet milieubeheer (Wm) en valt onder de noemer industrielawaai. Door middel van geluidgrenswaarden afgestemd op de aard van de omgeving wordt voorkomen dat ondervonden hinder bij geluidgevoelige bestemmingen (zoals woningen en scholen) te hoog wordt. Een aantal bedrijven ligt in de autonome situatie op ruime afstand van geluidgevoelige bestemmingen. Omdat er geen bedrijfsverplaatsingen zijn voorzien zijn er dus geen effecten te verwachten voor het aspect geluid. Voor eventuele bedrijfsuitbreidingen blijven in principe dezelfde geluidgrenswaarden (en daarmee het invloedsgebied van geluid) van toepassing. Daardoor kan het wel noodzakelijk zijn dat geluidreducerende voorzieningen aan de geluidbronnen getroffen worden om hieraan te kunnen voldoen.

Wegverkeerslawaai
Geluid als gevolg van wegverkeer, waaronder het verkeer van en naar de agrarische bedrijven, valt onder het regiem van de Wet geluidhinder (Wgh). Uit de verkeersparagraaf (zie hierboven) blijkt dat de toename van het aantal verkeersbewegingen in de verschillende scenario's naar verwachting niet merkbaar zal zijn met betrekking tot de hinderbeleving vanuit het wegverkeerslawaai.

5.7 Geur

5.7.1 Toetsingskader

Voor de toetsing van mogelijke geurhindersituaties is de Wet geurhinder en veehouderij (WgV) van toepassing. Deze wet is het toetsingskader voor de milieuvergunning bij geurhinder vanwege dierverblijven. Op basis van de Wet geurhinder en veehouderij is voor de intensieve veehouderij een gebiedsgerichte modellering uitgevoerd voor alle geurbronnen binnen het plangebied, gecumuleerd met de bronnen tot op een afstand van 2 kilometer buiten het plangebied. Dit is de achtergrondbelasting.

Omdat Sint-Oedenrode in een concentratiegebied ligt, geldt voor intensieve veehouderijen een norm voor cumulatieve geurbelasting in de bebouwde kom van 3 ou/m^3 per kubieke meter lucht. Buiten de bebouwde kom wordt 14 ou/m^3 aangehouden.

Daarnaast heeft de gemeente een verordening opgesteld (op grond van de WgV), waarin afgeweken wordt van de wettelijke normen. Deze verordening geldt voor de voorgrondbelasting en is van toepassing op het moment een veehouder wil uitbreiden.

5.7.2 Resultaten

Op basis van het vergunningenbestand van de gemeente (via Web bvb) is de gecumuleerde geurbelasting voor het huidig gebruik bepaald. Figuur 5.3 laat de rekenresultaten zien. In bepaalde gebieden wordt al met het huidig gebruik de norm voor de achtergrondwaarde van 14 ou/m^3 overschreden.

Bij uitbreiding van individuele bedrijven zal de daaraan ten grondslag liggende aanvraag worden getoetst aan de vigerende gemeentelijk geurverordening. Vanuit de Provinciale verordening voor Stikstof en Natura 2000, zal uitbreiding met nieuwe stallen alleen mogelijk worden gemaakt als er vergaande emissie-reducerende technieken worden aangebracht. Deze zijn weliswaar primair gericht op het verminderen van ammoniak, maar hebben ook een gunstig effect op de geuremissies. Daarom is het aannemelijk dat de inzet van techniek er toe zal leiden dat de bestaande geurhinder af zal nemen. Uiteindelijk zal dit er ook voor geur toe leiden dat er in de gehele gemeente een acceptabele achtergrond-belasting, maat voor gecumuleerde geurhinder, zal kunnen worden bereikt.

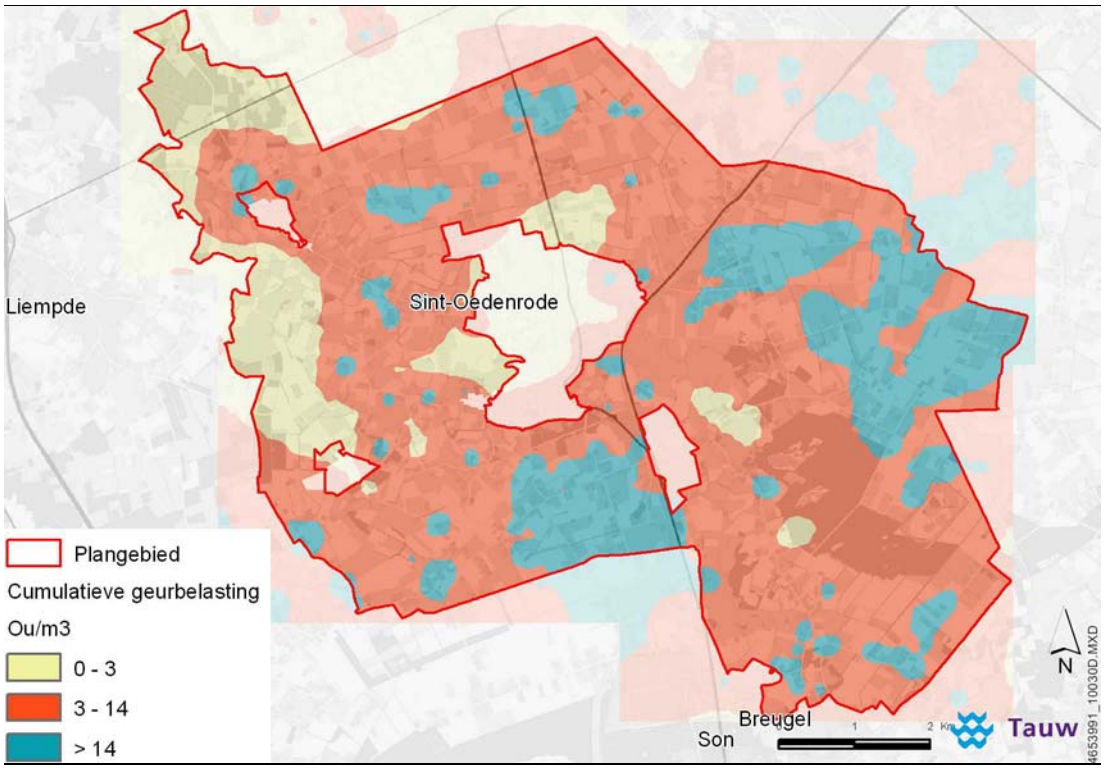

Figuur 5.3 Cumulatieve geurbelasting in het plangebied

5.8 Luchtkwaliteit

5.8.1 Toetsingskader voor fijn stof

De luchtkwaliteit wordt in Sint-Oedenrode bepaald door de achtergrondconcentratie NO_2 en PM10. In de achtergrondconcentraties zijn de bijdrages van de bestaande intensieve veehouderijen inbegrepen. In de huidige situatie worden de grenswaarden van fijn stof en stikstofdioxide niet overschreden. Het gaat om fijn stof emissies door met name wegverkeer en landbouw. Ruimtelijk gezien wordt het grootste aandeel veroorzaakt door het wegverkeer. Het aandeel vanuit de landbouw wordt veroorzaakt door fijn stof emissie vanuit de stallen.

In mei 2010 is de Handreiking fijn stof en veehouderijen vastgesteld. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning voor een veehouderij wordt de emissie van fijn stof getoetst worden aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Dit staat in artikel 5.16 van de Wet milieubeheer. Een vergunning voor een oprichting of uitbreiding van een veehouderij kan in principe verleend worden indien er geen overschrijding van de grenswaarden plaatsvindt. Is er toch sprake van een overschrijding, dan kan de vergunning alleen verleend worden indien de luchtkwaliteit door het project niet of niet in betekenende mate verslechtert.

Voor fijn stof gelden de volgende normen:

- Een jaargemiddelde concentratie fijn stof van maximaal 40 ug/m^3
- Een daggemiddelde concentratie fijn stof van 50 ug/m^3, die maximaal 35 dagen per jaar mag worden overschreden

Via een apart traject (zogenaamde inzoomactie) in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) worden fijn stof knelpunten bij veehouderijen opgelost. De knelpunten liggen volledig bij (grotere) pluimveebedrijven. Het pluimvee heeft verhoudingsgewijs namelijk een grotere fijn stof emissie dan andere diersoorten. De bedoeling is dat er in 2011 geen overschrijdingen meer van de grenswaarden bij veehouderijen voorkomen. De mogelijke ontwikkelingen in de gemeente worden getoetst aan de handreiking en het NSL.

In het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is twee jaar geleden een onderzoek gedaan naar fijn stof voor intensieve veehouderijen op landelijke schaal. Er is tijdens dit onderzoek gekeken naar mogelijke knelpunten binnen iedere gemeente. Binnen de gemeente Sint-Oedenrode zijn destijds geen knelpunten aangetroffen.

5.8.2 Effecten / resultaten

Overschrijdingen van grenswaarden door uitbreidingen van stallen in de toekomst kunnen niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) wordt afgegeven als de norm voor fijn stof wordt overschreden. Een aanvraag voor een uitbreiding van een bestaande stal moet dus altijd voldoen aan de grenswaarden.

De verwachting is dat per saldo sprake zal zijn van een afname van fijn stof vanuit agrarische bedrijven, mede door de verbeterde filtertechnieken. Het transport van en naar de agrarische bedrijven heeft geen relevant effect op de luchtkwaliteit. Zowel voor bestaande als voor nieuwe situaties (na uitbreidingen) geldt dat de normen voor luchtkwaliteit niet mogen overschrijden. Door het voortschrijden van nabehandelingstechnieken en huisvestingssystemen kunnen eventueel nieuwe knelpunten worden voorkomen.

Daarom wordt bij de uitvoering van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied geen knelpunt verwacht ten aanzien van de grenswaarden voor de luchtkwaliteit binnen het plangebied.

Voor de lokale effecten vanuit de stallen geldt dat deze, met de inzet van de techniek, per dossier mitigeerbaar zal zijn, en op basis van sectorale wet- en regelgeving zal worden gereguleerd.

Gezien de geringe fijn stof toename door een relatief kleine verkeersbijdrage zijn er ook langs de wegen geen effecten te verwachten. De voorgenomen activiteit (de mogelijkheden tot uitbreidingen) draagt namelijk niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging in het gebied.

5.9 Recreatieve ontwikkelingen

5.9.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Extensieve vormen van recreatie en, zij het in beperkte mate, intensievere vormen (verblijfsrecreatie) zijn belangrijke pijlers binnen de gemeente. Het gebied de Kienehoef, met de camping, het park met de speeltuin en de kinderboerderij en de diverse sportfaciliteiten, is een belangrijke 'trekker' in Sint-Oedenrode. Daarnaast zijn binnen de gemeente twee groepskampeerterreinen aanwezig. De functies in het gebied trekken ook veel bezoekers van buiten Sint-Oedenrode.

5.9.2 Effecten / resultaten

Het nieuwe bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe grootschalige recreatieve ontwikkelingen. Het plan is gericht op behoud en versterken van de bestaande recreatief-toeristische functie binnen de gemeente. Over het algemeen worden vigerende rechten overgenomen in het nieuwe plan. Voor de Kienehoef wordt een apart bestemmingsplan opgesteld.

Voor bestaande groepsaccommodaties en kleinschalige kampeerterreinen is voorzien in een regeling voor al dan niet aanwezige ontwikkelingsmogelijkheden. Kleinschalig kamperen is via ontheffing onder voorwaarden tot 25 kampeermiddelen (in casu tenten, tentwagens, kampeerauto’s en/of caravans, dus geen stacaravans) toegestaan bij landbouwbedrijven (kamperen bij de boer) en burgerwoningen met uitzondering van bedrijven en woningen in landbouwontwikkelingsgebieden (Jekschotse Heide) en bos- en natuurgebieden.

Gezien de aard, ligging en beperkte schaal van de mogelijke ontwikkelingen is niet te verwachten dat die in betekenende mate zullen bijdragen aan een verslechtering van de leefmilieu- en omgevingskwaliteit (lucht, geluid, licht en visuele impact). Ook zullen de bestaande verstoringszones rondom deze recreatieve voorzieningen vermoedelijk niet worden opgerekt (geen toename verstoring). Omdat geen areaalverlies optreedt van bestaande natuur zal naar verwachting geen sprake zijn van een toenemende verstoring van dieren en planten in de bestaande natuurgebieden waarbinnen en waartegen sommige toeristisch-recreatieve bedrijven gelegen zijn. Vanzelfsprekend zullen de genoemde aspecten bij specifieke gevallen en aanvragen (ontheffingen, wijzigingen) beschouwd moeten worden om specifieke effecten in beeld te krijgen.

6 De effecten op een rij

In hoofdstuk 4 en 5 zijn de effecten per milieuaspect beschreven. In dit hoofdstuk worden de resultaten van de effectbeschrijvingen samengevat in een overzichtelijke tabel, tevens worden conclusies getrokken. Vanwege het conserverende karakter van het bestemmingsplan buitengebied zijn de effecten slechts gering. Per aspect wordt kort samengevat hoe tot de waardering gekomen is.

6.1 Conclusies

In het nu voorliggende bestemmingsplan zijn er, ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan, aangepaste bouw- en gebruiksmogelijkheden en is de bescherming van waarden (in algemene zin) beter geregeld. Met name de uitbreidingsmogelijkheden van agrarisch bouwvlakken is (beter) gereguleerd. Over het geheel genomen worden landschap en milieu door het nieuwe bestemmingsplan beter beschermd. In onderstaande tabel wordt per aspect de score van de effectbeschrijving per milieuthema samengevat.

Tabel 6.1 Score effectbeschrijving per milieuthema

Milieuaspecten	Criterium	Waardering ten opzichte van	
		Huidig gebruik	Autonome ontwikkeling
Natuur	Natura2000-gebieden	0	-
	Beschermde natuurmonumenten	0	-
	EHS	0	-
	Soorten		0
Landschap	Landschappelijke kwaliteit		+
Cultuurhistorie / archeologie	Archeologische verwachtingswaarden		0
	Cultuurhistorie		0
Water en Bodem	Bodem		0
	Water		0
Verkeer	Knelpunten verkeersveiligheid		0
Milieukwaliteit	Geluid		0
	Geur		0
	Fijn stof		0
Recreatie	Recreatie kwaliteit		0

6.1.1 Natuur

Natura2000-gebieden (stikstofbeoordeling)
Agrarische bedrijven hebben in het nieuwe bestemmingsplan bij recht andere mogelijkheden tot uitbreiding.

Op basis van de modelaanpak zijn de effecten voor het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen op een rij gezet. Als alle bouwvlakken maximaal worden opgevuld, slechts gebruik makend van stalemissie beperkende technieken die voldoen aan het Besluit huisvesting, zal er sprake zijn van een toename van depositie in het Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Echter, de Provinciale verordening over stikstofdepositie op Natura2000-gebieden verlangt (veel) verdergaande inzet van emissiebeperkende technieken. De werking van deze verordening voorkomt dus het optreden van dit negatieve effect.

Als gevolg van de voorschriften in de Provinciale verordening zal de emissie vanuit de ontwikkelruimte die het plan biedt veel minder toenemen dan het geval zou zijn op basis van de emissiegrenswaarden uit het Besluit huisvesting. De streefemissies vastgelegd in de Provinciale verordening gaan namelijk uit van een emissiereductie van 40 % voor grondgebonden landbouw en van een reinigingsrendement van 85 % voor intensieve veehouderij. In combinatie met de salderingsruimte die naar verwachting binnen de gemeente zal ontstaan is berekend dat deze gecombineerde ontwikkelingen binnen de gemeente Sint-Oedenrode kunnen zorgen voor een netto afname van de depositie op de nabijgelegen Natura2000-gebieden. De salderingsregeling in de Provinciale verordening is erop gericht dat deze afname ook daadwerkelijk zal worden bewerkstelligd.

Het invullen van de uitbreidingsruimte die het bestemmingsplan biedt, resulteert dus niet in een toename van depositie in de omliggende Natura2000-gebieden. Ten opzichte van het huidig gebruik zal er sprake zijn van een afname aan depositie op de omliggende Natura2000-gebieden. Echter, omdat er toch nog sprake zal zijn van een depositie die hoger is dan de kritische depositie waarden voor de meest gevoelige habitat types wordt het effect op de Natura2000-gebieden daarom als neutraal (0) gewaardeerd.

Naast een effectbepaling ten opzichte van het huidig gebruik is ook vastgesteld hoe de depositie ten gevolge van de voorgenomen activiteit zich verhoudt tot de autonome ontwikkeling die wordt bepaald door een verlaging van de huidige emissies vanwege de werking van het Besluit huisvesting. Ten opzichte van die autonome ontwikkeling is er wel sprake van een zekere toename van de depositie wat zich vertaald in een licht negatieve score (-).

Ecologische hoofdstructuur
Het fysiek uitbreiden van de bouwblokken van de bedrijven grenzend aan of binnen de grenzen van de EHS kan negatieve effecten hebben op de intrinsieke waarden van de EHS. In de EHS komen vegetaties voor die gevoelig zijn voor stikstofdepositie (vermesting en verzuring). Doordat de Provinciale verordening uit 2010 uitgaat van de inzet van vergaande emissiebeperkende technieken wordt ook de EHS beschermd. Vast is gesteld dat netto de stikstofdepositie op de EHS af zal nemen.

Voor ecologie geldt in zijn algemeenheid dat de ecologische verscheidenheid er naar verwachting niet op achteruit gaat. Of een daadwerkelijke verbetering op zal kunnen treden, is vooralsnog niet duidelijk. Het effect op de EHS is daarom als neutraal (0) beoordeeld ten opzichte van de huidige situatie, en als licht negatief (-) ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

Beschermde natuurmonumenten
De Provinciale verordening uit 2010 garandeert dat er ook geen sprake zal zijn van toename van stikstof op het Beschermd natuurmonument Dommelbeemden ten opzichte van het huidig gebruik. Dit is als neutraal (0) beoordeeld. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling neemt de depositie op de Dommelbeemden mogelijk wel iets toe. Dit is als licht negatief (-) beoordeeld.

Soorten
Gezien de overwegend consoliderende eigenschappen van het bestemmingsplan is het niet te verwachten dat realisatie van de mogelijkheden die het plan nog biedt tot gevolg hebben dat populaties van beschermde soorten in hun voortbestaan bedreigd worden. In het kader van dit MER is weliswaar geen gericht onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten, maar, gezien de beperkte gevolgen van het nieuwe bestemmingsplan is geen effect te verwachten op (bedreigde) soorten.

Bij individuele ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt door dit plan zal, op basis van biotoopeisen, habitatvoorkeuren en specifieke verspreidingsgegevens inzichtelijk worden gemaakt dat er geen effect is te verwachten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten. Het effect op soorten is daarom als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.2 Landschap
Met name door in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied de planregel op te nemen dat alle toegestane uitbreidingen van agrarische bouwvlakken landschappelijk moeten worden ingepast (10 % regeling) en het feit dat nieuwvestiging van bedrijven en woningbouw in het buitengebied niet is toegestaan, zullen de effecten van uitbreidingen van (agrarische) bedrijfsontwikkelingen neutraal tot positief uitvallen. Behoud en versterking van de landschappelijke identiteit zijn voldoende geborgd in het voorliggende plan.

Uitbreidingen zullen gepaard gaan met de realisatie van nieuwe landschapselementen in het gebied. Hierdoor worden nieuwe opstallen (deels) aan het oog onttrokken en in veel gevallen zullen ook bestaande gebouwen een betere inpassing krijgen. Het contrast tussen het open gebied en de besloten delen (bossen) wordt minder hard.

Daar komt bij dat de toekomstige uitbreidingen - nog afgezien van de landschappelijke inpassingseis - doorgaans een beperkte landschappelijke impact hebben omdat in de gebieden waar dergelijke uitbreidingen het meeste plaatshebben (in de LOG's Hoogstraat -, Jekschotse - en de Reit) al vrij veel agrarische bedrijven zitten binnen een rationele verkaveling. Al met al zullen met name de jonge zandontginningen er qua landschappelijke kwaliteit op vooruitgaan.

6.1.3 Cultuurhistorie (historische geografie en bouwhistorie) en archeologie

Bestaande lijnvormige elementen, boomsingels en dijken blijven in het nieuwe bestemmingsplan behouden en worden planologisch beschermd. Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van archeologische en cultuurhistorische waarden ter plaatse. De te beschermen onderdelen uit het Erfgoedplan zijn opgenomen in de Erfgoedverordening en, op basis hiervan, geregeld in dit bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde (Waarden, Archeologie 1 tot en met 4), inclusief de verplichting tot archeologisch onderzoek. Het aanlegvergunningenstelsel geldt niet voor bestaande agrarische bouwvlakken, waardoor historische geografische elementen mogelijk verdwijnen. Voor het aspect archeologie geldt ook voor werkzaamheden binnen bestaande agrarische bouwvlakken dat onderzoek nodig is voor de bestemmingen 'Waarde - Archeologie 3' en 'Waarde - Archeologie 4'. Daardoor is de kans op aantasting van archeologische waarden zoveel mogelijk beperkt binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Aantasting van archeologische waarden is aldus niet aannemelijk.

De effecten op cultuurhistorie en archeologie worden als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.4 Bodem en water

Er vindt geen verandering van het peilbeheer plaats in het kader van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan heeft geen verdroging tot effect. Er zijn geen ontwikkelingen in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt die invloed hebben op de water- en bodemkwaliteit. Er is slechts een kleine kans dat aardkundige waarden worden aangetast als gevolg van het opvullen van de agrarische bouwvlakken. Mogelijk neemt het verhard oppervlak toe bij uitbreidingen, de watertoets is het instrument om water een plek te geven in de ruimtelijke ontwikkeling. Het effect op water en bodem is als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.5 Verkeer

In het kader van het bestemmingsplan nemen de verkeersintensiteiten in het plangebied weliswaar toe maar gezien de beperkte omvang van de toename zal de hinderbeleving naar verwachting nagenoeg gelijk blijven. De verkeersveiligheid blijft in alle scenario's gelijk ten opzichte van de referentiesituatie. Het effect op verkeer is als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.6 Geluid

De ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt leiden niet tot verandering in de gebiedseigenschappen wat betreft (industrie)lawaai in relatie tot de omgeving. Doordat de toename van het aantal verkeersbewegingen gering is, zal ook het wegverkeerslawaai naar verwachting geen knelpunten opleveren. Het effect op geluid is als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.7 Geur

Voor uitbreidingen middels de wijzigingsbevoegdheid van agrarische bedrijven met een geurcontour en waar dieren gehouden worden die genoemd worden in de regeling geurhinder en veehouderij dienen V-Stacks berekeningen uitgevoerd te worden. Hiermee kan afdoende gewaarborgd worden dat de geurhinder binnen de norm blijft. Bijkomend effect van de Provinciale verordening voor stikstof en Natura 2000 zal waarschijnlijk zijn dat de achtergrondbelasting, een maat voor de gecumuleerde geurhinder, af zal nemen. De effecten van het plan op geurhinder zijn als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.8 Luchtkwaliteit

Overschrijdingen van grenswaarden voor de emissie van fijn stof door uitbreidingen van stallen kunnen in de toekomst niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) kan worden afgegeven als de norm voor fijn stof (of NO_2) wordt overschreden.

Gezien de geringe fijn stof toename door een relatief kleine verkeersbijdrage vanuit de agrarische sector zijn er ook langs de wegen geen effecten te verwachten. De voorgenomen activiteit (de mogelijkheden tot uitbreidingen) draagt namelijk niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging in het gebied. Het effect op luchtkwaliteit is als neutraal (0) beoordeeld.

6.1.9 Recreatie

Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe grootschalige recreatieve ontwikkelingen. Over het algemeen worden vigerende rechten overgenomen in het nieuwe plan. Kleinschalig kamperen is toegestaan via ontheffing onder voorwaarden tot 25 kampeermiddelen (bij landbouwbedrijven en burgerwoningen). Het effect op recreatie is als neutraal (0) beoordeeld.

6.2 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied Sint-Oedenrode geeft uitwerking aan vastgesteld beleid voor het gebied. Het plan faciliteert met name landbouwkundige ontwikkelingen in het gebied. Het beleid uit de Verordening Ruimte is overgenomen in het bestemmingsplan.

Voorliggend planMER toont aan dat als gevolg van uitvoering van het bestemmingsplan geen knelpunten ontstaan op het gebied van wet- en regelgeving. Speciale aandacht in dit planMER is uitgegaan naar mogelijke effecten van de ontwikkelruimte die aan agrarische bedrijven geboden wordt. Voor het onderdeel ecologie ligt hier een uitvoerige scenarioanalyse aan ten grondslag. De resultaten van de scenario's hebben aangetoond dat de ontwikkelruimte geen negatieve effecten op verzuring en eutrofiering oplevert na vergelijking van de ontwikkelruimte die met het plan mogelijk wordt gemaakt met het huidig gebruik. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling kan er wel een zekere toename van de depositie gaan ontstaan.

Voor geen van de overige aspecten zijn negatieve effecten te verwachten en voor wat betreft het aspect landschap, vanwege de voorwaarde van landschappelijke inpassing bij uitbreidingen van agrarische bouwvlakken (10 % landschappelijke inpassing) is er sprake van een positief effect op de landschappelijke kwaliteiten in het gebied.

Daarmee is vastgesteld dat er ten aanzien van de Natuurbeschermingswet geen belemmeringen worden verwacht die het voorliggende plan onuitvoerbaar zouden kunnen laten zijn. Ook vanuit de andere sectorale kaders zijn de plannen inpasbaar.

7 Ontbrekende informatie en onzekerheden

Aan het einde van dit planMER geven wij inzicht in het eventueel ontbreken van informatie die voor de besluitvorming van belang is of kan zijn. Op basis van dit planMER onderscheiden we de volgende leemten in kennis en onzekerheden:

- De belangrijkste leemte in kennis betreft inzicht in de toekomstige ontwikkeling van de intensieve veehouderij en de daarbij horende emissiereductie(s). Dat geldt voor de sector als geheel, maar ook voor de situatie in Sint-Oedenrode

- Voor het aspect geur is gerekend met de zogenaamde achtergrondbelasting en niet met de voorgrondbelasting. Dit is gedaan omdat de achtergrondbelasting in principe voldoende informatie geeft over de milieueffecten

- Een belangrijke beleidsontwikkeling die in het verschiet ligt betreft de normstelling ten aanzien van Natura2000-gebieden. Een en ander vindt plaats binnen het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

- Voor dit MER is gerekend met aannames om een inschatting te kunnen geven van de emissievracht uit het gebied op de Natura2000-gebieden. Deze aannames zijn gebaseerd op wet- en regelgeving

- De gemeenten Sint-Oedenrode heeft een archeologische verwachtingskaart gemaakt. Op basis van deze kaart, alsmede de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Noord-Brabant zijn de effecten voor cultuurhistorie inzichtelijk gemaakt. Specifieke cultuurhistorische informatie op gemeentelijk niveau ontbreekt. Echter voor het planMER op deze schaal is voldoende inzichtelijk gemaakt wat de effecten kunnen zijn

- Voorafgaand aan individuele ontwikkelingen moet een Flora- en faunaonderzoek worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Deze resultaten zullen mede richtinggevend zijn voor de beoogde ontwikkelingen (aard, schaal, tijd, bijvoorbeeld buiten broedseizoen starten, et cetera)

- Zowel de geluidnormen als de geurnormen dienen gerespecteerd te worden op bedrijfsniveau. Hiervoor zijn in concrete (project)situaties aanvullende berekeningen nodig. Deze normen zijn geborgd in de planregels

Bijlage

1

Literatuurlijst

Provincie Noord-Brabant, 2010, Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant, 2010, Beleidsregel Stikstof en Beschermde natuurmonumenten

Provincie Noord-Brabant, 2010, Verordening ruimte Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant, 2010, Toelichting Verordening ruimte Noord-Brabant. Integrale toelichting bij de Verordening ruimte Noord-Brabant (fase 1 en fase 2)

Bijlage

2

M.e.r.-procedure

De procedure
Op 1 juli 2010 is het nieuwe wettelijke stelsel voor m.e.r. in werking getreden. De herziening van de m.e.r.-wetgeving beoogt vereenvoudiging van en meer uniformiteit in de m.e.r.-procedures voor plannen en projecten. In deze paragraaf staan wij kort stil bij de stappen die in het kader van de Uitgebreide procedure moeten worden doorlopen en welke keuzes u hierin kunt maken. De m.e.r.-procedure is op te knippen in de volgende stappen:

- Voorfase
- Opstellen MER
- Toetsingsfase

Voorfase

Bekendmaking en participatie
De m.e.r.-procedure start met een openbare kennisgeving van de gemeente dat de m.e.r.-procedure doorlopen gaat worden voor het bestemmingsplan.

Het is verplicht in de voorfase van de m.e.r.-procedure een ieder in de gelegenheid te stellen tot het indienen van zienswijzen op het voornemen (lees: het bestemmingsplan). Aan deze stap zijn echter geen inhouds- en procedure-eisen verbonden. In onderstaande paragraaf geven wij u wat aandachtspunten ter overweging.

Met betrekking tot de te hanteren procedure adviseren wij in het kader van goed bestuur in elk geval de Algemene wet bestuursrecht (Awb[18]) te volgen. Dit betekent dat er uitgegaan moet worden van een inspraaktermijn van zes weken, mits de gemeente dit in haar eigen inspraakverordening anders heeft geregeld.

Voor wat betreft de inhoudelijke randvoorwaarden zijn verschillende lijnen te bedenken oplopend in uitwerkingsniveau. Al naar gelang behoefte en maatschappelijke betrokkenheid moet de insteek van de kennisgeving bepaald worden. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende opties:

1. Alleen een aankondiging van het voornemen (de feitelijke bekendmaking)
2. Korte toelichting op het voornemen
3. Uitgebreide onderzoeksopzet conform de voormalige startnotitie

De keuze van het uitwerkingsniveau is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de planning en de beschikbare tijd, de maatschappelijke gevoeligheid van het project, de communicatiestrategie van de desbetreffende gemeente, detailniveau van de voorgenomen activiteit, de bandbreedte van oplossingsrichtingen, et cetera.

Het bevoegd gezag verantwoordt de wijze van participatie achteraf in het besluit (verplicht). Bij het besluit (vaststellen bestemmingsplan) over het project dient de gemeente aan te geven hoe de participatie heeft plaatsgevonden en wat de doorwerking hiervan is.

[18] Een Nederlandse wet die de algemene regels bevat voor de verhouding tussen de overheid en de individuele burgers, bedrijven en dergelijke

Commissie voor de m.e.r.
In de voorfase is de Commissie voor de m.e.r. (Commissie m.e.r.) niet meer wettelijk betrokken. Het staat gemeenten echter vrij in de voorfase de Commissie voor de m.e.r. wel te vragen advies uit te brengen over het voornemen (startdocument). Als gemeenten hiervoor kiezen dan wordt hier door het ministerie van VROM EUR 5.000,00 voor in rekening gebracht.
De vrijwillige advisering van de Commissie m.e.r. moet binnen de wettelijke inspraaktermijn plaatsvinden
(zes weken) en loopt daarmee waarschijnlijk gelijk op aan de inspraaktermijn die een ieder wordt geboden. Indien de gemeente wil dat de Commissie voor de m.e.r. deze inspraakreacties betrekt bij haar advies, dan wordt hier drie weken extra voor gevraagd (in totaal negen weken).

Opstellen MER
Nadat de participatie heeft plaatsgevonden en de Commissie voor de m.e.r. eventueel om een advies is gevraagd kan gestart worden met het feitelijk opstellen van het MER. Aan deze stap zijn geen verdere procedurestappen verbonden. De enige wijziging als gevolg van de nieuwe wetgeving is het vervallen van het verplichte Meest Milieuvriendelijk Alternatief.

Toetsingsfase
Als het definitieve MER is opgesteld, start de toetsingsfase. Het MER is een bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan en gaat gezamenlijk met het bestemmingsplan ter inzage. In deze fase is de toetsing van het MER door de Commissie voor de m.e.r. wel een verplicht onderdeel. Ook hier geldt dat het toetsingsadvies van de Commissie binnen de wettelijke inspraaktermijn moet plaatsvinden. Voor het meenemen van de inspraakreacties in het advies wordt drie weken extra gevraagd.

Bijlage

3

Relevant beleidskader

Natuurbeschermingswet 1998

Natura2000-gebieden
Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet biedt een beschermingskader voor natuurwaarden (leefgebieden en soorten) in Natura2000-gebieden en bepaalt dat projecten en andere handelingen in en nabij beschermde gebieden dienen te worden getoetst op (mogelijke) significant negatieve effecten op deze waarden. De externe werking van Natura2000-gebieden kan gevolgen hebben voor het buitengebied. De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zijn de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (binnen het plangebied) en De Langstraat (net over de gemeentegrens in gemeente Waalwijk). Dit heeft als consequentie dat een extra zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt (voortoets).

Beschermd natuurmonument
Al onder de Natuurbeschermingswet 1967 werden natuurgebieden beschermd door het aanwijzen van Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt het onderscheid tussen Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Beiden worden nu Beschermde natuurmonumenten genoemd.

In Nederland zijn zo'n 200 natuurgebieden aangewezen als Beschermd Natuurmonument. Indien een gebied is aangewezen als Beschermd Natuurmonument is het op grond van artikel 16 lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 verboden om zonder vergunning handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied of voor dieren of planten in het gebied of die het gebied ontsieren. Ook is het verboden in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.
De Natuurbeschermingswet kent ook een externe werking, en kan dus ook van toepassing zijn buiten, maar dichtbij een aangewezen gebied. De belangrijkste onderwerpen in de externe werking zijn in de praktijk de bescherming van de waterhuishouding en de depositie van ammoniak door omringende veehouderijen. Lang niet alle natuurgebieden zijn daar gevoelig voor, en zo niet, dan gelden ook geen verboden.

Structuurvisie provincie Noord-Brabant
Op 1 januari 2011 is de Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant in werking getreden. In de structuurvisie staat onder meer aangeven op welke wijze de provincie de verstedelijking vorm wil geven, waar ingezet wordt op natuur en landschap.

Natuurbeleid

Onderdeel is beleid voor de ecologische hoofdstructuur (EHS). De EUS is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter)nationaal belang. Voorbeelden hiervan in Brabant zijn de bossen, de heide en vennen, de stuifduinen, de schraalgraslanden en wateren zoals rivieren en beken. Het nationaal en provinciaal beleid is er op gericht dit stelsel in 2018 gereed te hebben. Het doel van het EHS-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dier- en plantensoorten. Om de populaties gezond te houden en de genetische uitwisseling te bevorderen, is het noodzakelijk dat deze gebieden zowel van voldoende omvang zijn als de mogelijkheid bieden om te migreren tussen deze gebieden. Om de ecologische hoofdstructuur als zo'n netwerk te laten functioneren werkt de provincie ook aan het aanleggen van ecologische verbindingszones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Als de omstandigheden in een bepaald gebied tijdelijk verslechteren, kan een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. In het licht van de klimaatveranderingen is dit van toenemend belang. De ecologische hoofdstructuur in Noord-Brabant hangt samen met de ecologische hoofdstructuur in de andere delen van Nederland en met het Europese net van natuurgebieden, bekend onder de naam Natura 2000.

De ecologische hoofdstructuur bestaat uit:

- Bestaande natuur- en bosgebieden
- Gerealiseerde nieuwe natuur: dit zijn gronden die met subsidie op grond van het Natuur beheerplan zijn gerealiseerd als nieuwe natuur en waar de landbouwfunctie of een andere niet-natuurbestemming is verdwenen
- Nog niet gerealiseerde nieuwe natuur: dit zijn meestal agrarische gronden, die in het Natuur-beheerplan zijn aangewezen als nieuwe natuur maar waar de landbouwfunctie of een andere niet-natuurbestemming nog aanwezig is

Daarnaast zijn er de ecologische verbindingszones. Dit zijn langgerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden. De ecologische hoofd-structuur wordt in het algemeen gerealiseerd door:

- Het concreet aanwijzen van de gebieden die tot de ecologische hoofdstructuur behoren en het vastleggen van de natuurdoelen (bepalen)
- Voor zover nodig functiewijziging van landbouwgrond en nadere niet-natuurgebruik naar natuurgebied door aankoop of particulier natuurbeheer (deelname)
- Inrichten van deze gebieden zodat de natuurkwaliteit (omschreven in natuurdoelen) ontwikkeld kan worden (inrichting)
- Realiseren van de natuurkwaliteit door een duurzaam beheer en eventueel aanvullend omgevingsbeleid (uitvoering). [provincie Noord-Brabant, 2010]

Landschapsbeleid

In de Uitwerking Gebiedspaspoorten van de Structuurvisie beschrijft de provincie twaalf Brabantse landschapstypen. Voor elk landschapstype geeft zij de kenmerkende landschapskwaliteiten en haar ambitie om deze kwaliteiten te versterken bij nieuwe ontwikkelingen. Het buitengebied van Sint-Oedenrode is gelegen binnen het landschapstype Meierij. Dit landschap wordt gekenmerkt door een kleinschalig mozaïek aan de benedenloop van beken, rijk aan populieren.

De ambitie voor De Meierij ligt onder andere in:

- Versterken van het karakter als het Groene Hart van Brabant. Hierbij worden mogelijkheden geboden voor menging van functies in buitengebied en verbreding van de landbouw
- Het versterken van de ecologische waarden van het landschap
- In te zetten op behoud van de fijnmazigheid van de oude ontginningen

Daarnaast maakt het buitengebied onderdeel uit van het Nationale Landschap Het Groene Woud. Hierbij wordt het gebied gekenmerkt als een gebied met een groen karakter, kleinschalige openheid en een samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal in Nederland voorkomende wilde dier- en plantensoorten. Uitgangspunt van de wet is dat aantasting van de beschermde soorten moet worden voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, kan een ontheffing worden verleend door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en ongeveer 100 plantensoorten zijn te vinden in tabellen, die deel uitmaken van de Flora- en faunawet. Niet elke soort is even zwaar beschermd, er wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën: tabel 1-soorten (niet bedreigd), tabel 2-soorten (beschermd) en tabel 3-soorten (strikt beschermd). Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Deze soorten worden in dit rapport niet specifiek benoemd.

Cultuurhistorie

Verdrag van Malta en WaMZ

Volgens het Verdrag van Malta is een zorgvuldige omgang met archeologie gewenst. Ten aanzien van deze omgang moet bij ieder ruimtelijk initiatief rekening worden gehouden met archeologie. Door de ondertekening van het Verdrag van Malta oftewel ‘het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed’ in 1992 is de gang van zaken in de Nederlandse archeologie aanzienlijk veranderd. Het doel van het Verdrag van Malta is om beter zorg te dragen voor het archeologisch erfgoed dat zich in de bodem bevindt.

In het verleden is er veel archeologisch erfgoed verloren gegaan ten gevolge van ruimtelijke ontwikkelingen, omdat er vooraf niet werd onderzocht of er belangrijke archeologische waarden in de bodem aanwezig waren. Het uitgangspunt van het Verdrag van Malta is dat er in de ruimtelijke ordening rekening dient te worden gehouden met het belang van archeologie. Archeologische waarden moeten volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming van de ruimtelijke inrichting.

In 2007 is het Verdrag van Malta in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd, te weten in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is ondermeer een wijziging van de Monumentenwet van 1988. Hierin is onder meer opgenomen dat de verantwoordelijkheid voor het bodemarchief wordt neergelegd bij de gemeenten, met het bestemmingsplan als centraal instrument. Daarnaast is een duidelijk rollenscheiding in het nieuwe bestel een belangrijke eis.[19]

Modernisering Monumentenwet

De Monumentenwetgeving verandert per 1 januari 2010, de huidige wetgeving wordt aangepast. Drie peilers staan centraal in deze aanpassing; cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, krachtiger en eenvoudiger regelgeving voor monumenten en herbestemmen van historisch waardevolle bebouwing. Voor de eerste peiler betekent dit het Bro wordt aangepast, gemeente wordt verplicht geacht cultuurhistorische informatie te verzamelen en een zichtbare afweging te maken in het kader van het op te bestemmingsplan.

Bodem en Water

Provinciaal Waterhuishoudingsplan (WHP2+)

Om ontwikkelingen en activiteiten die een verdere verdroging met zich meebrengen te voorkomen maakt het WHP 2+ onderscheid in volledig beschermde gebieden en beperkt beschermde gebieden. De beleidslijn is tevens dat de omvang van de grondwateronttrekkingen (sinds 1991) niet meer mag toenemen. Dit is gedaan om de beschikbaarheid van voldoende grondwater te borgen en om verdroging te voorkomen.

Volledig beschermde gebieden

Voor de functie GHS-natuur is in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan (WHP2+) een strikte waterhuishoudkundige bescherming bepaald. De GHS-natuur bestaat voornamelijk uit bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Dezelfde strikte waterhuishoudkundige bescherming is ook bepaald voor de natte natuurparels die gelegen zijn binnen de GHS-natuur en de beschermingszone van gemiddeld 500 rondom de natte natuurparels. Deze beschermingszones hebben tot doel het tegengaan van verdere verdroging van de natte natuurparel door ingrepen in de waterhuishouding in de directe omgeving.

[19] Van Roode 2008.

De strikte waterhuishoudkundige bescherming uit het WHP2+ houdt in dat nieuwe waterhuishoudkundige ingrepen in dit gebied niet zijn toegestaan, tenzij deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur. Het uitgangspunt is het weren van ingrepen die individueel slechts een beperkt effect (kunnen) hebben, maar waarbij door de cumulatie van effecten toch sprake kan zijn van een ongewenste beïnvloeding van natuurgebieden.

Beperkt beschermde gebieden
Voor de functies GHS-landbouw en de AHS-landschap is in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan een aangepast beschermingsbeleid bepaald. Op de Keurkaart Beschermde Gebieden zijn de GHS-landbouw en de AHS-landschap vertaald naar Beperkt Beschermd Gebied. Bij deze vertaling is het watersysteem leidend geweest. Dit houdt in dat alleen een Beperkt beschermd gebied is opgenomen op de keurkaarten waar dit gelet op het watersysteem om hydrologische gronden gerechtvaardigd is. Concreet betekent dit, dat alleen die functiegebieden die in een kwel of infiltratiegebied liggen op de keurkaarten zijn opgenomen. Het aangepast beschermingsbeleid houdt in dat er in beginsel geen waterhuishoudkundige ingrepen mogen plaatsvinden, tenzij deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor natuur of op verbetering van de landbouwkundige condities waarbij gelet wordt op de natuurwaarden die in het gebied aanwezig zijn.

Drinkwaterwjnning
In de Provinciale Milieuverordening (PMV) zijn de grondwaterbeschermingsgebieden vastgelegd. In de gemeente Sint-Oedenrode is geen waterwingebied gelegen, noch zijn op het grondgebied grondwaterbeschermingszones en/of boringvrije zones gelegen.

Verkeer

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
In het gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP, 2009) is het gemeentelijke beleid opgenomen voor het verkeer en vervoer. Het doel van het plan is de leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid binnen de gemeente te vergroten.

De gemeente hanteert de onderstaande algemene speerpunten in het verkeers- en vervoersbeleid 2009-2015:

- Het concept ‘duurzaam veilig’ is de hoeksteen van het verkeers- en vervoersbeleid
- De herkenbaarheid van de wegenstructuur wordt verbeterd (om de kans op ongevallen te verminderen en de bereikbaarheid te vergroten)
- Er wordt een duidelijke keuze gemaakt tussen verkeers- en verblijfsgebieden
- De toenemende mobiliteit wordt gefaciliteerd, waarbij de alternatieve vervoerswijzen (de fiets en het openbaar vervoer) worden gestimuleerd
- Er wordt gezocht naar een balans tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid

Geluid

Wet geluidhinder (ministerie van VROM, 2007)
De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt vereiste zoneringen voor geluid. Deze wet is onlangs herzien. De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis.

Geur

Wet geurhinder en veehouderij (ministerie van VROM, 2007)
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke normen.

Fijn Stof

Wet milieubeheer (ministerie van VROM)
De Wet milieubeheer (Wm) richt zich op verschillende inrichtingen, met name voor bedrijven. De wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is op 15 november 2007 in werking getreden. Op het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' gebaseerd. Deze regeling geeft regels over de wijze waarop inhoud moet worden gegeven aan het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen'. De hoofdregel is dat het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt indien door het initiatief de 3 % grens (van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van PM_{10} of NO_2, 40 µg/m^3, dus 0,4 µg/m^3) niet wordt overschreden. In de regeling zijn voorts categorieën van gevallen genoemd die in elk geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt. Voor deze categorieën staat namelijk vast dat zij in 'niet in betekenende mate' bijdragen. Het gaat hierbij onder meer om meer grootschalige woningbouwontwikkelingen. Dit wordt in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt.

Bijlage

4

Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie

Doel
Scenariostudie van de effecten op de stikstofdepositie van de doorgroei van veehouderijen in Sint-Oedenrode. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de depositie van stikstof op de Beschermde natuurgebieden in en in de omgeving van het plangebied.

Met behulp van het programma OPS-Pro versie 4.2.0 (ontwikkeld door PRL, RIVM en ARIS) is de depositie van stikstof afkomstig van specifieke bronnen te berekenen. Het programma kan de depositie van zeer veel stoffen berekenen. Voor deze berekeningen gaat het om de emissie van ammoniak (NH_3).

Uitgangspunten

Bronnen
De basisset met vergunningsgegevens in twee stappen samengesteld. De gemeenten in Noord-Brabant houden hun vergunningsgegevens rondom veehouderijen ook bij in het WEB-BVB (Bestand Veehouderij Bedrijven). Zo ook de gemeente Sint-Oedenrode. Op 29 maart 2011 is het basisbestand van deze website gedownload. Omdat er altijd verschillen bestaan tussen de gegevens in de WEB-BVB database en de in de praktijk bekende situatie, zijn deze gegevens zijn overlegd met de gemeente Sint-Oedenrode. Daaruit volgde een serie bedrijven dat inmiddels was gestopt, en een serie bedrijven waarvan bij de gemeente bekend is dat deze zullen gaan stoppen.

Behalve de ammoniak-emissie is ook is in het WEB-BVB opgenomen hoeveel dieren van welk soort er zijn vergund en wat de bestaande emmisiefactoren zijn per dier. Dit speelt een belangrijke rol in relatie tot de het Besluit huisvesting.

Depositiegebied
Voor wat betreft de depositie van stikstof speelt de ligging van de Natura2000-gebieden en vogel- en habitatrichtlijn een belangrijke rol. Voor de begrenzing van deze gebieden zijn we uitgegaan van het bestand dat begin 2011 (4 januari 2011, het aanwijzingsbesluit) is vastgesteld. Daarnaast bestaan er gebieden die vallen onder Natuurbeschermingswet 2001. Bestand dateert van maart 2002.

OPS-Pro - algemeen
Met OPS-Pro is de depositie als gevolg van de emissie van één component afkomstig van meerdere bronnen te berekenen. In de berekening spelen de eigenschappen van de component zelf een belangrijke rol (mogelijke omzettingen, gewicht, uitregenbaarheid). Voor de emissie van NH_3 zijn al deze eigenschappen bekend binnen het programma. Daarnaast spelen de ruwheid en het meteoregime een zeer belangrijke rol.
Het meteoregime bepaald in welke richting de meeste depositie plaatsvindt. De ruwheid bepaald vooral hoever de depositie reikt, of anders gezegd: is de depositie dichtbij hoger, dan is die verder weg automatisch lager. Uiteraard geldt bij een ongewijzigde ruwheid dat een toename van de emissie bij een bron altijd meer depositie (en andersom).

OPS-Pro - instellingen ten behoeve van reproduceerbaarheid

Bronnen
De totale depositie van stikstof is het gevolg van meerdere bronnen. Naast de lokale veehouderijen, zijn dat de industrie, het verkeer, en de achtergrondbelasting. Omdat het hier gaat om een bestemmingsplan voor het buitengebied van Sint-Oedenrode is enkel gekeken naar de effecten van de veranderingen in emissie bij de veehouderijen in dit plangebied.

Aangenomen wordt dat de gebouwen allemaal dezelfde hoogte hebben en eenzelfde schoorsteen diameter (namelijk 1 m, kleiner kan niet worden ingevoerd). Variaties in deze parameters hebben hoofdzakelijk kleine lokale effecten.

Meteoregime
“Long term annual average 1998-2007, Midden-Brabant, Veluwe, Twente”.

Ruwheid
Voor de ruwheid is gekozen voor een variabele waarde die binnen het programma OPS zelf wordt bepaald. Achter de schermen wordt hier het landgebruik (volgens LGN3) voor geraadpleegd.

Scenario’s
De volgende scenario’s zijn gemodelleerd:
- Huidige situatie
- Autonome ontwikkeling
- Worstcase
- Worstcase zonder de bekende stoppers
- Doorgroei volgens streefemissies Provinciale verordening
- Doorgroei volgens streefemissies Provinciale verordening, kippen nieuwbouw met twee lagen

Huidige situatie
Alle relevante bronnen vanuit WEB-BVB, na correctie door de gemeente.

Autonome ontwikkeling

Berekening Plafond (autonome ontwikkeling)
Het beleid zegt is dat de stalsystemen van intensieve veehouderijen moeten omschakelen indien de emissie groter is dan het vastgestelde plafond. Maar niet voor alle dieren / stalsystemen bestaat er een plafond. Als dat niet bestaat verandert de emissie voor die dieren ook niet.
De hoogte van dit plafond is per dier variabel. In het WebBvb wordt bijgehouden wat de gemiddelde emissie per diersoort is. In deze berekening wordt aangenomen dat de emissie ten opzichte van de huidige situatie verlaagt indien de plafond-emissiefactor kleiner is dan de huidige feitelijke emissiefactor.

Is alleen toegepast op intensieve veehouderijen:
Diersoorten (in de klassificatie van het WebBvb) waarvoor het plafond een rol speelt.
Melkrundvee
Vleesvarkens, Biggen, Zeugen
Vleeskuikens, Leghennen

Volgende varianten zijn ook afhankelijk van doorgroeiregels:

		iz		
		log	verw	ext
iv	max opp	1.5	1.5	huidig
	groei			geen groei

		gebiedsbestemming		
		agr	agr landschapswaarden	agr natuurwaarden
gg	max opp	2.2	1.7	1.7
	groei minimaal		15%	15%
	groen	10%	10%	10%

Worstcase:
Bedrijven groeien door volgens regels die afhankelijk zijn van:
1: Intensieve veehouderij of grondgebonden
2a. indien IV: huidige emissie PLUS (doorgroei volgens huidige emissiefactoren uit het Besluit huisvesting minus de ruimte gereserveerd voor groen). De doorgroei wordt gelijkgesteld aan de toename in bouwblok-omvang . De toegestane vergroting is afhankelijk van de integrale zonering, en de bestaande grootte.
2b. Indien grondgebonden: huidige emissie evenredig vergroot met de toegestane bouwbloktoename (minus ruimte gereserveerd voor groen). De toegestane vergroting is afhankelijk van de gebiedsbestemming, en de bestaande grootte.

Worstcase zonder stoppers
Als worstcase maar dan zonder de bronnen van veehouderijen die in hun BOP hebben aangegeven te zullen gaan stoppen

Scenario Streef5
Alleen emissie van de niet-stoppers
Emissie = Autonoom PLUS doorgroei volgens Provinciale verordening

Scenario Streef6
Alleen emissie van de niet-stoppers
Emissie = Autonoom PLUS doorgroei volgens Provinciale verordening
Kippen: Stal opnieuw bouwen met twee lagen

Bijlage

5

Verklarende woordenlijst

Achtergronddepositie
Dit is de depositiewaarde die er is zonder de ontwikkelingen uit het plan. Het gaat hierbij om de hoeveelheid stikstof veroorzaakt door onder meer landbouw, industrie en autoverkeer.

Alternatief
Een samenhangend pakket van maatregelen die een mogelijke oplossing vormt voor het in de probleemstelling geformuleerde probleem.

Archeologie
Wetenschap van de oude historie op grond van bodemvondsten en opgravingen.

Aspect
Te onderzoeken thema dat relevant wordt geacht voor het beoordelen van alternatieven.

Autonome ontwikkelingen
Ontwikkelingen die zouden plaatsvinden als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen.

Best beschikbare techniek
Technieken om de emissie te verlagen, bijvoorbeeld door de inzet van luchtwassers.

Bestemmingsplan
Gemeentelijk plan met voorschriften, betreffende de bestemming van een bepaald terrein.

Bevoegd gezag
Overheidsorgaan dat bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit.

Commissie voor de m.e.r
Onafhankelijk adviesorgaan, in het leven geroepen door ministeries van VROM en LNV, die op vastgestelde momenten conform Wet milieubeheer advies uitbrengt met betrekking tot m.e.r.- procedures.

Cultuurhistorie
De geschiedenis van de beschaving. In drie wetenschappelijke velden; historische geografie, bouwhistorie en archeologie.

Decibel (dB(A))
Eenheid van geluiddrukniveau. De toevoeging A duidt erop dat een frequentie-afhankelijke correctie is toegepast in verband met gevoeligheid van het menselijk gehoor.

Ecologie
Wetenschap die de relaties bestudeert van levensvormen en hun omgeving.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)
Samenhangend stelsel van natuurkerngebieden, ontwikkelingsgebieden en verbindingszones.

Emissie
Hoeveelheden stoffen of geluid die door bronnen in het milieu worden gebracht.

Fauna
Verzameling van diersoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Flora
Verzameling van plantensoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Gebiedszonering
In de Verordening Ruimte fase 2 is een drietal gebieden aangewezen voor intensieve veehouderijen. Er wordt onderscheid gemaakt in extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikklelingsgebieden.

Geluidcontour
Lijn getrokken door een aantal punten van gelijke geluidbelasting. Door contouren te berekenen is het mogelijk het gebied vast te stellen dat een bepaalde geluiddruk ondervindt.

Geohydrologie
Wetenschap die de directe relatie tussen hydrologie en geologische opbouw bestudeert.

Gevoelige bestemmingen
Bestemmingen waaraan getoetst wordt in het kader van zonering; bestemmingen waar hinder kan worden ervaren bij het oprichten van nieuwe inrichtingen en dergelijke.

Grondgebonden veehouderij
Alle veehouderijen niet zijnde de veehouderijen. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; paarden.

Initiatiefnemer
Rechtspersoon die de m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen.

Intensieve veehouderijen (of niet grond gebonden veehouderij)
Het hebben van veehouderijen waar het voedsel niet direct van het land komt. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; pluimvee, runderen en varkens. Niet gebonden aan het land voor de voedselvoorziening (door bijvoorbeeld toedienen van aangevoerd veevoer).

Instandhoudingsdoelstellingen
Instandhoudingsdoelstellingen moeten vastgesteld worden in de aanwijzings-besluiten van de Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden. Deze doelen geven aan voor welke natuurwaarden het gebied belangrijk is en voor hoeveel natuurwaarden er geschikt habitat beschikbaar moet zijn in dat gebied.

Kritische depositiewaarde
Dit is de hoeveelheid ammoniakdepositie die een ecosysteem nog kan verdragen zonder schade te ondervinden.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)
Alternatief voor de voorgenomen activiteit, opgesteld vanuit de doelstelling zo min mogelijk schade aan het milieu toe te brengen, respectievelijk zoveel mogelijk verbetering te realiseren, uitgaande van de gegeven doelstelling.

MER
Milieueffectrapport (het fysieke rapport).

m.e.r.
Milieueffectrapportage (de procedure).

Mitigerende maatregelen
Verzachtende maatregelen, waardoor het effect positiever wordt.

Natura 2000
Een Europees beschermd netwerk van waardevolle natuurgebieden.

NO_x
Stikstofoxiden.

NO_2
Stikstofdioxide.

Plangebied
Het gebied waarin de voorgenomen activiteit wordt ondernomen.

PM_{10}
Fijnstof.

Richtlijnen
De richtlijnen zijn bedoeld om specifiek richting te geven aan de inhoud van een op te stellen milieueffectrapport.

Saldering
Interne saldering biedt een ondernemer de mogelijkheid om de emissie uit één of enkele van zijn stallen die nog níet voldoen aan de IPPC-norm, te compenseren met vergaande emissiebeperkende maatregelen in één of meerdere andere stallen.

Significant negatieve effecten
Negatieve effecten die als gevolg hebben dat instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden niet worden gehaald. Bij negatieve effecten kunnen de instandhoudingsdoelstellingen nog worden gehaald.

Startnotitie
Startdocument van de milieueffectrapportage waarin beschreven staat welke activiteit(en) een initiatiefnemer uit wil voeren.

Stikstofdepositie
Hoeveelheid emissie die terecht komt in de grond

Studiegebied
Het gebied tot waar de milieugevolgen ten gevolge van de aanleg van de voorgenomen activiteit reiken.

Toetsingsadvies
Advies van de Commissie voor de m.e.r. waarin deze het MER beoordeelt op de aanwezigheid van essentiële informatie. De vastgestelde richtlijnen vormen hierbij het toetsingskader.

$\mu g/m^3$
Microgram per kubieke meter.

Vegetatie
Samenhangend geheel van in een gebied voorkomende plantensoorten.

Verkeersafwikkeling
Doorstroming en verwerking van verkeersstromen.

Verkeersintensiteit
Aantal voertuigen dat per etmaal een bepaald punt op een wegverbinding passeert.

Vigerend beleid
Beleid dat door een overheid is vastgesteld en wordt uitgevoerd.

Voorgenomen activiteit
Ontwikkelingsplan / activiteit dat de initiatiefnemer uit wil voeren.

Voorkeursalternatief
De wijze waarop de initiatiefnemer de voorgenomen activiteit wenst uit te voeren.

Waterkwaliteit
Chemische samenstelling van water.

Waterkwantiteit
De hoeveelheid water betreffend.

Watersysteem
Waterkringloop inclusief opgenomen stoffen vanaf het moment dat neerslag valt tot op het moment dat water uit het gebied wordt afgevoerd.